

AB „Energijos
skirstymo operatorius“

PATVIRTINTA
AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinio direktoriaus
2018 m. sausio 05 d. įsakymu Nr. 6

**NAUDOJIMOSI AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“
GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SISTEMA
TAISYKLĖS**

05.00 versija

Vilnius, 2017

TAISYKLIŲ TURINYS

<u>I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS</u>	2
<u>II SKYRIUS. TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SAVOKOS</u>	2
<u>III SKYRIUS. SKIRSTYMO SISTEMA</u>	4
<u>IV SKYRIUS. SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIUS</u>	5
<u>V SKYRIUS. SKIRSTYMO PASLAUGŲ RIBŲ NUSTATYMAS</u>	5
<u>VI SKYRIUS. SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIAUS TEISĖS IR PAREIGOS</u>	6
<u>VII SKYRIUS. SKIRSTYMO SISTEMOS NAUDOTOJAI, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS</u> ...	8
<u>VIII SKYRIUS. SKIRSTOMO DUJŲ KIEKIO MATAVIMAS</u>	10
<u>IX SKYRIUS. SKIRSTOMO DUJŲ KIEKIO NUSTATYMAS</u>	11
<u>X SKYRIUS. DUJŲ KOKYBĖ</u>	13
<u>XI SKYRIUS. PRAŠYMAS DĖL SKIRSTYMO PASLAUGOS SUTEIKIMO</u>	13
<u>XII SKYRIUS. SKIRSTYMO SUTARTIES SUDARYMAS IR VYKDYMAS</u>	16
<u>XIII SKYRIUS. SKIRSTYMO PASLAUGŲ SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR NEVYKDYMAS</u>	17
<u>XIV SKYRIUS. SKIRSTYMO RIBOJIMAS AR NUTRAUKIMAS</u>	19
<u>XV SKYRIUS. SKIRSTYMO KAINŲ NUSTATYMAS IR TAIKYMAS</u>	19
<u>XVI SKYRIUS. APMOKĖJIMO UŽ SKIRSTYMO PASLAUGAS TVARKA</u>	20
<u>XVII SKYRIUS. SGD PASKIRSTYMO STOTIES NAUDOJIMO TVARKA IR SALYGOS</u>	22
<u>XVIII SKYRIUS. INFORMAVIMAS</u>	25
<u>XIX SKYRIUS. ŽALOS NUSTATYMAS IR ATLYGINIMAS</u>	27
<u>XX SKYRIUS. TAISYKLIŲ SKELBIMAS IR KOREGAVIMAS</u>	27
<u>XXI SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS</u>	27
<u>PRIEDAI</u>	28

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 49 straipsnio 3 dalyje nustatytu įpareigojimu skirstymo sistemų operatoriams parengti naudojimosi sistema taisyklės, Reikalavimais naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėms ir naudojimosi gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklėms, patvirtintais Valstybinės kainų ir energetikos komisijos 2012 m. liepos 5 d. nutarimu Nr. O3-178 „Dėl Reikalavimų naudojimosi gamtinių dujų perdavimo sistema taisyklėms ir naudojimosi gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklėms patvirtinimo“, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1-248 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklės), kitomis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo bei kitų teisės aktų nuostatomis.

2. Taisyklės nustato naudojimosi skirstymo sistemos operatoriaus AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdoma gamtinių dujų skirstymo sistema tvarką ir sąlygas, Operatoriaus ir skirstymo sistemos naudotojų teises ir pareigas.

3. Taisyklės taikomos Operatoriaus skirstymo sistemos esamiems ir potencialiems naudotojams.

4. Taisyklėmis siekiama užtikrinti, kad teisė naudotis gamtinių dujų (toliau – dujų) skirstymo sistema būtų suteikiama objektyviai, sąžiningai, lygiomis sąlygomis, nediskriminuojant jos naudotojų.

5. Taisyklių nuostatų privalo laikytis visi sistemos naudotojai, sudarę ar ketinantys sudaryti gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutartis su Operatoriumi. Taisyklės yra neatskiriama Gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutarčių dalis.

6. Taisyklės skelbiamos viešai Operatoriaus interneto svetainėje. Esant Taisyklių pakeitimams Operatorius Sistemos naudotoją informuoja apie tai el. paštu arba raštu, pateikdamas informaciją apie konkrečių Taisyklių punktų pakeitimus, atskirai nesudarant galiojančių Gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutarčių pakeitimo. Sistemos naudotojui nuo pakeistų Taisyklių įsigaliojimo taikomos pakeistų Taisyklių redakcijos nuostatos.

7. Esant prieštaravimų tarp šių Taisyklių ir teisės aktų nuostatų, vadovaujama teisės aktų nuostatomis.

II SKYRIUS TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

8. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

8.1. **Apskaitos vieta** – dujų kiekio matavimo priemonių įrengimo vieta, kurioje įrengtos dujų kiekio matavimo priemonės, skirtos konkrečiame vartotojo objekte suvartoto dujų kiekio apskaitai.

8.2. **Ataskaitinis laikotarpis** – vienas dujų mėnuo.

8.3. **Dujų para** (toliau – **para**) – laikotarpis, prasidedantis kiekvienos dienos 7.00 valandą ir pasibaigiantis kitos dienos 7.00 valandą.

8.4. **Dujų mėnuo** (toliau – **mėnuo**) – laikotarpis, prasidedantis kiekvieno kalendorinio mėnesio pirmą dieną 7.00 valandą ir pasibaigiantis kito kalendorinio mėnesio pirmą dieną 7.00 valandą.

8.5. **Dujų ketvirtis** (toliau – **ketvirtis**) – laikotarpis nuo sausio 1 dienos 7.00 valandos iki balandžio 1 dienos 7.00 valandos; laikotarpis nuo balandžio 1 dienos 7.00 valandos iki liepos 1 dienos 7.00 valandos; laikotarpis nuo liepos 1 dienos 7.00 valandos iki spalio 1 dienos 7.00 valandos; laikotarpis nuo spalio 1 dienos 7.00 valandos iki sausio 1 dienos 7.00 valandos.

8.6. **Dujų metai** (toliau – **metai**) – laikotarpis, prasidedantis kiekvienų metų sausio 1 dieną 7.00 val. ir pasibaigiantis kitų metų sausio 1 d. 7.00 valandą.

8.7. **Energijos vienetas** – kilovatvalandė (kWh), apskaičiuota pagal dujų viršutinio šilumingumo vertę.

8.8. **Interneto svetainė** – Operatoriaus valdomas interneto svetainė www.eso.lt, kurioje skelbiama esamiems bei potencialiems sistemos naudotojams skirta bei kita teisės aktuose numatyta informacija.

8.9. **Kasdienės apskaitos vieta** – dujų apskaitos vieta, kurioje įrengtos dujų kiekio matavimo priemonės su nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistema (NVS) ir dujų kiekio fiksavimu ne rečiau kaip kiekvieną parą.

8.10. **Kita skirstymo sistema** (toliau – **kita sistema**) – kito skirstymo operatoriaus (ne AB „Energijos skirstymo operatorius“) valdoma gamtinių dujų skirstymo sistema, prijungta arba ketinama prijungti prie Operatoriaus skirstymo sistemos.

8.11. **Kroviny** – į SGD paskirstymo stotį gabenamas ir (ar) SGD paskirstymo stotyje iškrautas suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) kiekis.

8.12. **Nekasdienės apskaitos vieta** – dujų apskaitos vieta, kurioje dujų kiekis fiksuojamas rečiau kaip kiekvieną parą.

8.13. **Paslaugų grafikas** – bendras arba individualus kiekvienam Sistemos naudotojui SGD paskirstymo stoties paslaugų teikimo ir Krovinių priėmimo per planuojamą mėnesį grafikas.

8.14. **Pristatymo vieta** – vieta, kurioje baigiasi dujų skirstymas skirstomuoju dujotiekiu ir kurioje Operatorius pateikia dujas Sistemos naudotojui.

8.15. **Pristatymo vietų registras** (toliau – **Registras**) – Operatoriaus tvarkomas elektroninis registras, kuriame kaupiami pristatymo vietų ir objektų duomenys.

8.16. **Prašymas** – Taisyklių 1 priede nurodytos formos prašymas, kuriuo asmuo išreiškia norą dėl skirstymo paslaugos (sudaryti skirstymo sutartį) ar pakeisti sudarytos skirstymo sutarties duomenis.

8.17. **Objektas** – asmeniui nuosavybės teise priklausantis ar kitais teisėtais pagrindais valdomas objektas, kuriame vartojamos dujos ir kuriame yra įrengta dujų kiekio matavimo priemonė (-ės).

8.18. **Operatorius** – gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius AB „Energijos skirstymo operatorius“.

8.19. **Skirstymo sistemos įleidimo taškas** (toliau – **sistemos įleidimo taškas**) – dujų priėmimo į skirstymo sistemą vieta.

8.20. **Sistemos naudotojas** – su Operatoriumi gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutartį sudaręs asmuo, kuris tiekia dujas į skirstymo sistemą arba kuriam jos tiekiamos iš skirstymo sistemos.

8.21. **Sistemos naudotojas** – vartotojas (toliau – **SN-vartotojas**) – su Operatoriumi skirstymo paslaugų sutartį sudaręs vartotojas.

8.22. **Sistemos naudotojas** – tiekimo įmonė (toliau – **SN-tiekimo įmonė**) – su Operatoriumi skirstymo paslaugos sutartį sudariusi dujų tiekimo įmonė.

8.23. **SN-tiekimo įmonės vartotojas** – su SN-tiekimo įmone gamtinių dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį sudaręs dujų vartotojas.

8.24. **Suskystintų gamtinių dujų autocisterna** (toliau – **SGD autocisterna**) – kelių transporto priemonė, skirta transportuoti SGD sausumos keliu.

8.25. **Mažos apimties suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo įrenginys** (toliau – **SGD paskirstymo stotis**) – skirstymo sistemos įrenginys, skirtas priimti, laikyti ir išdujinti SGD.

8.26. **Minimalus operatyvinis suskystintų gamtinių dujų likutis** (toliau – **minimalus SGD likutis**) – minimalus SGD kiekis, būtinas SGD paskirstymo stoties veiklai užtikrinti ir kuris yra ne mažesnis nei 10% jos talpos tūrio.

8.27. **Pažeidžiamas vartotojas** – SN-tiekimo įmonės buitinis vartotojas ar nebutinis vartotojas, suvartojantis per metus iki 208 MWh (20 000 m³) dujų.

8.28. **Nepažeidžiamas vartotojas** – SN-tiekimo įmonės buitinis vartotojas ar nebutinis vartotojas, suvartojantis per metus daugiau nei 208 MWh (20 000 m³) dujų.

8.29. **Skirstymo paslaugų sutartis** (toliau – **Skirstymo sutartis**) – tarp Operatoriaus ir Sistemos naudotojo sudaryta gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutartis (įskaitant visus skirstymo sutarties priedus, pakeitimus ir papildymus), suteikianti Sistemos naudotojui teisę naudotis Operatoriaus sistema.

8.30. **Taisyklės** – šios Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklės.

8.31. **Tūrio (kiekio) vienetas** – kubinis metras (m^3) dujų esant norminėms sąlygoms: dujų temperatūra $20^\circ C$, dujų absoliutinis slėgis 1,01325 bar. Perskaičiavimui į normines sąlygas taikomas Lietuvos standartas LST EN ISO 13443: 2005 „Gamtinės dujos. Norminės sąlygos (ISO 13443:1996, įskaitant pataisą 1:1997)“.

8.32. **Techniniai pajėgumai** – didžiausi pajėgumai, kuriuos Operatorius gali suteikti Sistemos naudotojui, atsižvelgdamas į sistemos vientisumą bei jos eksploataavimo bei valdymo reikalavimus.

8.33. **Viršutinė gamtinių dujų šilumingumo vertė** (toliau – šilumingumo vertė) – energijos kiekis, išreikštas kWh viename m^3 dujų norminėmis sąlygomis (kWh/m^3), esant numatytai degimo temperatūrai $25^\circ C$ ir matavimo temperatūrai $20^\circ C$.

9. Taisyklėse vartojamos santrumpos:

9.1. **DSS – dujų skirstymo stotis.**

9.2. **ESPS** – elektroninė skirstymo paslaugų užsakymo ir administravimo sistema (atskirai ar bendrai veikiančių programų ir duomenų bazių visuma).

9.3. **NVS** – nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistema.

9.4. **Q_{max}** – didžiausias leistinas dujų kiekio matavimo priemonės matuojamas srautas norminėmis sąlygomis ($m^3/val.$).

9.5. **Q_{min}** – mažiausias leistinas dujų kiekio matavimo priemonės matuojamas srautas norminėmis sąlygomis ($m^3/val.$).

9.6. **VKEKK (Komisija)** – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

10. Kitos Taisyklėse (ar jos prieduose) vartojamos sąvokos, jeigu jose aiškiai nenurodyta kitaip, suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS SKIRSTYMO SISTEMA

11. Operatoriaus sistemą sudaro atskiros, prie perdavimo sistemos prijungtos Operatoriaus skirstymo sistemos ir kitose teritorijose esančios skirstymo sistemos, nurodytos Operatoriaus skirstymo veiklos licencijoje. Šių sistemų ir jų įleidimo taškų sąrašas pateikiamas Operatoriaus Interneto svetainėje.

12. Operatoriaus sistemos sudėtine dalimi taip pat yra Operatoriaus valdoma SGD paskirstymo stotis. Teisė naudotis SGD paskirstymo stotimi ir SGD paskirstymo stoties paslaugos teikiamos Taisyklių XVII skyriuje nustatyta tvarka. Likusios Taisyklių nuostatos Operatoriui ir Sistemos naudotojams taikomos tiek, kiek Taisyklių XVII skyrius nenustato kitaip.

13. Sistema skirstomų gamtinių dujų slėgis negali viršyti 16 bar. Dujų slėgis konkrečioje pristatymo vietoje nustatomas išduodant technines vartotojo sistemos ar kitos sistemos prisijungimo prie Operatoriaus sistemos sąlygas ir įrašoma į vartotojo sistemos prijungimo sutartį.

14. Sistemos naudotojai gali pasinaudoti sistema esant šioms techninėms sąlygoms:

14.1. vartotojo sistema ar kita sistema yra prijungta prie Operatoriaus sistemos;

14.2. Operatoriaus sistemos techninis pajėgumas yra pakankamas;

14.3. dujų kiekio apskaitai yra įrengtos dujų kiekio matavimo priemonės;

14.4. dujų, kurias skirstyti prašo Sistemos naudotojas, kokybė atitinka Gamtinių dujų kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1-194 „Dėl Gamtinių dujų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų kokybės reikalavimai).

14.5. dujų slėgis, kurio prašo Sistemos naudotojas, atitinka skirstymo sistemos dujų slėgi pristatymo vietoje.

15. Sistemos ar atskirų jos dalių techninis pajėgumas nustatomas atsižvelgiant į:

15.1. geometrinius, fizinius dujotiekių ir jų įrenginių parametrus;

15.2. maksimalų darbinį slėgį;

15.3. maksimalų leistiną dujų greitį vamzdyne;

15.4. dujų ir aplinkos temperatūrą;

15.5. sistemos įleidimo taškų maksimalius dujų srautus;

15.6. įleidžiamo į sistemą dujų srauto slėgį;

- 15.7. apribojimus atskirose sistemos vietose dėl dujų srauto bei slėgio;
- 15.8. dujų poreikį Operatoriaus reikmėms;
- 15.9. apribojimus prie sistemos prijungtose kitose sistemose.
16. Sistemos techninis pajėgumas vykdant skirstymą į konkrečią pristatymo vietą yra lygus tai pristatymo vietai nustatytam maksimaliam leistinam dujų srautui.
17. Sistemos naudotojai, kurie naudojami sistema, tiekia dujas į sistemos įleidimo taškus (skirstymo sistemas) ir gauna dujas pristatymo vietose.
18. Operatorius identifikuoja dujų pristatymo vietas ir jas įrašo į Registrą. Sistemos naudotojams teikiami Registro duomenys: 1) pristatymo vietos adresas, identifikavimo numeris, koordinatorės; 2) dujų nominalus slėgis pristatymo vietoje (bar); 3) objekto adresas ir identifikavimo numeris; 4) didžiausias ($Q_{\max}$) ir mažiausias ($Q_{\min}$) leistinas dujų srautas į objektą; 5) informacija apie objekto sujungimą ar parengimą sujungimui (naujo objekto atveju) su sistema. Registro duomenys, pristatymo vietos ir objekto identifikavimo tikslu, nurodomi sudarant skirstymo sutartis, gamtinių dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartis. Skirstymo sutartį sudarant pirmą kartą, reikalingus Registro duomenis teikia Operatorius. Registro diegimo laikotarpiu, prašymo formoje, skirstymo sutartyse, gamtinių dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartyse nurodomi Sistemos naudotojų ir (ar) Operatoriaus turimi pristatymo vietų ir objektų duomenys.

IV SKYRIUS

SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIUS

19. Operatorius, tiek, kiek teisės aktai nenustato kitaip, sistemą ir skirstomų dujų srautus valdo bendradarbiaudamas su sistemos naudotojais, perdavimo sistemos operatoriumi, vartotojais, kitų sistemų, prijungtų prie Operatoriaus valdomos sistemos, operatoriais.
20. Operatoriaus bendradarbiavimas su perdavimo sistemos operatoriumi, kitų sistemų, prijungtų prie Operatoriaus skirstymo sistemos, operatoriais vykdomas sutartiniais pagrindais.
21. Operatoriaus santykiai su Sistemos naudotojais grindžiami skirstymo sutartimis.
22. Operatorius skirstymo sutartyse ar Interneto svetainėje nurodytu telefonu visą parą priima informaciją apie sistemoje įvykusias avarijas, sutrikimus, gedimus, rekonstrukcijos, remonto ir eksploataavimo darbus dujų sistemose ar dujotiekių apsaugos zonose ir kitas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos patikimam ir saugiam sistemos darbui.
23. Operatorius skirstymo paslaugų teikimo valdymui naudoja ESPS. Taisyklėse numatytais atvejais ir apimtimi kiekvienas Sistemos naudotojas privalo naudotis ESPS bei laikytis naudojimosi ESPS tvarkos, skelbiamos Operatoriaus Interneto svetainėje. Operatorius prisijungimo prie ESPS vardą ir slaptažodį Sistemos naudotojui suteikia skirstymo sutarties sudarymo metu. Sistemos naudotojas užtikrina slaptažodžio, per ESPS gautos ir (ar) į ESPS teikiamos informacijos konfidencialumą, nesuteikia teisės tretiesiems asmenims naudotis ESPS. Sistemos naudotojas taip pat užtikrina, jog prie ESPS jungtusi ir veiksmus joje galėtų atlikti tik tie asmenys, kurie turi tinkamas teises veikti Sistemos naudotojo vardu (pvz., sistemos naudotojo darbuotojai). Bet kuris veiksmas, atliktas panaudojant Sistemos naudotojui suteiktą prieigą prie ESPS slaptažodį, yra laikomas atliktu paties Sistemos naudotojo. Informacija, pateikta per ESPS, laikoma pateikta raštiškai bei gauta pranešimo pateikimo į ESPS dieną, išskyrus savaitgalių ir švenčių dienas, kai informacija laikoma gauta kitą darbo dieną, einančią po savaitgalio ar švenčių dienos.
24. Tuo atveju, kai ESPS neveikia ar veikia netinkamai (nejmanoma pasinaudoti ESPS funkcionalumais), visos per ESPS vykdytinos procedūros atliekamos raštu (elektroniniu paštu, paštu, faksu).

V SKYRIUS

SKIRSTYMO PASLAUGŲ RIBŲ NUSTATYMAS

25. Operatoriaus atsakomybė teikiant skirstymo paslaugą yra nuo sistemos įleidimo taško iki pristatymo vietos.
26. Operatoriaus sistemos, prijungtos prie perdavimo sistemos, įleidimo taškas paprastai yra skirstomojo dujotiekio taškas vieno metro atstumu už dujų skirstymo stočių aptvertos teritorijos išvadinio dujotiekio kryptimi. Konkrečiu atveju, sistemos įleidimo taškas nustatomas sujungtų dujų

sistemų operatorių tarpusavio susitarimu. Sistemos įleidimo taško vieta įforminama atsakomybės ribų aktu. Su perdavimo sistema nesujungtos sistemos įleidimo taškas yra SGD paskirstymo stoties vieta, kurioje atgabentos SGD yra iškraunamos.

27. Atsakomybės riba (pristatymo vieta) nustatoma pagal Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių reikalavimus.

28. Jei yra sudaromas atsakomybės ribų aktas, pristatymo vieta sutampa su atsakomybės ribų akte nustatyta atsakomybės riba. Operatorius pristatymo vietą į Registrą įrašo vadovaudamasis tokio akto duomenimis.

VI SKYRIUS

SKIRSTYMO SISTEMOS OPERATORIAUS TEISĖS IR PAREIGOS

29. Operatoriaus teisės teikiant skirstymo paslaugą:

29.1. nustatyti naudojimosi skirstymo sistema taisyklės;

29.2. gauti iš Sistemos naudotojų ir kitų asmenų, kurių įrenginiai prijungti prie Operatoriaus sistemos, dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis ir kitą informaciją, reikalingą Operatoriaus pareigoms ir funkcijoms vykdyti;

29.3. iš anksto suderinus laiką su Sistemos naudotoju ar vartotoju, patekti į teritorijas (namų valdas) ir (ar) patalpas eksploatuojant vartotojo valdose esančias sistemos dalis, įrengti, perkelti, prižiūrėti, keisti dujų kiekio matavimo priemones;

29.4. tikrinti dujų kiekio matavimo priemones, plombas, dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis;

29.5. atjungti Sistemos naudotojo ar vartotojo sistemą nuo Operatoriaus sistemos Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatytais atvejais ir tvarka;

29.6. apriboti ar nutraukti skirstymą teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka;

29.7. sustabdyti skirstymą į pristatymo vietą ar konkretų objektą, kai yra nustatoma, kad vartotojo sistema kelia grėsmę Operatoriaus sistemos saugumui ar vartotojo sistema kelia grėsmę žmonių gyvybei, sveikatai ar turtui, apie tai nedelsiant pranešant Sistemos naudotojui;

29.8. atsisakyti priimti skirstyti dujas, jei į sistemos įleidimo tašką pristatomos dujos neatitinka Gamtinių dujų kokybės reikalavimų, tol kol bus pateikti akredituotos laboratorijos dokumentai, įrodantys, kad dujos atitinka teisės aktais nustatytus dujų kokybės reikalavimus;

29.9. atsisakyti suteikti teisę naudotis sistema, jeigu nepakanka techninių pajėgumų arba teisė naudotis sistema trukdytų Operatoriui vykdyti teisės aktais nustatytus viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimus;

29.10. Taisyklėse ir teisės aktuose numatytais atvejais reikalauti atlyginti nuostolius, susidariusius dėl Sistemos naudotojo kaltės;

29.11. reikalauti apmokėti už teisės aktų reikalavimus atitinkančios dujų kiekio matavimo priemonės pakeitimą, metrologinę patikrą, transporto išlaidas, kai matavimo priemonės pakeičiamos, patikra atliekama Sistemos naudotojo prašymu;

29.12. nutraukti skirstymo sutartį Sistemos naudotojo prašymu arba kai Sistemos naudotojas nevykdo Taisyklių ar skirstymo sutarties sąlygų;

29.13. reikalauti iš Sistemos naudotojų, pažeidusių nustatytą atsiskaitymo už Sistemos naudotojui suteiktas skirstymo paslaugas tvarką, pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą;

29.14. vienašališkai nutraukti skirstymo paslaugas SN-tiekimo įmonei į tas pristatymo vietas (objektus), kurioms dujas pradeda tiekti nauja tiekimo įmonė (objekto savininkas ar teisėtas valdytojas esamą tiekimo įmonę teisės aktų nustatyta tvarka pakeičia nauja tiekimo įmone);

29.15. kontroliuoti dujų kiekio matavimo priemonių rodmenų deklaravimo teisingumą;

29.16. reikalauti iš Sistemos naudotojo apmokėti už įvykdytą neeilinį dujų kiekio matavimo priemonės ir rodmenų patikrinimą, kai neeilinis matavimo priemonės ir rodmenų patikrinimas atliekamas Sistemos naudotojo prašymu;

29.17. skirstymo ir kitų teisės aktuose numatytų paslaugų teikimo bei funkcijų vykdymo tikslais tvarkyti asmens duomenis;

29.18. reikalauti SN-tiekimo įmonės atlyginti Operatoriui padarytą žalą, jei paaiškėja, jog SN-tiekimo įmonės prašymas nutraukti skirstymą SN-tiekimo įmonės vartotojui yra nepagrįstas;

29.19. kitas teisės aktuose, Taisyklėse numatytas teises.

30. Operatoriaus pareigos teikiant skirstymo paslaugą:

30.1. eksploatuoti, valdyti ir plėtoti skirstymo sistemą, užtikrinti patikimą jos darbą, efektyvų ir saugų dujų pristatymą;

30.2. Taisyklėse ir teisės aktuose nustatytais sąlygomis suteikti teisę pasinaudoti sistema visiems to pageidaujantiems asmenims;

30.3. pagal teisės aktų reikalavimus įsirengus vartotojo sistemą ir sudarius atitinkamas sutartis su dujų tiekimo įmone ir (ar) perdavimo sistemos operatoriumi, per 5 darbo dienas nuo Sistemos naudotojo prašymo dėl skirstymo paslaugos suteikimo ir gauto apmokėjimo už pirminio dujų paleidimo darbus gavimo, prijungti vartotojo sistemą prie Operatoriaus sistemos;

30.4. teisės aktų nustatyta tvarka apskaičiuoti ir viešai Interneto svetainėje skelbti skirstymo paslaugų kainas;

30.5. viešai Interneto svetainėje skelbti Taisykles bei el. paštu ar raštu informuoti apie Taisyklių nuostatų pakeitimus, pateikiant informaciją apie konkrečių Taisyklių punktų pakeitimus;

30.6. įrengti, eksploatuoti teisės aktų reikalavimus atitinkančias dujų kiekio matavimo priemones, apskaityti skirstomas dujas;

30.7. į sistemą priimti Sistemos naudotojo patiektas Gamtinių dujų kokybės reikalavimus atitinkančias dujas;

30.8. informuoti SN-vartotoją, vartotoją apie dujų kiekio matavimo priemonių maksimalaus leistino dujų srauto apskaitos vietoje (Q_{max} , m^3/h) ir (ar) minimalaus leistino dujų srauto apskaitos vietoje (Q_{min} , m^3/h), kurie nurodyti skirstymo sutartyje ar dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartyje su tiekimo įmone, pakeitimus, pasirašant dujų kiekio matavimo priemonių sumontavimo (pakeitimo) aktą, SN-tiekimo įmonę – pateikiant informaciją ESPS, raštu ar kitais būdais;

30.9. dujų kiekio matavimo priemonių keitimo metu suteikti informaciją Sistemos naudotojui, vartotojui apie dujų kiekio matavimo priemonių saugų naudojimą, rodmenų fiksavimą, plombas, užraktus, saugos ženymis ir kitas Operatoriaus taikomas dujų kiekio matavimo priemonių apsaugos priemones;

30.10. kiekvienai konkrečiai skirstymo sistemai apskaičiuoti šilumingumo vertę (kWh/m^3) pagal duomenis gautus iš perdavimo sistemos ar kitų skirstymo sistemų operatorių;

30.11. pateikti Sistemos naudotojui informaciją apie jam paskirstytus dujų kiekius;

30.12. Sistemos naudotojui kartu su PVM sąskaita faktūra parengti ataskaitinio laikotarpio paskirstytų dujų kiekių suvestinę;

30.13. vykdyti dujų kiekio matavimo priemonių rodmenų, plombavimo vietų būklės patikrinimą, plombuoti dujų kiekio matavimo priemones, išardomus dujotiekių sujungimus ir įtaisus įrengtus prieš dujų kiekio matavimo priemones;

30.14. Sistemos naudotojo prašymu atlikti (organizuoti) neeilinę dujų kiekio matavimo priemonės metrologinę patikrą;

30.15. pateikti informaciją per ESPS ar el. paštu SN-tiekimo įmonei, perdavimo sistemos operatoriui el. paštu (jei gautas prašymas), jei ne dėl Operatoriaus kaltės per 15 darbo dienų nuo SN-tiekimo įmonės, perdavimo sistemos operatorių prašymo gavimo nepavyksta nutraukti dujų skirstymo prašyme nurodytam vartotojui. Informacija pateikiama ne vėliau kaip per 3 darbo dienas pasibaigus šio punkto pirmoje dalyje nurodytam terminui;

30.16. kreiptis į teismą dėl SN-tiekimo įmonės, perdavimo sistemos operatoriaus prašymo nutraukti skirstymą prašyme nurodytam vartotojui įgyvendinimo, jeigu toks vartotojas per šiose Taisyklėse nurodytą terminą nesudaro sąlygų nutraukti dujų skirstymo;

30.17. nedelsiant pranešti Sistemos naudotojui visuomenės informavimo priemonėmis, raštu ar kitomis priemonėmis apie avarijas, gedimus, sutrikimus, kurie turi įtakos skirstymo paslaugų teikimui;

30.18. nedelsiant raštu ar kitomis priemonėmis informuoti Sistemos naudotojus apie ekstremalią situaciją dujų sektoriuje, ekstremalią energetikos padėtį ir imtis priemonių, kad būtų kiek įmanoma mažiau apribotas dujų skirstymas;

30.19. užtikrinti, kad Sistemos naudotojas ne vėliau kaip prieš 5 kalendorines dienas iki dujų sistemos priežiūros ir remonto darbų pradžios visuomenės informavimo priemonėmis, raštu ar kitais būdais būtų informuotas apie numatomą dujų skirstymo apribojimą ar nutraukimą dėl būtinų sistemos

remonto darbų ir (ar) vartotojų sistemų prijungimo. Pranešimuose nurodomas planuojamų dujų skirstymo apribojimų ar nutraukimų laikas ir trukmė;

30.20. nediskriminuoti Sistemos naudotojų;

30.21. Sistemos naudotojui raštiškai ir pagrįstai prašant, atlyginti tiesioginius nuostolius, jei Operatorius nevykdo skirstymo sutarties ar Taisyklių nuostatų;

30.22. Raštu, el. paštu ar per ESPS, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų, informuoti Sistemos naudotojus apie Operatoriaus teisinio statuso, pavadinimo, adreso ar kitų rekvizitinių duomenų, būtinų tinkamai vykdyti skirstymo sutartį, pasikeitimą;

30.23. užtikrinti visą parą veikiančios avarinės tarnybos darbą ir viešai Interneto svetainėje skelbti jos telefono numerį;

30.24. teikti Operatoriaus turimą ar verslo veiklos metu gautą informaciją perdavimo sistemos operatoriui, kitų sistemų operatoriams, Sistemos naudotojams, kuri būtina jų funkcijoms ir sutartiniam įsipareigojimas tinkamai vykdyti, jei toks informacijos teikimas yra numatytas teisės aktuose arba minėtų asmenų su Operatoriumi sudarytose sutartyse;

30.25. pateikti Sistemos naudotojui informaciją apie tuos patikrinimų metu užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis ir pakeistas dujų kiekio matavimo priemones, kurie yra aktualūs ir reikšmingi Sistemos naudotojui;

30.26. vykdyti kitas teisės aktuose nustatytas prievolės.

VII SKYRIUS

SKIRSTYMO SISTEMOS NAUDOTOJAI, JŲ TEISĖS IR PAREIGOS

31. Sistemos naudotojais gali būti šie skirstymo sutartis su Operatoriumi sudarę asmenys:

31.1. tiekimo įmonės;

31.2. vartotojai;

31.3. kitų sistemų operatoriai.

32. Sistemos naudotojų teisės:

32.1. sudarius skirstymo sutartį naudotis sistema;

32.2. dalyvauti Operatoriui keičiant, tikrinant dujų kiekio matavimo priemones, plombas;

32.3. gauti iš Operatoriaus informaciją apie Operatoriaus pavadinimą, buveinės adresą, įmonės kodą, teisinę formą, teikiamas paslaugas ir jų teikimo sąlygas, teikiamų paslaugų kainas, pranešimų apie kainas pateikimo būdus, ginčų nagrinėjimo tvarką;

32.4. prašyti paaiškinimo, kokiu pagrindu Operatorius skaičiuoja mokėjimus už suteiktas paslaugas;

32.5. įvykdžius visas savo prievolės nutraukti skirstymo sutartį, jei Operatoriaus keičiamos skirstymo sutarties sąlygos Sistemos naudotojui yra nepriimtinos;

32.6. gauti skirstymo paslaugą nustatytomis skirstymo paslaugų kainomis;

32.7. gauti Operatoriaus užfiksuotus dujų apskaitos duomenis;

32.8. reikalauti Operatorių atlikti neeilinę dujų kiekio matavimo priemonės metrologinės patikros ar dujų kiekio matavimo priemonės patikrinimo paslaugą;

32.9. reikalauti Operatorių atlyginti tiesioginius nuostolius, patirtus dėl netinkamo skirstymo sutarties vykdymo;

32.10. pranešti Operatoriui apie laikiną dujų nevartojimą ir jo trukmę konkrečiame objekte, Operatoriaus nustatytu formatu (ESPS, elektroniniu paštu, faksu);

32.11. kitas teisės aktais suteiktas teises.

33. Sistemos naudotojų pareigos naudojantis sistema:

33.1. laikytis Taisyklėse ir skirstymo sutartyje nustatytų reikalavimų;

33.2. prieš dujų skirstymo pradžią turėti galiojančią dujų perdavimo paslaugų sutartį, išskyrus atvejus, kai skirstymo paslaugas planuojama teikti objektams, esantiems skirstymo sistemos teritorijose, kurios nėra sujungtos su gamtinių dujų perdavimo sistema;

33.3. kartu su prašymu sudaryti Skirstymo sutartį pateikti Operatoriui dujų perdavimo paslaugų sutarties kopiją ar dokumentą, patvirtinantį perdavimo paslaugų sutarties sudarymą, išskyrus atvejus, numatytus 33.2 papunktyje. Tuo atveju, jei pateikiant prašymą sudaryti Skirstymo sutartį dar nėra sudaryta dujų perdavimo paslaugų sutartis su perdavimo sistemos operatoriumi, pateikti prašymo

sudaryti perdavimo paslaugų sutartį kopiją, o dujų perdavimo paslaugos sutarties kopiją pateikti ne vėliau kaip prieš 3 kalendorines dienas iki skirstymo pradžios;

33.4. pateikti į sistemos įleidimo tašką (-us) (skirstymo sistemas) reikalingą dujų kiekį.

33.5. priimti dujas pristatymo vietoje (-ose), numatytoje (-ose) skirstymo sutartyje;

33.6. į sistemos įleidimo tašką (-us) pateikti tokį dujų kiekį, koks yra paimamas pristatymo vietoje (-ose);

33.7. nedelsiant informuoti Operatorių apie vartotojo sistemos ar kitos skirstymo sistemos nuosavybės ar valdymo teisių pasikeitimą (teisių perleidimą tretiesiems asmenims, praradimą, apribojimą ar kitokį suvaržymą);

33.8. Taisyklėse nustatyta tvarka informuoti Operatorių apie reikalingus paskirstyti dujų kiekius, skirstomo dujų kiekio pasikeitimus;

33.9. Taisyklėse nustatyta tvarka ir laiku deklaruoti paskirstytą (suvartotą) dujų kiekį bei dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis;

33.10. Operatoriui ESPS ar raštiškai prašant, teikti informaciją, leidžiančią įvertinti Sistemos naudotojo dujų poreikį ir atlikti dujų poreikio prognozę;

33.11. užtikrinti, kad pateiktų dujų kokybė sistemos įleidimo taške atitiktų Gamtinių dujų kokybės reikalavimų ir kitų teisės aktų reikalavimus;

33.12. Taisyklėse ir teisės aktuose nustatyta tvarka bei terminais sumokėti už skirstymo paslaugas;

33.13. vykdyti Operatoriaus nurodymus dėl dujų skirstymo ribojimų ar nutraukimo, kai dujų skirstymas ribojamas Taisyklėse ar teisės aktuose nustatytais atvejais, taip pat sistemos avarių, sutrikimų, gedimų, ekstremalių situacijų dujų sektoriuje atvejais;

33.14. Operatoriaus reikalavimu pateikti jam priimtina prievolių, atsirandančių pagal skirstymo sutartį (-is), užtikrinimą, kai Sistemos naudotojas laiku neatsiskaito už skirstymo paslaugas ar Operatorius pagrįstai mano, jog egzistuoja didelė Sistemos naudotojo nemokumo rizika;

33.15. atlyginti Operatoriui nuostolius (žalą), patirtus Sistemos naudotojui nesilaikant ar netinkamai laikantis skirstymo sutarties sąlygų, Taisyklių ar teisės aktų nuostatų;

33.16. atlyginti Operatoriui neeilinės dujų kiekio matavimo priemonės metrologinės patikros sąnaudas ir su tuo susijusias išlaidas, jei po Sistemos naudotojo prašymu atliktos neeilinės dujų kiekio matavimo priemonės metrologinės patikros nustatoma, kad dujų kiekio matavimo priemonė atitinka teisės aktų reikalavimus;

33.17. raštu, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų, informuoti Operatorių apie Sistemos naudotojo teisinio statuso, pavadinimo, adreso ar kitų rekvizitų, būtinų tinkamai vykdyti skirstymo sutartį, pasikeitimą;

33.18. nedelsiant pranešti Operatoriui apie nutraukiamas dujų perdavimo paslaugų, dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo, nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutartis;

33.19. SN-tiekimo įmonė turi pranešti Operatoriui apie naujai sudarytas dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartis su vartotojais ne vėliau kaip kitą dieną po sutarties sudarymo arba prieš 20 kalendorinių dienų iki dujų skirstymo pradžios, jei toks vartotojas esamą tiekimo įmonę pakeičia nauja tiekimo įmone;

33.20. pagal Operatoriaus patvirtintus įkainius apmokėti Operatoriui išlaidas už vartotojo dujų kiekio matavimo priemonių, rodmenų neplanuotą patikrinimą, jei toks matavimo priemonių, rodmenų neplanuotas patikrinimas buvo įvykdytas Sistemos naudotojo prašymu;

33.21. laikytis naudojimosi ESPS taisyklių;

33.22. SN-tiekimo įmonė iš anksto, ne vėliau kaip prieš 60 kalendorinių dienų, privalo informuoti Operatorių apie dujų tiekimo veiklos nutraukimą ar sustabdymą (nurodant veiklos nutraukimo ar sustabdymo priežastis), dėl kurio Operatoriui gali atsirasti teisės aktuose nustatyta prievolė užtikrinti garantinį dujų tiekimą;

33.23. apskaičiuoti ir sumokėti visus mokesčius, kurių prievolę Lietuvos Respublikos įstatymai nustato Sistemos naudotojui (PVM, akcizo mokesčius ir kt.) bei iki dujų pateikimo į sistemą atlikti visus reikiamas dujų importo procedūras;

33.24. laikytis kitų, teisės aktuose ir Taisyklėse nustatytų reikalavimų.

34. SN–vartotojų papildomos pareigos:

34.1. užtikrinti, kad Operatoriaus darbuotojai ar jų įgalioti asmenys, pateikę tarnybinius pažymėjimus, patektų į vartotojo teritoriją (namų valdą) ir (ar) patalpas, nuo 8 iki 21 val. ir galėtų atlikti Operatoriaus valdomų dujotiekių ir jų įrenginių, dujų kiekio matavimo priemonių techninę priežiūrą, keitimą, perkėlimą bei tikrinti, ar vartotojas laiku ir teisingai pagal matavimo priemonės rodmenis deklaruoja dujų kiekį;

34.2. kartu su Operatoriaus atstovu dalyvauti plombuojant dujų kiekio matavimo priemones, išardomus dujų sistemos sujungimus bei įtaisus, kai jie įrengti vartotojo valdomame turte (sklype, pastate ar kitame turte);

34.3. užtikrinti vartotojo valdomame turte (sklype, pastate ar kitame turte) esančių skirstomųjų dujotiekių, dujotiekio įrenginių (dujų slėgio reguliavimo įrenginių, uždaromųjų įtaisų, NVS, dujų kiekio matavimo priemonių) ir jų plombų saugumą, apsaugą nuo mechaninių pažeidimų, o pastebėjęs jų darbo sutrikimus, avarijas, gedimus, pažeistas plombas ar kitokius pažeidimus – nedelsiant apie tai informuoti Operatorių Interneto svetainėje, skirstymo sutartyje nurodytais kontaktais (telefonų numeriais);

34.4. užtikrinti dujų kiekio matavimo priemonėms, įrengtoms vartotojo patalpose, projekte numatytas aplinkos sąlygas;

34.5. neviršyti skirstymo sutartyje ar su Operatoriumi sudarytame dujų kiekio matavimo priemonių sumontavimo (pakeitimo) akte, objektui nustatyto maksimalaus leistino dujų srauto (Q_{max} , m³/h);

34.6. pasirašyti aktus, kuriais Operatoriaus atstovai įformina Operatoriaus sistemos, esančios vartotojo valdomame turte (sklype, pastate ar kitame turte) avarijas, sutrikimus, kitus įvykius (gedimus), dujų kiekio matavimo priemonių, išardomų sujungimų, plombų, lipdukų pažeidimus;

34.7. nedelsdamas, skirstymo sutartyje nurodytais kontaktais (telefonų numeriais), informuoti Operatoriaus avarines tarnybas apie dujų sistemos avarijas, sutrikimus, gedimus bei Operatoriaus ar kitos įmonės, teikiančios avarinės tarnybos paslaugas, darbuotojams minėtų pažeidimų pašalinimo tikslu leisti vartotojo valdomame turte (sklype, pastate ar kitame turte) atlikti reikalingus žemės kasimo, skirstymo sistemos remonto bei kitus darbus. Operatorius ar jo vardu veikiantys asmenys, atlikę reikalingus darbus, sutvarko teritoriją ir atstato jos būklę;

34.8. prieš parą informuoti Operatorių ESPS, elektroniniu paštu ar faksimiliniu ryšiu apie vartotojo vykdomus planinius ir neplaninius dujų vartojimo nutraukimus, ekstremalius suvartojimo svyravimus, jų trukmę;

34.9. atlyginti Operatoriui patirtus nuostolius (žalą), kai vartotojas neteisėtai naudoja dujas;

34.10. teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka, Operatoriaus nurodymu atjungti vartotojo objektą nuo sistemos;

34.11. pateikti Operatoriui dokumentus, įrodančius teisėtą pristatymo vietoje prijungtos vartotojo sistemos ar dujofikuoto objekto valdymą;

34.12. pašalinti Operatoriaus ir (ar) Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministeris (toliau – Valstybinė energetikos inspekcija) raštu nurodytus vartotojo sistemos trūkumus;

34.13. vykdyti kitas teisės aktuose ir Taisyklėse nustatytas pareigas.

VIII SKYRIUS SKIRSTOMO DUJŲ KIEKIO MATAVIMAS

35. Skirstomų dujų apskaitą vykdo ir paskirstytą dujų kiekį atsiskaitymo už skirstymo paslaugą tikslais (ar kitais pagrįstais tikslais) nustato Operatorius ar jo vardu teisėtai veikiantis asmuo (-ys).

36. Dujų kiekis matuojamas pagal teisės aktų reikalavimus įrengtomis ir teisės aktų reikalavimus atitinkančiomis dujų kiekio matavimo priemonėmis.

37. Sistemoje dujų kiekis apskaitomas tūrio vienetais (m³) ir (ar) energijos vienetais (kWh), naudojant dujų viršutinį šilumingumą. Atsiskaitymui už skirstymo paslaugas dujų kiekis apskaitomas energijos vienetais (kWh).

38. Dujų kiekio matavimo vienetas yra kubinis metras (m³), kuris esant norminėms sąlygoms, užima vieno kubinio metro tūrį.

39. Dujų kiekio energijos vertė skaičiuojama kilovatvalandėmis (kWh), kubinius metrus norminėmis sąlygomis pagal teisės aktų reikalavimus dauginant iš dujų energetinės vertės, išreikštos kWh/m³.

40. Dujų kiekio matavimas ir nustatymas vykdomas pagal Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 1-245 „Dėl Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašas), reikalavimus.

41. Dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis turi teisę nuskaityti:

41.1. Vartotojas;

41.2. Operatoriaus darbuotojai ar kiti Operatoriaus vardu teisėtai veikiantys asmenys;

41.3. SN-tiekimo įmonių, tiekiančių dujas į konkretų objektą, darbuotojai.

42. 41.3 papunktyje nurodyti asmenys fiksuoja tokius dujų kiekio matavimo priemonės duomenis:

42.1. naujai įrengtos bei pakeistos dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis;

42.2. ataskaitinių laikotarpių rodmenis ir paskirstytą dujų kiekį;

42.3. dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarties įsigaliojimo ar tiekimo įmonės pakeitimo įsigaliojimo dienos rodmenis;

42.4. rodmenis tos dienos, kai dujų kiekio matavimo priemonė, fiksuojanti rodmenis rečiau nei kas parą (nekasdienė apskaita), pakeičiama į dujų kiekio matavimo priemonę, fiksuojančią rodmenis kas parą (kasdienė apskaita);

42.5. rodmenis tos dienos, kai dujų tiekimas ar vartojimas buvo sustabdytas.

IX SKYRIUS SKIRSTOMO DUJŲ KIEKIO NUSTATYMAS

43. Sistemos naudotojams paskirstytų dujų kiekį sistemoje apskaičiuoja Operatorius, laikantis principo, kad Sistemos naudotojams paskirstytas dujų kiekis yra lygus tam dujų kiekiui, kuris lieka iš į sistemą patiekto dujų kiekio atėmus sistemos technologinėms reikmėms reikalingą dujų kiekį.

44. Paskirstytas dujų kiekis sistemoje nustatomas vadovaujantis Gamtinių dujų apskaitos tvarkos aprašu.

45. Sistemos naudotojui per ataskaitinį laikotarpį sistemoje paskirstytas dujų kiekis nustatomas pagal:

45.1. per NVS gautus dujų kiekių matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų;

45.2. Sistemos naudotojų raštu deklaruotus (ESPS, elektroniniu paštu, faksu) dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų, kai NVS neveikia;

45.3. Sistemos naudotojų ESPS deklaruotus priimtus (suvartotus) dujų kiekius iš nebutinių vartotojų objektų nekasdienės apskaitos vietų arba nedeklaravimo atveju ar kai Sistemos naudotojo ESPS deklaruotas dujų kiekis yra mažesnis už Operatoriaus patikrinimo metu užfiksuotą kiekį – pagal Operatorius apskaičiuotą paskirstytą dujų kiekį, nustatytą taikant Paskirstytų gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodiką (Taisyklių 2 priedas);

45.4. pagal Operatoriaus apskaičiuotą dujų kiekį, priskiriamą buitiniams vartotojams, nustatytą pagal Paskirstytų gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodiką (Taisyklių 2 priedas), išskyrus buitinius vartotojus, kurie yra Sistemos naudotojai;

45.5. tuo atveju, kai ne dėl Operatoriaus kaltės per 15 darbo dienų nuo Sistemos naudotojo prašymo gavimo dėl vartotojo objekto atjungimo nebuvo nutrauktas dujų tiekimas, tokiam objektui apskaičiuotą dujų kiekį Operatorius Sistemos naudotojui priskiria einamąjį mėnesį, kurį įvykdomas atjungimas arba gaunamas prašymas dėl atjungimo atšaukimo. Įvykdžius atjungimą, dujų kiekis paskirstomas einamąjį mėnesį iki atjungimo dienos, įvertinant nustatytus matavimo priemonės rodmenis.

46. Paskirstytam dujų kiekiui nustatyti Operatorius turi teisę naudoti Operatoriaus ar jo vardu teisėtai veikiančių asmenų užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis, jeigu iš jų yra galimybė nustatyti per ataskaitinį laikotarpį Sistemos naudotojui paskirstytą dujų kiekį.

47. Kai Operatoriaus ar jo vardu teisėtai veikiančių asmenų užfiksuoti dujų kiekio matavimo priemonių duomenys nesutampa su duomenimis, surinktais per NVS, deklaruotais Sistemos naudotojo ar tais duomenimis, iki kurių Operatorius apskaičiavo paskirstytą dujų kiekį, paskirstytas dujų kiekis perskaičiuojamas taikant Operatoriaus ar jo vardu teisėtai veikiančių asmenų užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių duomenis, apie tai informuojant Sistemos naudotoją.

48. Sistemos naudotojai objekte apskaitytą dujų kiekį ir dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis privalo pranešti (deklaruoti) tokiais terminais:

48.1. iš kasdienių apskaitos vietų, kai NVS neveikia ir kai dėl to yra gautas pranešimas iš Operatoriaus – iki 11 val. darbo dienos, einančios po praėjusios paros, už kurią turi būti deklaruoti duomenys;

48.2. iš nebuitinių vartotojų nekasdienių apskaitos vietų – ne vėliau kaip antrąją darbo dieną iki 15 val., pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui, už per ataskaitinį laikotarpį priimtą dujų kiekį ir dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis;

48.3. per 5 darbo dienas pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui, už per ataskaitinį laikotarpį buitinių vartotojų dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis ir suvartotą dujų kiekį per ataskaitinį laikotarpį.

49. Dujų kiekio matavimo priemonių duomenis Operatoriui gali perduoti (deklaruoti) asmenys, veikiantys Sistemos naudotojo vardu arba nurodyti skirstymo sutartyje.

50. Kai yra atliekama dujų kiekio matavimo priemonės metrologinė patikra arba kai Sistemos naudotojas ar vartotojas praneša Operatoriui apie pastebėtą dujų kiekio matavimo priemonės gedimą, nuo dujų kiekio matavimo priemonės gedimo pradžios iki suremontuotos (pakeistos nauja) ar patikrintos matavimo priemonės sumontavimo dienos (jei priemonė nebuvo išmontuota – iki remonto ar patikros pabaigos) paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal paskutinių 3 parų, buvusių iki matavimo priemonės remonto, patikros ar išmontavimo, vidutinį dujų suvartojimą, įvertinant dujų prietaisų darbinį galingumą arba kitu šalių sutartu būdu. Tokiu pat būdu paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas, kai neveikia NVS ir Operatorius negauna duomenų Taisyklių 48.1 papunktyje nustatyta tvarka.

51. Jei vartojamų dujų srautas nesiekia skirstymo sutartyje nurodytos mažiausios leistinos dujų srauto ribos $Q_{\min}$ (jei sudaromas dujų kiekio matavimo priemonių sumontavimo (pakeitimo) aktas – tokiaime akte nurodyto $Q_{\min}$ ribos), nebuitinio vartotojo vartojamas dujų srautas skaičiuojamas pagal mažiausią leistiną dujų srautą $Q_{\min}$.

52. Jeigu dujų kiekio matavimo priemonė įrengta ne ties šalių atsakomybės riba ir vartotojo teritorijoje esančiame dujotiekyje prieš dujų kiekio matavimo priemones susidaro nuostoliai, dujų nuostolius, susidariusius vartotojo sistemoje, apskaičiuoja Operatorius pagal Operatoriaus patvirtintą metodiką. Už vartotojo sistemoje susidariusius nuostolius sumoka kaltoji šalis pagal Operatoriaus pateiktą PVM sąskaitą faktūrą. Operatorius kartu su sąskaita pateikia nuostolių skaičiavimus.

53. Operatorius sumuoja Sistemos naudotojui paskirstytą ir (ar) apskaičiuotą dujų kiekį už ataskaitinį laikotarpį ir parengia skirstytų dujų kiekių suvestinę, kurią kartu su PVM sąskaita faktūra pateikia Sistemos naudotojui.

54. Kai į pristatymo vietą vietoje esamos SN-tiekimo įmonės dujas rengiasi tiekti nauja SN-tiekimo įmonė, dujų matavimo priemonės rodmenis nustatymas ir tiekimo įmonės keitimo procedūra vykdoma Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nustatyta tvarka.

55. Operatorius, kaip prognozuojančioji šalis, sistemose atlieka ne kas parą matuojamo dujų kiekio kitos paros prognozę pagal „Ne kas parą matuojamo gamtinių dujų kiekio prognozavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodiką“ (Taisyklių 3 priedas). Perdavimo sistemos balansavimo tikslais Sistemos naudotojams suprognuozuotus kitos paros dujų kiekius nekasdienėse apskaitos vietose, Operatorius perduoda perdavimo sistemos operatoriui.

56. Operatoriaus suprognuozuotas kitos paros dujų kiekis nekasdienėse apskaitos vietose parai pasibaigus tikslinamas pagal Taisyklių 2 priedą.

X SKYRIUS DUJŲ KOKYBĖ

57. Dujų kokybė Operatoriaus sistemos įleidimo taške ir pristatymo vietose turi atitikti Gamtinių dujų kokybės reikalavimuose bei kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

58. Dujų kokybės parametrus sistemos įleidimo taške (perdavimo sistemos ar kitos sistemos išleidimo taške) nustato dujų sistemos, prie kurios prijungtas Operatoriaus sistemos įleidimo taškas, operatorius.

59. Perdavimo sistemos ar kitos sistemos operatoriai, transportuojantys dujas į Operatoriaus sistemą, teikia informaciją Operatoriui apie į sistemos įleidimo taškus pristatomų dujų kokybės parametrus (tankį, santykinį tankį, azoto ir anglies dvideginio kiekį, šilumingumo vertę), reikalingus dujų spūdumui ir dujų kiekiui norminėmis sąlygomis apskaičiuoti Operatoriaus sistemoje.

60. Jei į sistemos įleidimo tašką pristatomos dujos neatitinka Gamtinių dujų kokybės reikalavimų ir kitais teisės aktais nustatyta ar su Sistemos naudotoju sutartos dujų kokybės reikalavimų, Operatorius turi teisę atsisakyti priimti skirstyti dujas tol, kol bus pateikti nepriklausomos akredituotos laboratorijos dokumentai, įrodantys, kad dujos atitinka nustatytus Gamtinių dujų kokybės reikalavimus.

61. Jei į pristatymo vietą pristatomos dujos neatitinka Gamtinių dujų kokybės reikalavimų ir kitais teisės aktais nustatyta ar su Sistemos naudotoju sutartos dujų kokybės reikalavimų, Sistemos naudotojas turi teisę atsisakyti priimti tokias dujas. Jei Sistemos naudotojas sužino, kad gamtinės dujos, kurios buvo tiekiamos arba kurios bus tiekiamos į įleidimo tašką, neatitinka Gamtinių dujų kokybės reikalavimų ir kitais teisės aktais nustatyta dujų kokybės reikalavimų, Sistemos naudotojas apie tai privalo nedelsiant pranešti Operatoriui.

62. Sistemos naudotojo, vartotojo atskiru raštišku prašymu dujų kokybė (atitikimas parametrų) gali būti įvertinama pristatymo vietoje, prašančiajam (Sistemos naudotojui ar vartotojui) apmokant dujų kokybės nustatymo išlaidas.

XI SKYRIUS PRAŠYMAS DĖL SKIRSTYMO PASLAUGOS SUTEIKIMO

63. Sistemos naudotojai prašymą sudaryti, pakeisti ir nutraukti Skirstymo sutartį bei paslaugos užsakymo ir anuliavimo prašymą gali pateikti šiais būdais:

63.1. www.manogile.lt ESPS, išskyrus tuo atveju kai sudaroma nauja Skirstymo sutartis;

63.2. kai yra sudaroma nauja Skirstymo sutartis arba nėra galimybės prašymo pateikti per ESPS, prašymai pateikiami el. paštu ar raštu (faksimiliniu ryšiu, registruotu laišku, per kurjerį ar pdf formatu elektroniniu paštu).

64. Sistemos naudotojai Operatoriui turi pateikti prašymą, nurodytą šių Taisyklių 1 priede.

65. Prašyme turi būti nurodyta:

65.1. prašymą teikiančio asmens rekvizitai (Sistemos naudotojo pavadinimas, buveinės adresas, kodas, kontaktinė informacija);

65.2. prašymo tikslas;

65.3. prašomas skirstymo sutarties galiojimo laikotarpis;

65.4. prašymo teikėjo vardu teisę veikti turintys asmenys;

65.5. objektų ir vartotojų (įskaitant SN-tiekimo įmonės vartotojus), kuriems prašoma skirstyti dujas, sąrašas, nurodant objekto adresą ir charakterizuojantį pavadinimą;

65.6. dujų tiekimo patikimumo, dujų tiekimo nutraukimo (ribojimo) grupė, nustatyta pagal Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 163 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašo patvirtinimo“ (toliau – Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašas);

65.7. dujų vartojimo paskirtis;

65.8. vartotojo ūkio šaka / veiklos sritis;

65.9. didžiausias ir mažiausias prašomas dujų srautas Q_{max} , Q_{min} (m^3/h);

65.10. prašomi skirstytini dujų kiekiai (MWh):

65.10.1. Nepažeidžiamiesiems vartotojams pagal pristatymo vietas;

65.10.2. buitiniams ir nebuitiniams Pažeidžiamiesiems vartotojams pagal priėmimo vietas;

65.10.3. tuo atveju, kai Skirstymo sutartį sudaro SN – tiekimo įmonė dėl Pažeidžiamų vartotojų, SN-tiekimo įmonė gali pateikti tik skirstymo kainų grupę nenurodant dujų kiekio;

65.11. kita Operatoriaus prašoma ir jo funkcijoms tinkamai vykdyti reikalinga informacija.

66. Prašyme turi būti nurodyta dujų vartojimo paskirtis (viena arba kelios) pagal šį paskirčių sąrašą (jei reikia, nurodant kelis variantus, sugrupuotus prioritetine tvarka):

- 66.1. šilumos gamyba;
- 66.2. elektros gamyba;
- 66.3. garo gamyba;
- 66.4. technologinės reikmės;
- 66.5. maisto gamyba (įmonės);
- 66.6. nenutrūkstamas gamybos procesas;
- 66.7. sezoninė gamyba;
- 66.8. kita gamyba;
- 66.9. negyvenamų patalpų šildymas;
- 66.10. gyvenamųjų patalpų šildymas;
- 66.11. karšto vandens ruošimas;
- 66.12. maisto ruošimas (buitiniai vartotojai);
- 66.13. kita paskirtis (kai netinka nė vienas iš aukščiau nurodytų atvejų).

67. Kartu su prašymu pateikiami duomenys ir dokumentai:

67.1. dujų perdavimo paslaugų sutarties kopija ar dokumentas, patvirtinantis perdavimo paslaugų sutarties sudarymą, išskyrus atvejus, numatytus 33.2 papunktyje. Tuo atveju, jei pateikiant prašymą sudaryti Skirstymo sutartį dar nėra sudaryta dujų perdavimo paslaugų sutartis su perdavimo operatoriumi, pateikti prašymo sudaryti perdavimo paslaugų sutartį kopiją, o dujų perdavimo paslaugos sutarties kopija turi būti pateikta ne vėliau kaip prieš 3 kalendorines dienas iki skirstymo pradžios;

67.2. jeigu dujas numatoma tiekti nenutrūkstamu režimu pagal Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašą, pateikiama: (1) nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutarties kopija ar dokumentas, patvirtinantis nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutarties sudarymą; (2) perdavimo sutarties kopija ar dokumentas, patvirtinantis perdavimo paslaugų sutarties dėl nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo į sistemą sudarymą, išskyrus atvejus, numatytus 33.2 papunktyje; (3) dujų kiekiai, reikalingi nenutrūkstamam dujų tiekimui užtikrinti, pagal prašymo formą (Taisyklių 1 priedas);

67.3. Vartotojo sistemos ar objekto teisėtą valdymą patvirtinantys dokumentai (valstybės įmonės Registrų centro pažymėjimas apie nekilnojamo daikto ir daiktinių teisių į jį įregistravimą nekilnojamojo turto registre arba vartotojo dujų sistemos teisėto valdymo teisę patvirtinančios sutarties kopija), jei prašymą teikia SN-vartotojas;

67.4. atstovavimo teisę patvirtinantis dokumentas, jei asmuo veikia per atstovą;

67.5. veiklos licencijos ar leidimo kopija, jei prašymą teikia SN-tiekimo įmonė (jei pagal teisės aktų reikalavimus tiekimo veiklai vykdyti būtina licencija ar leidimas);

67.6. pranešimas (pagal Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių reikalavimus) apie vartotojo SN-tiekimo įmonės pakeitimą (tuo atveju, kai SN-tiekimo įmonė prašo sudaryti skirstymo sutartį dėl vartotojo, keičiančio esamą tiekimo įmonę nauja tiekimo įmone).

68. Operatorius turi teisę tikrinti kreditorinį asmens patikimumą. Operatoriui pagrįstai prašant, asmuo privalo pateikti savo paskutines (naujausias) finansines ataskaitas ir kitą reikalingą informaciją, kad Operatorius galėtų įvertinti asmens finansinį pajėgumą tinkamai vykdyti skirstymo sutartį. Operatorius turi teisę reikalauti užtikrinti ketinamos sudaryti ar jau sudarytos skirstymo sutarties vykdymą Operatoriui pririmtinais prievolių užtikrinimo būdais, jeigu pagrįstai mano, jog yra didelė asmens nemokumo rizika.

69. Prašymas nagrinėjamas ir derinamas šiais terminais:

69.1. Prašymas sudaryti skirstymo sutartį turi būti pateikiamas Operatoriui ne vėliau kaip prieš 20 kalendorinių dienų prieš skirstymo paslaugos suteikimo pradžią, išskyrus prašymą dėl naujų vartotojų, kurių dujų sistema pirmą kartą prijungiama prie skirstymo sistemos. Tokiu atveju, SN-vartotojas gali kreiptis nedelsiant, kai gauna Valstybinės energetikos inspekcijos išduotą pažymą apie dujų sistemų parengimą sujungimui ir duomenys apie dujų sistemų parengimą sujungimui (naujo vartotojo pristatymo vieta) yra Registre. SN-tiekimo įmonės prašymas suteikti skirstymo paslaugą SN-tiekimo įmonės vartotojui turi būti pateikiamas ne vėliau kaip kitą dieną po dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarties sudarymo.

69.2. Operatorius išnagrinėja prašymą, įvertina ar prašomi techniniai pajėgumai (Q_{max}) yra pakankami patenkinti asmens nurodytus poreikius ir per 7 kalendorines dienas nuo prašymo gavimo raštu (ESPS, faksimiliniu ryšiu ar elektroniniu paštu) pateikia atsakymą, kuriuo:

69.2.1. praneša apie visišką ar dalinį prašymo tenkinimą ir pasiūlo sudaryti skirstymo sutartį;

69.2.2. paprašo patikslinti / papildyti prašyme nurodytą informaciją ar pateiktus dokumentus (toliau prašymo patikslinimas);

69.2.3. atsisako patenkinti prašymą, nurodydamas atsisakymo priežastį ir apie tai informuoja Komisiją Taisyklių 72 punkte numatyta tvarka;

69.3. Prašymo patikslinimą sistemos naudotojas Operatoriui turi pateikti per 3 kalendorines dienas nuo atsakymo iš Operatoriaus gavimo;

69.4. Gautą prašymo patikslinimą Operatorius išnagrinėja ir apie sprendimą patenkinti, nepatenkinti ar iš dalies patenkinti prašymą praneša per 4 kalendorines dienas nuo prašymo patikslinimo gavimo. Jei per šiame punkte nurodytą terminą sistemos naudotojas nėra informuojamas, laikoma, kad Prašymas patenkintas.

70. Tuo atveju, kai SN-tiekimo įmonė prašo suteikti skirstymo paslaugą vartotojo objektui, kurio sistema nėra prijungta prie Operatoriaus sistemos ir (ar) kurioje nėra įrengta dujų kiekio matavimo priemonė ar prašo atjungti objektą, tuo atveju jei SN-tiekimo įmonės vartotojas per 15 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo nesudaro sąlygų Operatoriaus sistemos ir vartotojo sistemų sujungimui ir (ar) dujų kiekio matavimo priemonės įrengimui arba SN-tiekimo įmonės vartotojas pagal Operatoriaus išrašytą išankstinio apmokėjimo dokumentą nesumoka už minėtų sistemų sujungimo ir (ar) atjungimo darbus, Operatorius turi teisę netenkinti minėtų prašymų. Jei SN-tiekimo įmonės vartotojas neapmokėjo atjungimo ir su tuo susijusių išlaidų vartotojo dujų sistemos atjungimo nuo Operatoriaus sistemos metu, pakartotinio pajungimo bei kitas su tuo susijusias išlaidas SN-tiekimo įmonės vartotojas privalo sumokėti prieš minėtų sistemų pakartotinį sujungimą.

Šiame punkte nurodytos sąlygos taikomos ir tais atvejais, kai prašymą teikia SN-vartotojas.

71. Operatorius turi teisę netenkinti prašymo, kai:

71.1. Prašyme (įskaitant jo priedus) pateikiama ne visa reikalinga informacija (dokumentai) arba ji yra netiksli ir per 3 kalendorines dienas, Operatoriui prašant, informacija nepateikiama ir(ar) nepateikiami reikalingi dokumentai;

71.2. nesilaikoma Taisyklėse nurodytų terminų, nustatytų prašymui prieš pageidaujama skirstymo pradžią pateikti;

71.3. nėra techninių galimybių suteikti skirstymo paslaugą;

71.4. sistemos naudotojas turi pradelstų mokėjimų už Operatoriaus suteiktas paslaugas;

71.5. nustatoma, kad prie sistemos prijungta vartotojo sistema (įskaitant SN-tiekimo įmonės vartotojo dujų sistemą) neatitinka teisės aktų reikalavimų;

71.6. dėl dujų skirstymo vartotojui jau yra sudaryta skirstymo sutartis (išskyrus atvejį, kai vartotojas keičia tiekimo įmonę);

71.7. sistemos naudotojas nėra teisėtas objekto, į kurį prašoma skirstyti dujas, savininkas ar valdytojas;

71.8. iki prašyme nurodytos skirstymo pradžios lieka mažiau nei 3 kalendorinės dienos;

71.9. kitais teisės aktų nustatytais atvejais.

72. Operatorius apie atsisakymą tenkinti prašymą (išskyrus atsisakymą dėl tiekimo įmonės pakeitimo) per 10 darbo dienų informuoja Komisiją, jei trūksta pajėgumų arba teisė naudotis sistema trukdytų Operatoriui vykdyti teisės aktuose nurodytus viešųjų paslaugų teikimo įpareigojimus.

XII SKYRIUS

SKIRSTYMO SUTARTIES SUDARYMAS IR VYKDYMAS

73. Sistemos naudotojui skirstymo paslauga teikiama tik sudarius skirstymo sutartį.

74. Skirstymo sutartis parengiama ir pasirašoma tokiais terminais:

74.1. Operatorius skirstymo sutartį parengia per 3 darbo dienas nuo prašymo patvirtinimo dienos ir sistemos naudotojui išsiunčia faksu ar elektroniniu paštu ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo sutarties parengimo datos;

74.2. Jeigu sistemos naudotojas sutinka su gautomis skirstymo sutarties sąlygomis, jis per 3 kalendorines dienas nuo Skirstymo sutarties gavimo (laikoma, kad faksu ar elektroniniu paštu išsiųsti dokumentai yra gauti jų išsiuntimo dieną) pasirašo ją ir faksu arba elektroniniu paštu atsiunčia Operatoriui;

74.3. Tuo atveju, jei sistemos naudotojas nesutinka su skirstymo sutarties nuostatomis ar skirstymo sutartyje pastebi netikslumų apie tai nedelsiant turi pranešti Operatoriui, kuris parengia ir asmeniui pateikia pakoreguotą skirstymo sutartį. Tokia pat tvarka šalinami ir Operatoriaus pastebėti netikslumai, t. y., Operatorius apie pastebėtus netikslumus praneša sistemos naudotojui bei išsiunčia pakoreguotą skirstymo sutartį;

74.4. Sistemos naudotojas skirstymo sutartį turi pasirašyti ir Taisyklių 74.2 papunktyje nurodytu būdu pateikti ne vėliau kaip prieš 3 kalendorines dienas iki skirstymo paslaugos teikimo pradžios (išskyrus naujų vartotojų (ar pakartotinių pajungimų), SN-tiekimo įmonės keitimo atvejus). Skirstymo sutartis dėl naujų vartotojų ar pakartotinai pajungiamų vartotojų įsigalioja nuo vartotojo sistemos prijungimo prie Operatoriaus sistemos.

75. Jei sistemos naudotojas nepasirašo skirstymo sutarties prieš 3 kalendorines dienas iki prašyme nurodytos skirstymo paslaugos suteikimo pradžios (arba pasirašo likus mažiau nei 3 kalendorinėms dienoms), Operatorius turi teisę nukelti skirstymo paslaugos teikimo pradžią tiek dienų, kiek buvo vėluojama pasirašyti skirstymo sutartį apie tai nedelsiant informuojant sistemos naudotoją (elektroniniu paštu, faksu, ESPS).

76. Operatorius turi teisę atsisakyti sudaryti skirstymo sutartį:

76.1. Taisyklių 70 punkte numatytais atvejais;

76.2. Taisyklių 71 punkte numatytais atvejais;

76.3. Taisyklių 75 punkte numatytu atveju;

76.4. kitais teisės aktų numatytais atvejais.

76.5. Skirstymo sutartyje nurodoma:

76.6. šalys ir jų rekvizitai;

76.7. sutarties objektas;

76.8. dujų skirstymo laikotarpis;

76.9. dujų kiekiai;

76.10. dujų skirstymo, ribojimo sąlygos;

76.11. dujų kiekio apskaita ir dujų kokybė;

76.12. skirstymo paslaugų kainos ir apmokėjimo už jas tvarka;

76.13. šalių atsakomybė;

76.14. ginčų sprendimo tvarka;

76.15. skirstymo sutarties pakeitimo, nutraukimo ir galiojimo sąlygos;

76.16. konfidencialumo sąlygos;

76.17. skirstymo sutarties šalių duomenys ir teisę joms atstovauti turintys asmenys;

76.18. avarinės tarnybos pavadinimas, adresas ir kontaktinė informacija;

76.19. dujų skirstymo sistemos, pristatymo vietos ir objektų duomenys;

76.20. kitos šalių sutartos sąlygos.

77. Skirstymo sutartis galioja vienerius metus arba iki kito šalių sutarto ir Skirstymo sutartyje nurodyto termino. Jei skirstymo paslaugos pagal Skirstymo sutartį teikiamos į nuosavybės teise sistemos naudotojui nepriklausantį objektą (nuomojamą, valdomą panaudos pagrindu ir pan.), tai:

77.1. Skirstymo sutartis galioja iki sistemos naudotojo teisės naudotis tokiu objektu pabaigos (nuomos, panaudos ir pan. sutarties pabaigos);

77.2. Operatoriaus prašymu Sistemos naudotojas privalo pateikti teisę naudotis tokiu objektu patvirtinantį dokumentą (nuomos, panaudos ar kitos sutarties kopiją ar išrašą);

77.3. ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų informuoti apie teisės naudotis tokiu objektu pabaigą (nuomos, panaudos ir pan. sutarties pasibaigimą), o pažeidus šią pareigą – atlyginti Operatoriui visą dėl to patirtą žalą.

78. Skirstymo sutartis kas kartą laikoma pratęsta vienerių metų laikotarpiui, jeigu ne vėliau kaip prieš 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų iki Skirstymo sutarties termino pabaigos nėra viena Skirstymo sutarties šalis raštiškai nepareiškia apie Skirstymo sutarties nutraukimą.

79. Dujos skirstomos pagal Taisyklėse nurodytas ir skirstymo sutartyje numatytas sąlygas. Nenutrūkstamas dujų skirstymas užtikrinamas į tuos objektus, dėl kurių yra sudaryta dujų tiekimo (dujų pirkimo–pardavimo) ir dujų perdavimo paslaugų sutartys, užtikrinančios nenutrūkstamą dujų tiekimą.

80. Skirstymo sutartis įsigalioja joje nurodytą sudarymo dieną, jeigu atskirai nenurodoma kita įsigaliojimo data, ir galioja iki skirstymo sutartimi nustatyto dujų skirstymo laikotarpio pabaigos, bet ne trumpiau nei yra visiškai įvykdomos skirstymo sutartyje numatytos prievolės.

81. Skirstymo sutartis sudaroma lietuvių kalba, po vieną egzempliorių kiekvienai šaliai.

82. Skirstymo sutarties pakeitimai, papildymai ir priedai sudaromi raštu arba esant galimybei tvirtinami ESPS (faksu, elektroniniu paštu arba ESPS).

83. Visi skirstymo sutartyje nurodyti šalių pranešimai siunčiami raštu, paskutiniu skirstymo sutarties šalies kitai šaliai pateiktu adresu, vienu iš šių būdų – paštu, per kurjerį, elektroniniu paštu, faksu, ESPS ar kitu skirstymo sutarties šalių susitartu būdu.

84. Sistemos naudotojui sudarant / pratęsiant / atnaujinant skirstymo sutartį prašyme turi būti nurodytas vienerių metų laikotarpiui pamėnesiui reikalingas skirstyti dujų kiekis į kiekvieną konkrečią nebutinio vartotojo pristatymo vietą, išskyrus atvejį, aprašytą Taisyklių 65.10.3 papunktyje, ir, jei skirstoma buitiniams vartotojams – konkrečios skirstymo kainų grupės buitinių vartotojų skaičius bei kiekis atskirose skirstymo sistemose. Dujų kiekiai turi būti atnaujinami kiekvienais metais, taikant prašymo pateikimo ir nagrinėjimo tvarką bei terminus.

85. Sistemos naudotojo prašomi skirstyti dujų kiekių pakeitimai po skirstymo sutarties sudarymo turi būti pateikiami ne vėliau kaip prieš 10 kalendorinių dienų iki kiekvieno ketvirčio pradžios per ESPS arba ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų iki kiekvieno ketvirčio pradžios, pateikiant juos raštu.

86. Jei dujų kiekiai keičiasi dėl pristatymo vietos (-ų) (vartotojo) objekto panaikinimo ar naujos (-ų) pristatymo vietos, objektų atsiradimo, prašomi skirstyti dujų kiekiai turi būti patikslinami nedelsiant.

87. Sistemos naudotojas, po skirstymo sutarties sudarymo, Operatoriaus prašymu raštu ar nurodžius ESPS, privalo pateikti planuojamus skirstyti dujų kiekius nurodytam laikotarpiui pagal Operatoriaus nustatytą formą ESPS arba skelbiamą Operatoriaus Interneto svetainėje.

88. Operatoriaus prašymu sistemos naudotojas privalo patikslinti prašomus skirstyti dujų kiekius, jeigu prašomi skirstyti dujų kiekiai viršija techninius pajėgumus ar jų patenkinti nėra techninių galimybių.

89. Tuo atveju, kai SN-tiekimo įmonės vartotojas sudaro dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartį su kita (nauja) tiekimo įmone, nauja tiekimo įmonė turi sudaryti skirstymo sutartį dėl dujų skirstymo tokio vartotojo objektui. Kai SN-tiekimo įmonės vartotojas keičia tiekimo įmonę, skirstymo sutartis su nauja tiekimo įmone sudaroma Taisyklėse ir Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklėse nustatyta tvarka. Tuo atveju, jei SN-tiekimo įmonės ir vartotojo sudaryta sutartis neįsigalioja, SN- tiekimo įmonės prašymas ir skirstymo sutartis dėl skirstymo paslaugų teikimo tokio vartotojo objektui (-ams) netenka galios. SN-tiekimo įmonės negali reikšti Operatoriui jokių pretenzijų, kylančių dėl tiekimo įmonės keitimo, kuris buvo atliktas vadovaujantis Taisyklių bei Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių nuostatomis.

XIII SKYRIUS

SKIRSTYMO PASLAUGŲ SUTARTIES NUTRAUKIMAS IR NEVYKDYMAS

90. Skirstymo sutartis gali būti nutraukta jos šalims susitarus bei teisės aktuose numatytais atvejais.

91. Šalis gali vienašališkai nutraukti skirstymo sutartį prieš 10 kalendorinių dienų apie tai įspėjusi kitą šalį, jeigu kita šalis nevykdo ar netinkamai vykdo įsipareigojimus ir tai yra esminis skirstymo sutarties pažeidimas Civilinio kodekso 6.217 straipsnio nustatytais pagrindais. Esminiu skirstymo sutarties pažeidimu laikomas praleistas prievolės įvykdymo terminas ir (ar) šalies prievolės neįvykdymas per papildomai nustatytą terminą.

92. Skirstymo sutarties šalys turi teisę vienašališkai nutraukti skirstymo sutartį prieš 20 kalendorinių dienų informavus kitą sutarties šalį, jei keičiamos skirstymo sutarties sąlygos ir jos skirstymo sutarties šalims yra nepriimtinos.

93. Operatorius turi teisę vienašališkai, neatlygintinai pakeisti skirstymo sutartį SN-tiekimo įmonės vartotojo objektams, kurių savininkai ar teisėti valdytojai yra SN-tiekimo įmonės vartotojai, nusprendę esamą SN-tiekimo įmonę pakeisti nauja tiekimo įmone. Toks skirstymo sutarties pakeitimas nelaikomas pažeidimu. Apie vienašališką skirstymo sutarties pakeitimą Operatorius ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po skirstymo sutarties sudarymo su kitu SN-tiekimo įmone informuoja ankstesnę SN-tiekimo įmonę.

94. Vartotojui praradus nuosavybės ar valdymo teises į objektą, Operatorius turi teisę vienašališkai nutraukti skirstymą ir (ar) skirstymo sutartį tokį objektą.

95. Gavus Sistemos naudotojo prašymą dėl vartotojo objekto atjungimo, kai nutraukti dujų tiekimą prašo vartotojas, bet nesutinka apmokėti vartotojo dujų sistemos atjungimo bei kitų su tuo susijusių išlaidų, Operatorius turi teisę atjungti minėtą objektą, o skolą išieškoti teisės aktuose nustatyta tvarka.

96. Dujos neskirstomos, jei nėra sudarytos skirstymo paslaugų, dujų perdavimo paslaugų ar dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutartys, išskyrus šiose Taisyklėse nustatytas išimtis.

97. Skirstymo sutartimi numatyti šalių įsipareigojimai gali būti perleisti kitam juridiniam asmeniui pagal Civilinio kodekso, kitų įstatymų reikalavimus. Pasikeitus šalių juridiniam statusui (jas reorganizavus), teises ir pareigas pagal skirstymo sutartį perima šalių teisių ir pareigų perėmėjas (perėmėjai).

98. Šalis atleidžiama nuo atsakomybės už skirstymo sutarties nevykdymą, jeigu ji įrodo, kad Skirstymo sutartis nevykdyta dėl aplinkybių, kurių ji negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti skirstymo sutarties sudarymo metu ir kad negalėjo užkirsti kelio šioms aplinkybėms ar jų padariniams atsirasti (toliau – nenugalima jėga (*force majeure*)). Nenugalima jėga nelaikoma tai, kad skirstymo sutarties šalis neturi reikiamų finansinių išteklių arba skolininko kontrahentai pažeidžia savo prievolės.

99. Apie nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimą šalis nedelsdama faksu, o po to ir raštu privalo pranešti kitai sutarties šaliai. Šalis, nepranešusi kitai šaliai apie nenugalimos jėgos aplinkybes, negali jomis remtis kaip atleidimo nuo atsakomybės už skirstymo sutarties nevykdymą pagrindu. Būtina pranešti ir tuomet, kai išnyksta pagrindas nevykdyti įsipareigojimų dėl nenugalimos jėgos aplinkybių.

100. Jei atsiranda nenugalimos jėgos aplinkybių, šalis atleidžiama nuo savo sutartinių įsipareigojimų vykdymo visų minėtų aplinkybių buvimo laikotarpiu, bet ne ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų.

101. Jeigu pagrindas nevykdyti įsipareigojimų dėl nenugalimos jėgos išlieka ilgiau negu 30 dienų, tai bet kuri šalis, įspėjusi kitą šalį prieš 3 dienas, turi teisę nutraukti skirstymo sutartį arba sustabdyti jos vykdymą. Skirstymo sutarties nutraukimas nepanaikina teisės reikalauti atlyginti nuostolius atradusius iki nenugalimos jėgos pradžios dėl skirstymo sutarties neįvykdymo.

102. Pasibaigus nenugalimos jėgos aplinkybėms, šalis privalo nedelsdama įvykdyti įsipareigojimus, kurių nevykdė iki nenugalimos jėgos aplinkybių atsiradimo, jeigu šalys nesusitarė kitaip.

103. Skirstymo sutarties, dujų perdavimo sutarties nutraukimo atvejais, dujų pirkimo–pardavimo ir paslaugų teikimo sutarties nutraukimo atvejais, kai šis nutraukimas nėra susijęs su tiekimo įmonės pakeitimu, vartotojo sistema atjunginama nuo Operatoriaus skirstymo sistemos. Pakartotinis vartotojo sistemos prijungimas atliekamas sudarius skirstymo paslaugai teikti reikalingas sutartis.

XIV SKYRIUS

SKIRSTYMO RIBOJIMAS AR NUTRAUKIMAS

104. Operatoriaus turi teisę apriboti, nutraukti skirstymą ar atjungti vartotojo sistemą Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

105. Ekstremalios energetikos situacijos atveju, Operatoriui gavus iš perdavimo sistemos operatoriaus nurodymą apriboti dujų skirstymą sistemoje didesne apimtimi negu vartotojų, turinčių nepertraukiamo tiekimo režimą poreikis, dujų skirstymo apribojimas ar nutraukimas šiems vartotojams vykdomas vadovaujantis Sistemos naudotojo su perdavimo sistemos operatoriumi suderintu ir Operatoriui pateiktu dujų tiekimo grafiku. Nepateikus grafiko, Operatorius turi teisę apriboti ar nutraukti

dujų skirstymą vartotojams savo nuožiūra, vadovaujantis skirstymo sutartyse nurodytomis dujų tiekimo ribojimo grupėmis.

XV SKYRIUS SKIRSTYMO KAINŲ NUSTATYMAS IR TAIKYMAS

106. Skirstymo paslaugų kainos nustatomos teisės aktų nustatyta tvarka.

107. Atsiskaitymui už skirstymo paslaugas taikomos Operatoriaus nustatytos ir su Komisija suderintos dujų skirstymo kainos.

108. Galiojančios dujų skirstymo kainų grupės ir dujų skirstymo kainos skelbiamos Operatoriaus Interneto svetainėje.

109. Skirstymo kainos diferencijuojamos į grupes pagal į konkrečią pristatymo vietą konkrečiam vartotojui skirstomą dujų kiekį per metus. Kai dujos skirstomos į pastatą, kuriame yra kelių vartotojų objektai, į konkrečią pristatymo vietą konkrečiam vartotojui skirstomas dujų kiekis per metus nustatomas pagal konkrečiame vartotojo objekte paskirstytą dujų kiekį.

110. Dujų skirstymo kainos yra vienanarės ir taikomos už paskirstytą dujų kiekį per metus. Buitiniams vartotojams paskirstytas dujų kiekis per metus nustatomas pagal Paskirstytų gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodiką (Taisyklių 2 priedas).

111. Teikiant skirstymo paslaugą SN-tiekimo įmonės buitiniam vartotojui, taikytina skirstymo paslaugų kainų grupė konkrečioje pristatymo vietoje konkrečiam vartotojui nustatoma:

111.1. pirmą kartą sudarant skirstymo sutartį naujai buitinio vartotojo sistemai, taikytina skirstymo kainų grupė nustatoma pagal dujų vartojimo paskirtį. Dujų vartojimo paskirtis buitiniam vartotojui nustatoma naujo vartotojo sistemos prijungimo prie Operatoriaus skirstymo sistemos metu:

111.1.1. vartotojai, kurie vartoja dujas maistui ruošti ir (ar) vandeniui šildyti yra priskiriami I (pirmai) skirstymo kainų grupei;

111.1.2. vartotojai, kurie vartoja dujas patalpoms šildyti ir kitoms reikmėms, priskiriami II (antrai) skirstymo kainų grupei.

111.2. tolesniais metais po naujo buitinio vartotojo sistemos prijungimo, skirstymo kainų grupė tęsiama pagal nustatytą dujų vartojimo paskirtį;

111.3. vėlesniais metais, skirstymo paslaugų kainų grupė konkrečioje pristatymo vietoje konkrečiam vartotojui nustatoma pagal paskirstytą dujų kiekį per praėjusius metus.

112. Teikiant skirstymo paslaugą Sistemos naudotojo nebutiniam Pažeidžiamam vartotojui, taikytina skirstymo kainų grupė nustatoma pagal Sistemos naudotojo numatomą skirstyti dujų kiekį per metus į konkrečią pristatymo vietą konkrečiam nebutiniam vartotojui (jo vartotojo sistemai).

113. Naujai prijungtai nebutinio vartotojo sistemai ar objektui, kuriam dujų skirstymo paslauga teikiama ne nuo metų pradžios – taikytina dujų skirstymo kainų grupė einamaisiais metais nustatoma atsižvelgiant į naujo vartotojo sistemos prijungimo sutartyje nurodytą numatomą transportuoti metinį dujų kiekį.

114. Operatorius, pasibaigus metams, įvertina bendrą paskirstytą pristatymo vietoje dujų kiekį už metus kiekvienam konkrečiam vartotojui ir patikslina atitinkamą skirstymo kainos grupę.

115. Mokėjimų už skirstymo paslaugas perskaičiavimas dėl kainų grupės pasikeitimo už nepilnus metus naujai prijungtoms vartotojų sistemoms ar objektams nedaromas, išskyrus atvejus, kai paskirstomas didesnis dujų kiekis ir turi būti taikoma aukštesnės skirstymo kainų grupės kaina.

116. Jeigu yra paskirstytas didesnis ar mažesnis dujų kiekis nei buvo nustatyta metų pradžioje ir dėl to turi būti taikoma kita skirstymo kainų grupės kaina, tai:

116.1. Operatorius, pasibaigus metams, įvertina paskirstytą dujų kiekį per metus ir perskaičiuoja mokėjimus už skirstymo paslaugą, taikydamas atitinkamos skirstymo kainų grupės kainą.

116.2. Operatorius, nepasibaigus metams, paskirstęs didesnę dujų kiekį, kuris turėjo įtakos skirstymo kainų grupės pasikeitimui, atlieka perskaičiavimą nuo metų pradžios ir likusiu metų laikotarpiu taiko atitinkamą skirstymo kainų grupę.

117. Jeigu nepasibaigus metams vartotojui yra nutraukiamas dujų tiekimas ir skirstymo sutartis su Sistemos naudotoju bei nustatoma, kad iki skirstymo sutarties nutraukimo turi būti taikoma

kitos grupės skirstymo kaina nei buvo nustatyta, mokėjimai už paskirstytą dujų kiekį perskaičiuojami taikant atitinkamos skirstymo kainų grupės kainą.

118. Jeigu nepasibaigus metams, dujų skirstymas į tą pačią pristatymo vietą tam pačiam vartotojui yra atnaujinamas, tai skirstymo paslaugų kaina nustatoma įvertinant ir einamaisiais metais iki dujų skirstymo nutraukimo jau paskirstytą dujų kiekį.

119. SN-tiekimo įmonei, kuri sudaro skirstymo sutartį dėl dujų skirstymo vartotojui, per einamuosius dujų metus keičiančiam dujų tiekėją, taikytina skirstymo paslaugų kaina nustatoma pagal į konkrečią pristatymo vietą konkrečiam vartotojui skirstomą dujų kiekį per metus, įvertinus ir einamaisiais metais jau paskirstytą dujų kiekį.

120. Jeigu pasibaigus metams vartotojui, keitusiam tiekimo įmones į konkrečią pristatymo vietą (objektą) didesnis ar mažesnis dujų kiekis ir dėl to keičiasi skirstymo kainų grupė, Operatorius kiekvienai tiekimo įmonei, kuri tais metais teikė dujų skirstymo paslaugą vartotojui, perskaičiuoja mokėjimus už atitinkamus laikotarpius, taikydamas patikslintą skirstymo kainų grupę.

XVI SKYRIUS APMOKĖJIMO UŽ SKIRSTYMO PASLAUGAS TVARKA

121. Operatorius už Sistemos naudotojui suteiktas skirstymo paslaugas už kiekvieną ataskaitinį laikotarpį parengia skirstytų dujų kiekių suvestinę ir PVM sąskaitą faktūrą. Sistemos naudotojui skirstytų dujų kiekių suvestinė ir PVM sąskaita faktūra pateikiama ESPS, laikant, kad PVM sąskaitos faktūros pateikimo (suformavimo) ESPS diena yra jos pateikimo Sistemos naudotojui diena. Jei ESPS neveikia, minėti dokumentai siunčiami paštu arba elektroniniu paštu skirstymo sutartyje nurodytu adresu. Šiame punkte nurodytu būdu Sistemos naudotojui pateikiami ir kiti šiame Taisyklių skyriuje (16-ame) nurodyti mokėjimo dokumentai.

122. Skirstytų dujų kiekių suvestinė ir PVM sąskaita faktūra pateikiama iki 7-tos kito mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio, kalendorinės dienos. Jei minėtų dokumentų pateikimo diena sutampa su ne darbo ar švenčių diena, tokie dokumentai pateikiami artimiausią darbo dieną. Skirstytų dujų kiekių suvestinės ir (ar) PVM sąskaitos faktūros nepateikimas laiku, neatleidžia Sistemos naudotojo nuo prievolės apmokėti už suteiktas skirstymo paslaugas. Jei šiame punkte nurodytais terminais Sistemos naudotojui nepateikiama skirstytų dujų kiekių suvestinė ir (ar) PVM sąskaita faktūra, dėl tokių dokumentų gavimo Sistemos naudotojas privalo nedelsiant kreiptis į Operatorių ir atsiskaityti už suteiktas skirstymo paslaugas ne vėliau, kaip iki 14-os mėnesio, kurį turėtų būti pateikta PVM sąskaita faktūra, dienos.

123. PVM sąskaitoje faktūroje nurodomas per ataskaitinį laikotarpį paskirstytas dujų kiekis (MWh) už kurį mokama skirstymo paslaugų kaina pagal skirstomų dujų kiekių grupes.

124. Sistemos naudotojas nustatęs, kad Operatoriaus pateiktuose dokumentuose yra netikslumų, apie tai nedelsiant turi informuoti Operatorių. Operatorius tikslina dokumentuose nurodytus duomenis iš karto, kai tik nustato netikslumus, ir patikslintus duomenis (dokumentus) pateikia Sistemos naudotojui ir, kai tai būtina, kitiems teisėtą suinteresuotumą turintiems asmenims.

125. Sistemos naudotojas už skirstymo paslaugas privalo apmokėti iki 14-os mėnesio, kurį buvo pateikta PVM sąskaita faktūra, kalendorinės dienos.

126. Jeigu paskutinė mokėjimo termino diena sutampa su ne darbo ar švenčių diena, tai mokėjimo termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.

127. Visi mokėjimai atliekami eurais į PVM sąskaitoje faktūroje nurodytą banko sąskaitą. Šalis, gavusi kitos šalies raštišką sutikimą, gali atsiskaityti ir kita valiuta.

128. Nustatytais terminais nesumokėjus už skirstymo paslaugas, Sistemos naudotojui skaičiuojami delspinigiai. Apskaičiuota delspinigių suma kartu su kitais duomenimis nurodoma PVM sąskaitoje faktūroje. Jei už ataskaitinį laikotarpį PVM sąskaita faktūra Sistemos naudotojui neišrašoma, tai priskaičiuoti delspinigiai Sistemos naudotojui pateikiami delspinigių skaičiavimo ataskaitoje.

129. Jei per metus Operatorius užfiksuoja kitus per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį paskirstytus dujų kiekių duomenis nei prieš tai buvo užfiksuota, ir todėl turi būti tikslinama PVM sąskaita faktūra už skirstymo paslaugas, nustatytas ir apskaičiuotas skirtumas po tokio tikslinimo nustatymo turi būti įforminamas kreditine PVM sąskaita faktūra. Operatoriaus išrašytą kreditinę PVM sąskaitą faktūrą Sistemos naudotojas privalo apmokėti per 7 kalendorines dienas nuo jos pateikimo

Sistemos naudotojui. Tuo atveju, kai išrašoma kreditinė PVM sąskaita faktūra Operatoriui, Operatorius atlieka užskaitą su Sistemos naudotojo mokėtina suma.

130. Pasibaigus metams ir (ar) ataskaitiniam laikotarpiui, įvertinus paskirstytą dujų kiekį į konkrečią Sistemos naudotojo nebuitinio vartotojo pristatymo vietą (-as) ir nustatčius kitą skirstymo kainų grupę nei buvo nustatyta metų ar skirstymo paslaugos teikimo pradžioje, atliekamas tokio Sistemos naudotojo mokėjimų už skirstymo paslaugas į konkrečią pristatymo vietą perskaičiavimas.

131. SN-tiekimo įmonės mokėjimai už skirstymo paslaugą kiekvienai buitinio vartotojo sistemai (objektui) perskaičiuojami, jei, pasibaigus metams, Operatorius nustato, kad faktiškai paskirstytas dujų kiekis yra didesnis ar mažesnis nei buvo apskaičiuotas. Jeigu yra paskirstytas didesnis ar mažesnis dujų kiekis ir dėl to turi būti taikoma kita skirstymo kainų grupės kaina, tai atliekama vadovaujantis Taisyklių 15 skyriaus nuostatomis.

132. Sistemos naudotojui skirstymo kainų grupių tikslinimai konkrečiose pristatymo vietose (objektuose) ir mokėjimų už skirstymo paslaugas perskaičiavimai atliekami per 10 dienų nuo kalendorinių metų ir (ar) ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir įforminami PVM sąskaita faktūra. Išrašytą PVM sąskaitą faktūrą Sistemos naudotojas privalo apmokėti ne vėliau kaip iki 17-os einamojo mėnesio kalendorinės dienos. Laiku neatsiskaičius už skirstymo paslaugas, Sistemos naudotojui skaičiuojami delspinigiai.

133. Jeigu pasibaigus metams nė viena skirstymo sutarties šalis per aukščiau nurodytus laikotarpius raštu nepateikia pasiūlymų tikslinti duomenis, pagal kuriuos buvo atlikti mokėjimai, laikoma, kad už praėjusius metus visi atsiskaitymai yra įforminti ir įvykdyti teisingai.

134. Bet koks mokėjimas pagal skirstymo sutartį laikomas atliktu tą dieną, kai lėšos įskaitomos į gavėjo banko sąskaitą. Visi už suteiktas skirstymo paslaugas gauti mokėjimai įskaitomi Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nustatytu eiliškumu, nepriklausomai nuo to, kas nurodyta Sistemos naudotojo mokėjimo dokumentuose: (1) delspinigiai; (2) skola už praėjusį ataskaitinį laikotarpį; (3) einamieji mokėjimai.

135. Sistemos naudotojui praleidus atsiskaitymo terminus ar pažeidus kitas skirstymo sutarties sąlygas, taip pat jei Sistemos naudotojui pradėta bankroto procedūra, ir (ar) yra kitų aplinkybių, leidžiančių pagrįstai manyti, kad Sistemos naudotojas nevykdys savo prievolių pagal Skirstymo sutartį, Operatorius turi teisę atsiskaitymų už paslaugas užtikrinimui iš Sistemos naudotojo reikalauti:

135.1. trumpesnių atsiskaitymo terminų;

135.2. laidavimo sutarties, banko ar kitos kredito įstaigos garantijos;

135.3. už suteikiamas skirstymo paslaugas mokėti iš anksto (avansu). Tokiu atveju, Sistemos naudotojas už reikalingą skirstyti dujų kiekį per kitą ataskaitinį laikotarpį moka pagal Operatoriaus pateiktą sąskaitą ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki ataskaitinio laikotarpio pradžios. Atliktas Sistemos naudotojo išankstinis mokėjimas mokėjimą už skirstymo paslaugas gali padengti visiškai, jas apmokėti iš dalies (atsiranda nepriemoka) arba už jas permokėti. Permokos atveju, permokėta suma įskaitoma į būsimą mokėjimą (arba gražinama Sistemos naudotojui, jei nutraukiama skirstymo sutartis), o nepriemoką Sistemos naudotojas sumoka pagal Operatoriaus pateiktą PVM sąskaitas faktūrą, ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo jos pateikimo. Nutraukiant skirstymo sutartį ir esant Sistemos naudotojui gražintinai sumai, Operatorius tokią sumą gražina ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo PVM sąskaitas faktūros pateikimo Sistemos naudotojui. Nustatytu laiku negražinus minėtos sumos, Operatorius Sistemos naudotojui nuo negražintos sumos moka 0,04 proc. dydžio delspinigius už kiekvieną pradelstą dieną.

135.4. Sistemos naudotojas, nesumokėjęs už skirstymo paslaugas nustatytais terminais, moka Operatoriui 0,04 proc. dydžio delspinigius nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną pradelstą dieną.

136. Skirstymo sutarties nutraukimo atveju, skirstymo sutarties šalys privalo įvykdyti visas iki skirstymo sutarties nutraukimo neįvykdytas mokėjimo prievoles (įskaitant skolos išieškojimo, papildomų paslaugų teikimo išlaidas, jei tokių būtų).

XVII SKYRIUS

NAUDOJIMOSI SGD PASKIRSTYMO STOTIMI SĄLYGOS IR TVARKA

137. SGD paskirstymo stoties naudotojai yra Sistemos naudotojai, sudarę skirstymo sutartis su Operatoriumi. SGD paskirstymo stoties paslaugas Sistemos naudotojams teikiamos vadovaujantis

Taisyklių nustatyta tvarka sudarytais ir Operatoriaus patvirtintais Paslaugų grafikai (Taisyklių 4 priedas).

138. Operatorius turi teisę reguliuoti SGD paskirstymo stoties veiklos režimus ir nustatyti Paslaugų grafikus, siekdamas užtikrinti efektyvią, nepertraukiamą, tinkamą ir saugią SGD paskirstymo stoties veiklą. Reguluodamas SGD paskirstymo stoties veiklos režimus ir (ar) nustatydamas Paslaugų grafikus, Operatorius bendradarbiauja su Sistemos naudotojais ir siekia atsižvelgti į jų pasiūlymus. Jei SGD paskirstymo stoties pajėgumai neleidžia suderinti visų pateiktų Paslaugų grafikų, Operatorius turi teisę nustatyti prioritetą SGD kiekio, skirto užtikrinti pažeidžiamų vartotojų poreikius, dujinimui.

139. Sistemos naudotojai ne vėliau kaip iki kiekvieno mėnesio 15 dienos pateikia tikslų Paslaugų grafiką ateinančiam mėnesiui ir preliminarų paslaugų grafiką kitiems 2 po jo einantiems mėnesiams, jame nurodydami: paros planuojamus išdujinti, atgabenti ir iškrauti SGD kiekius SGD paskirstymo stotyje, tiksliai krovinių pristatymo datas bei dydžius (m^3 ir kWh). Kiekvienam numatomam Kroviniui taikoma 10 % kiekio paklaida.

140. Operatorius sujungia Sistemos naudotojų pateiktus preliminarus Paslaugų grafikus ir įvertina, ar SGD paskirstymo stoties paslaugų teikimas pagal Sistemos naudotojų sujungtus Paslaugų grafikų projektus yra suderinamas su SGD paskirstymo stoties pajėgumais. Sistemos naudotojai, atsižvelgdami į Operatoriaus pastabas, per 2 darbo dienas pateikia pakoreguotus Paslaugų grafiko projektus Operatoriui. Paslaugų grafikų projektai gali būti koreguojami individualiai arba suderinus su kitais Sistemos naudotojais taip, kad Operatoriaus nurodyti SGD Paslaugų grafikų projektų trūkumai būtų pašalinti. Operatorius, įvertinęs atliktas korekcijas, suformuoja ir patvirtina bendrą SGD paskirstymo stoties mėnesio Paslaugų grafiką, kurį skelbia ESPS.

141. SGD autocisternos ir jas valdantys vairuotojai privalo atitikti visus Lietuvos Respublikos ir tarptautinių standartų reikalavimus, taikomus SGD autocisternoms ir jų vairuotojams, taip pat turėti visus reikiamus leidimus, susijusius su pavojingo krovinio gabenimu (ADR) ir atitikti kitus teisės aktų nustatytus eksploatacijos ir valdymo reikalavimus. Operatorius turi teisę atsisakyti priimti atgabentą Krovinį, jei Autocisternos iškrovimo jungtis neatitinka SGD paskirstymo stoties jungties techninių savybių.

142. SGD autocisternos atvykimo į SGD paskirstymo stotį laikotarpis negali pasibaigti vėliau nei para, kai SGD kiekis SGD paskirstymo stotyje pasiekia minimalų SGD likutį, bet ne anksčiau nei, tampa techniškai įmanoma iškrauti Krovinį SGD paskirstymo stotyje pagal SGD paskirstymo stoties pajėgumus. Apie SGD autocisternos atvykimą SGD autocisternos savininkas, valdytojas ar jo įgaliotas asmuo elektroniniu paštu informuoja Operatorių ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki atvykimo į SGD paskirstymo stotį.

143. Sistemos naudotojas atlygina visus Operatoriaus ir kitų Sistemos naudotojų patirtus tiesioginius nuostolius dėl SGD autocisternos atvykimo vėlesniu nei Paslaugų grafike nurodytu atvykimo laikotarpiu, išskyrus atvejus, kai nuostoliai atsirado dėl Operatoriaus veiksmų ar neveikimo arba kitų Taisyklėse nurodytų aplinkybių, kurių Sistemos naudotojas ir negalėjo numatyti ir (ar) kontroliuoti.

144. Jei Sistemos naudotojas pagal Paslaugų grafiką neužtikrina Krovinio pristatymo ir apie tai informuoja Operatorių likus mažiau kaip 7 kalendorinėms dienoms iki SGD kiekis SGD paskirstymo stotyje pasieks minimalų operatyvinį SGD likutį, Krovinio pristatymu į SGD paskirstymo stotį pasirūpina Operatorius. Tokiais atvejais Operatorius, kurio atgabentas Krovinyms naudojamas teikiant SGD paskirstymo stoties paslaugas, laikomas SGD skolintoju, o Sistemos naudotojas, kurio Krovinyms pagal Paslaugų grafiką nebuvo pristatytas, laikomas SGD skolininku. SGD skolintojo Krovinyms, įskaitant SGD skolininkui priskirtą technologinėms reikmėms sunaudotą SGD kiekį, automatiškai, be atskiro susitarimo yra neatlygintinai paskolinamas SGD skolininkui. Paskolinamas SGD kiekis yra lygus SGD skolininko SGD skolintojui gražinamam SGD kiekiui, kuris yra apskaičiuojamas ir išreiškiamas energetine verte, įskaitant atitinkamą Sistemos naudotojui priskirtą technologinėms reikmėms sunaudotą SGD kiekį.

145. Sistemos naudotojas, daugiau nei 1 kartą per metus neužtikrinęs Krovinio atgabenimo į SGD paskirstymo stotį Paslaugų grafike nustatytu terminu arba Taisyklių nustatyta tvarka negražinęs SGD skolintojui pasiskolinto SGD kiekio, atlygina Operatoriaus nuostolius, kurie yra lygūs Operatoriaus patirtoms SGD kiekio įsigijimo ir Krovinio atgabenimo sąnaudoms padaugintoms iš koeficiento 1,2.

146. SGD paskirstymo stotyje gamtinių dujų kiekis apskaitomas masės vienetais (kg), tūrio vienetais (m^3) ir energijos vienetais (kWh), naudojant viršutinį gamtinių dujų šilumingumą. Atsiskaitymui už SGD paskirstymo stoties paslaugas su Sistemos naudotoju gamtinių dujų kiekis apskaitomas energijos vienetais (kWh).

147. Į SGD paskirstymo stotį atgabento, iškrauto bei išdujinto SGD kiekio apskaita vykdoma vadovaujantis šiame punkte nurodytomis taisyklėmis:

147.1. Į SGD paskirstymo stotį atgabentų ir iškrautų SGD kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$E_{(pr.)} = (M \times H_{(m)}) - Q_{(r)}$$

čia:

$E_{(pr.)}$ – atgabentas ir iškrautas SGD kiekis, išreikštas energijos vienetais (kWh);

M – SGD kiekis, išreikštas masės vienetais, kuris yra nustatomas pagal išduotą atgabento ir iškrauto Krovinio kiekio ir kokybės ataskaitą (kg);

$H_{(m)}$ – vidutinis gamtinių dujų viršutinis šilumingumas, kuris yra nustatomas pagal išduotą atgabento ir iškrauto Krovinio kiekio ir kokybės ataskaitą (kWh/kg);

$Q_{(r)}$ – iškrovimo SGD paskirstymo stotyje metu SGD autocisternoje likęs neiškrautas dujų kiekis, išreikštas energijos vienetais (kWh).

147.2. SGD paskirstymo stotyje išdujintų SGD kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$E_{(iš.)} = V_{(GD)} \times H_{(S)}$$

čia:

$E_{(iš.)}$ – išdujintų SGD kiekis, išreikštas energijos vienetais (kWh);

$V_{(GD)}$ – išdujintų SGD kiekis, išreikštas tūrio vienetais, kuris yra nustatomas pagal dujų apskaitos už SGD paskirstymo stoties įrengtų matavimo priemonių rodmenis (m^3);

$H_{(S)}$ – vidutinis dujų viršutinis šilumingumas (kWh/ m^3).

147.3. vidutinis paros dujų šilumingumas SGD paskirstymo stotyje apskaičiuojamas įvertinus į SGD paskirstymo stotį atgabentų ir iškrautų bei SGD paskirstymo stotyje esančių SGD dujų kiekį ir jų viršutinį šilumingumą pagal formulę:

$$H_{(S)} = \frac{H_1 \times V_1 + \dots + H_{(n)} \times V_{(n)}}{V_1 + \dots + V_{(n)}}$$

čia:

$H_{(S)}$ – SGD paskirstymo stotyje esančių dujų vidutinis paros viršutinis šilumingumas (kWh/ m^3);

H_1 – SGD paskirstymo stotyje esančių dujų likučio vidutinis paros viršutinis šilumingumas (kWh/ m^3);

$H_{(n)}$ – į SGD paskirstymo stotį atgabentų ir iškrautų SGD dujų vidutinis viršutinis šilumingumas (kWh/ m^3);

V_1 – SGD paskirstymo stotyje esantis dujų likutis (m^3);

$V_{(n)}$ – į SGD paskirstymo stotį atgabentų ir iškrautų SGD dujų kiekis (m^3).

147.4. technologinėms reikmėms sunaudotas SGD kiekis, kuriuo sumažinamas Sistemos naudotojų SGD paskirstymo stotyje laikomų SGD kiekis, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$E_{(tech.)} = E_{(p.pradž.)} - E_{(p.pab.)} + E_{(pr.)} - E_{(iš.)} - E_{(avar.)}$$

čia:

$E_{(tech.)}$ – SGD paskirstymo stoties SGD kiekis technologinėms reikmėms (kWh);

$E_{(p.pradž.)}$ – SGD paskirstymo stoties gamtinių dujų kiekis dujų paros pradžioje (kWh);

$E_{(p.pab.)}$ – SGD paskirstymo stoties gamtinių dujų kiekis dujų paros pabaigoje (kWh);

$E_{(pr.)}$ – per dujų parą į SGD paskirstymo stotį atgabentas ir iškrautas SGD kiekis (kWh);

$E_{(iš.)}$ – per dujų parą iš SGD paskirstymo stoties išdujintas SGD kiekis (kWh);

$E_{(avar.)}$ – SGD paskirstymo stoties avarijos ar sutrikimo metu prarastas gamtinių dujų kiekis (kWh).

147.5. technologinėms reikmėms Sistemos naudotojui per parą priskirtas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$E_{(tech.naud.)i} = E_{(tech.)} \times \frac{E_{(naud.p.pr.)i}}{\sum_i^n E_{(naud.p.pr.)i}}$$

čia:

$E_{(tech.naud.)i}$ – per parą atitinkamam Sistemos naudotojui tenkantis SGD kiekis technologinėms reikmėms (kWh);

$E_{(tech.)}$ – SGD paskirstymo stoties SGD kiekis technologinėms reikmėms (kWh);

$E_{(naud.p.pr.)i}$ – gamtinių dujų kiekis, priklausantis atitinkamam Sistemos naudotojui paros pradžioje (kWh);

$i \in [1; n]$;

n – Sistemos naudotojų skaičius.

148. Operatorius kiekvieną darbo dieną nustato kiekvienos paros pabaigoje SGD paskirstymo stotyje esančius faktinius gamtinių dujų kiekius, priklausančius kiekvienam Sistemos naudotojui pagal žemiau pateiktą formulę:

$$E_{(naud.p.pab.)i} = E_{(naud.p.pr.)i} + E_{(pr.)i} - E_{(iš.)i} - E_{(tech.naud.)i} - E_{(naud.pasisk.gr.)i} + E_{(naud.pasisk.)i} - E_{(avar.)i}$$

čia:

$E_{(naud.p.pab.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui priklausantis gamtinių dujų kiekis paros pabaigoje (kWh);

$E_{(naud.p.pr.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui priklausantis gamtinių dujų kiekis dujų paros pradžioje (kWh), kuris atitinka praėjusios dujų paros pabaigoje atitinkamam Sistemos naudotojui priklausiusiam gamtinių dujų kiekiui;

$E_{(pr.)i}$ – per dujų parą į SGD skirstymo stotį atgabentas ir iškrautas SGD kiekis, priklausantis atitinkamam Sistemos naudotojui (kWh);

$E_{(iš.)i}$ – per dujų parą atitinkamam Sistemos naudotojui SGD paskirstymo stotyje išdujintas SGD kiekis (kWh);

$E_{(tech.naud.)i}$ – per parą atitinkamam Sistemos naudotojui priskirtos SGD paskirstymo stoties technologinės reikmės (kWh);

$E_{(naud.pasisk.gr.)i}$ – per parą atitinkamo Sistemos naudotojo gražintas paskolintas SGD kiekis Operatoriui (kWh);

$E_{(naud.pasisk.)i}$ – per dujų parą atitinkamam Sistemos naudotojui Operatoriaus paskolintas SGD kiekis (kWh);

$E_{(avar.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui tenkantis avarijos ar sutrikimo metu prarastas gamtinių dujų kiekis (kWh).

149. Operatyvinio valdymo tikslais, Operatorius kiekvieną darbo dieną atitinkamam Sistemos naudotojui elektroniniu paštu bei per ESPS pateikia informaciją apie Sistemos naudotojo į SGD paskirstymo stotį atgabentą, iškrautą ir išdujintą SGD kiekį, Sistemos naudotojui paskolintą ir Sistemos naudotojo gražintą dujų kiekį ir jam priskirtas technologines reikmes paros pradžioje ir pabaigoje. Šiame punkte nustatyta tvarka Operatorius taip pat teikia duomenis apie SGD likutį SGD paskirstymo stotyje.

150. Pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui, Operatorius ne vėliau kaip per 5 kito ataskaitinio mėnesio darbo dienas Sistemos naudotojui elektroniniu paštu bei per ESPS pateikia informaciją apie Sistemos naudotojo į SGD paskirstymo stotį per praėjusį mėnesį atgabentą, iškrautą ir išdujintą SGD kiekį, Sistemos naudotojui paskolintą ir Sistemos naudotojo gražintą dujų kiekį ir jam priskirtas technologines reikmes.

XVIII SKYRIUS INFORMAVIMAS

151. Operatorius informaciją apie skirstymo paslaugos teikimą ir naudojimosi sistema sąlygas (Taisykles, paslaugų kainas, dokumentų formas ir kitą su paslaugų teikimu susijusią bendrą informaciją) skelbia (teikia) viešai Interneto svetainėje.

152. Informacija, susijusia su konkrečios skirstymo sutarties vykdymu, keičiamasi raštu (elektroniniu paštu, paštu, faksu, per ESPS), jeigu konkrečioje sutartyje numatytas kitoks keitimosi būdas.

153. Informaciją teikiančios ir (ar) gaunančios šalys teikiant skirstymo paslaugą yra: Operatorius, perdavimo operatorius, sistemos naudotojai.

154. Operatoriaus teikiama informacija perdavimo sistemos operatoriui:

154.1. techniniai sistemos pajėgumai;

154.2. techniniai sistemos parametrai sistemos įleidimo taške;

154.3. techniniai pristatymo vietos ir (ar) apskaitos vietos pajėgumai;

154.4. duomenis, tiek, kiek reikia sutartims sudaryti ir sistemų balansavimui;

154.5. apie kitas sistemas (tokių sistemų prijungimo vietas, operatorius, techninius parametrus);

154.6. suminis kiekvienam Sistemos naudotojui kiekvienoje konkrečioje sistemoje į kasdienės apskaitos vietas paskirstytas dujų kiekis;

154.7. suminis kiekvienam Sistemos naudotojui kiekvienoje konkrečioje sistemoje į nekasdienės apskaitos vietas paskirstytas dujų kiekis;

154.8. apie sistemos avarijas, sutrikimus, gedimus, eksploatavimo darbus, kurie turi įtakos skirstomų dujų kiekiams;

154.9. apie priimtas priemones ir veiksmus avarių, sutrikimų, gedimų, ekstremaliosios situacijos dujų sektoriuje metu ar dujų perdavimo ribojimo metu;

154.10. kita perdavimo operatoriui būtina informacija.

155. Operatoriaus gaunama informacija iš perdavimo operatoriaus:

155.1. Perdavimo sistemos išleidimo taškų techniniai pajėgumai;

155.2. Perdavimo sistemos išleidimo taškų techniniai parametrai;

155.3. dujų kokybės parametrai perdavimo sistemos išleidimo taškuose;

155.4. apie į sistemos įleidimo taškus pristatomų dujų kokybės parametrus (tankį, santykinį tankį, azotą, anglies dvideginį), reikalingus dujų spūdumui ir dujų kiekiui norminėmis sąlygomis apskaičiuoti sistemoje;

155.5. dujų šilumingumo vertė kWh/m³ perdavimo sistemos išleidimo taškuose;

155.6. dujų kiekio matavimo priemonių duomenys ir rodmenys perdavimo sistemos išleidimo taškuose;

155.7. apie perdavimo ribojimus, kurie turi įtakos skirstomam dujų kiekiui;

155.8. apie avarijas, sutrikimus, gedimus, ekstremalią situaciją ir vykdomus veiksmus jų metu;

155.9. kita Operatoriui reikalinga informacija.

156. Operatoriaus teikiama informacija Sistemos naudotojams:

156.1. naudojimosi sistema sąlygos (Taisyklės);

156.2. skirstymo paslaugų kainos;

156.3. Registro duomenys, tiek, kiek reikia sutartims sudaryti;

156.4. apie numatomus Taisyklių ar skirstymo paslaugų kainų pakeitimus;

156.5. ataskaitiniu laikotarpiu paskirstytas dujų kiekis;

156.6. apie už suteiktas skirstymo paslaugas susidariusias skolas;

156.7. apie sistemos avarijas, sutrikimus, gedimus, eksploatavimo darbus, kurie turi įtakos skirstomam dujų kiekiui;

156.8. apie ekstremaliąją situaciją dujų sektoriuje ir būtinus Sistemos naudotojo veiksmus ekstremalios situacijos laikotarpiu;

156.9. apie skirstomų dujų kokybę;

156.10. dujų šilumingumo vertės kWh/m³ sistemoje;

156.11. apie dujų kiekio matavimo priemonių rodmenų patikrinimo rezultatus;

- 156.12. apie įvykdytus ir neįvykdytus skirstymo nutraukimus vartotojams;
- 156.13. kita Sistemos naudotojui būtina informacija.
157. Sistemos naudotojų teikiama informacija Operatoriui:
- 157.1. informacija ar dokumentai apie sudarytas nenutrūkstamo dujų tiekimo sutartis (nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo grafiką ir su perdavimo sistemos operatoriumi suderintą dujų tiekimo grafiką, atsakingų asmenų kontaktus), dujų perdavimo sutartis ir kiti duomenys, reikalingi skirstymo paslaugai užtikrinti;
- 157.2. apie vartotojo tiekimo įmonės pakeitimą;
- 157.3. dujų kiekio apskaitos duomenys;
- 157.4. dujų kiekio matavimo priemonių rodmenys ir suvartojimo duomenys kiekvienoje nekasdienės apskaitos vietoje bei dujų kiekio matavimo priemonių rodmenys ir suvartojimo duomenys kasdienės apskaitos vietose, kuriose NVS laikinai neveikia;
- 157.5. skirstymo paslaugų kainoms nustatyti reikalinga informacija;
- 157.6. užsakomi skirstyti dujų kiekiai ir jų pasikeitimai;
- 157.7. skirstymo paslaugų kainos Pažeidžiamiesiems vartotojams;
- 157.8. skirstomų dujų kiekių ribojimai, vartojimo ribojimai;
- 157.9. apie nuosavybės ar kitų teisėtų valdymo teisių į objektą pasikeitimą;
- 157.10. Sistemos naudotojų rekvizitai;
- 157.11. apie prašymo nutraukti skirstymo paslaugą (atjungti vartotojo sistemą) ar prašymo pajungti vartotojo sistemą anuliavimą pranešama nedelsiant Operatoriaus nurodytu elektroniniu paštu bei kitą dieną pateikiant prašymą dėl anuliavimo (Taisyklių 1 priedas).
- 157.12. kita Operatoriui reikalinga informacija.
158. Operatoriaus teikiama informacija kitos sistemos operatoriui:
- 158.1. apie paskirstytą dujų kiekį už ataskaitinį laikotarpį;
- 158.2. dujų kiekio matavimo priemonių duomenys ir rodmenys skirstymo sistemų sujungimo vietose;
- 158.3. apie sistemos avarijas, sutrikimus, gedimus, eksploatavimo darbus, kurie turi įtakos skirstomam dujų kiekiui;
- 158.4. apie ekstremalią padėtį ir būtinus veiksmus ekstremalios padėties laikotarpiu;
- 158.5. apie skirstomų dujų kokybę;
- 158.6. dujų šilumingumo vertės kWh/m³ sistemoje;
- 158.7. apie dujų kiekio matavimo priemonių techninę priežiūrą;
- 158.8. kita reikalinga informacija.
159. Kitos sistemos operatoriaus teikiama informacija Operatoriui:
- 159.1. kiekvieno kitos sistemos Sistemos naudotojo suvartotas dujų kiekis per parą;
- 159.2. kiekvieno kitos sistemos Sistemos naudotojo suvartotas dujų kiekis per ataskaitinį laikotarpį;
- 159.3. užsakomi skirstomų dujų kiekiai ir jų pasikeitimai;
- 159.4. skirstomų dujų kiekių ribojimai, vartojimo ribojimai;
- 159.5. apie nuosavybės teisių pasikeitimą prijungtoje skirstymo sistemoje;
- 159.6. kita Operatoriui reikalinga informacija.
160. Operatorius turi teisę pagrįstai gauti ir (ar) teikti ir kitą šiame skirsnyje nepaminėtą informaciją susijusioms šalims ar tretiesiems asmenims, jei tai reikalinga Operatoriui pavestoms funkcijoms vykdyti ar dujų sistemų saugiai veiklai užtikrinti.
161. Visa informacija, kurią Operatorius perduoda esamam ar potencialiam Sistemos naudotojui arba kurią toks naudotojas perduoda Operatoriui, yra laikoma Operatoriaus komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, ir negali būti atskleista tretiesiems asmenims be išankstinio raštiško Operatoriaus sutikimo, išskyrus informaciją, kuri skelbiama viešai arba, kurią viešai skelbti ar teikti tretiesiems asmenims įpareigoja teisės aktai, arba kurią Operatorius turi perduoti tretiesiems asmenims, siekdamas užtikrinti tinkamą Operatoriaus funkcijų vykdymą. Operatorius užtikrina vykdomos veiklos metu gautos informacijos, laikomos komercine (gamybine) ar profesine paslaptimi, konfidencialumą ir pasirūpina, kad komercinį pranašumą galinti suteikti informacija apie Operatoriaus veiklą nebūtų atskleista diskriminaciniu būdu.

XIX SKYRIUS ŽALOS NUSTATYMAS IR ATLYGINIMAS

162. Sistemos naudotojai, vartotojai, tretieji asmenys privalo atlyginti Operatoriui padarytą žalą Gamtinių dujų tiekimo ir vartojimo taisyklių bei kitais teisės aktais nustatytais atvejais ir tvarka.

163. Operatorius turi teisę kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl teisės aktuose numatytos atsakomybės taikymo pažeidimą padariusiems asmenims.

164. Žalą padariusiam asmeniui laiku neatlyginus Operatoriui padarytos žalos, ji išieškoma teisės aktų nustatyta tvarka.

XX SKYRIUS TAISYKLIŲ SKELBIMAS IR KOREGAVIMAS

165. Taisyklės, Taisyklių pakeitimų projektai ir pakeitimai skelbiami Interneto svetainėje.

166. Pakeistos Taisyklės skelbiamos ne vėliau kaip vienas mėnuo prieš joms įsigaliojant.

167. Interneto svetainėje skelbiamos Taisyklės, Taisyklių pakeitimai, paskutinė konsoliduota Taisyklių redakcija. Galiojančia laikoma paskutinė konsoliduota Taisyklių redakcija arba naujausia Taisyklių versija.

168. Taisyklių pakeitimai derinami su Komisija.

XXI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

169. Klausimai, kurių nereglamentuoja Taisyklės, sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu bei kitais teisės aktais.

170. Operatorius nustato ir savo Interneto svetainėje paskelbia Sistemos naudotojų skundų dėl pasinaudojimo sistema nagrinėjimo tvarką.

171. Ginčai dėl Taisyklių nuostatų taikymo sprendžiami tarpusavio sutarimu arba teisės aktų nustatyta tvarka.

SUDERINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos
2017 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. O3E-632

PRIEDAI

**Taisyklių 1 priedas.
Prašymas dėl skirstymo paslaugos**

(įmonės pavadinimas ar fizinio asmens vardas ir pavardė, kuris prašo paslaugos)

Įmonės kodas ar fizinio asmens gimimo data		PVM mokėtojo kodas	
Atsiskaitomoji sąskaita, bankas, banko kodas		Buveinės adresas / adresas korespondencijai	
Telefonas		Faksas	
Elektroninis paštas		Internetinis puslapis	

Operatoriaus pavadinimas, adresas

**PRAŠYMAS
DĖL SKIRSTYMO PASLAUGOS Nr. _____
20....-....-...**

Prašome (*reikalingą pažymėti x*):

- sudaryti gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutartį (toliau – skirstymo sutartį);
- pratęsti sudarytą skirstymo paslaugų sutartį naujam laikotarpiui;
- patikslinti sudarytą skirstymo sutartį, papildomai įrašant naujus objektus;
- pajungti vartotojo objektą (-tus), nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties;
- pajungti vartotojo objektą (-us) ir papildyti skirstymo paslaugų sutartį;
- atjungti vartotojo objektą (-us), nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties;
- atjungti vartotojo objektą (-us) ir nutraukti skirstymo paslaugų sutartį;
- patikslinti sudarytą skirstymo sutartį, išbraukiant iš skirstymo sutarties nurodytus objektus;
- patikslinti sudarytą skirstymo sutartį dėl nenutrūkstamo dujų tiekimo;
- patikslinti kitas skirstymo sutarties nuostatas ar duomenis (jei reikia, tai nurodant atskirame priede);
- anuliuoti pateiktą prašymą dėl vartotojo objekto.

Prašomas (esamas) skirstymo sutarties galiojimo laikotarpis

Skirstymo sutarties galiojimo pradžia (metai-mėn.-d.): **20...-...-...**

Skirstymo sutarties galiojimo pabaiga (metai-mėn.-d arba neterminuota (*palikti vieną*): **20...-...-.../neterminuota**

Atsakingi asmenys

	Vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas, el. paštas, faksas
Įmonės vadovas (ar asmuo, įgaliotas sudaryti skirstymo paslaugų sutartį):			
Įgalioti asmenys skirstymo paslaugos sąlygoms užtikrinti			
Asmenys, susisiekti 24 val. per parą			

Pagal prašymą reikalingi pridedami dokumentai

- SN–vartotojo objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas (Prašymo 1 priedo 1 ir 2 dalys);
- SN–tiekimui įmonės buitinių vartotojų objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas (Prašymo 1 priedo 3 dalis);
- SN–tiekimui įmonės nebutinių vartotojų objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas (Prašymo 1 priedo 4 dalis);
- Sistemos naudotojo nenutrūkstamam dujų tiekimui užtikrinti reikalingi skirstyti dujų kiekiai ir dokumentai patvirtinantys nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo bei perdavimo sutarčių sudarymą arba šių sutarčių kopijos (Prašymo 1 priedo 5 dalis);
- Sistemos naudotojo prašomi skirstyti dujų kiekiai nebutiniams vartotojams (Prašymo 2 priedo 1 dalis);
- Sistemos naudotojo prašomi skirstyti dujų kiekiai buitiniams vartotojams (Prašymo 2 priedo 2 dalis);
- Sistemos naudotojo objektų sąrašas, kuriems prašoma nutraukti (atjungti) / pajungti dujas (Prašymo 3 priedas);
- Sistemos naudotojo objektų sąrašas, kuriems prašoma anuliuoti pateiktą užsakymą (Prašymo 4 priedas);
- Sistemos naudotojo objektų sąrašas dėl duomenų pasikeitimų (Prašymo 5 priedas);
- Dokumentai patvirtinantys dujų perdavimo paslaugų sutarties sudarymą arba perdavimo sutarties kopija (jei privaloma pagal Taisyklių reikalavimus);
- Sistemos naudotojo-vartotojo dujų sistemą teisėtą valdymą patvirtinantys dokumentai;
- Asmens įgaliojimas (jei skirstymo sutartį pasirašo ne įmonės vadovas);
- Veiklos licencijos kopija (jeigu tokia reikalinga pagal teisės aktų reikalavimus);

(pridedamus pažymėti x)

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas	Telefonas, el. paštas, faksas

A.V.

Sistemos naudotojo–vartotojo .....

(įmonės pavadinimas)

Objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas

20...-...-...

(data)

Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Pristatymo vietos identifikacinis numeris	Pristatymo vietos adresas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas (gatvė, namo, buto Nr., miestas, gyvenvietė, rajonas)	Didžiausias leistinas gamtinių dujų srautas Q_{max} (m ³ /val.)	Mažiausias leistinas gamtinių dujų srautas Q_{min} (m ³ /val.)	Gamtinių dujų slėgis pristatymo vietoje (bar), ($\pm 10\%$)	Skirstymo į objektą būseną: Naujai prijungiamas (NP); Esamas prijungtas (EP); Ilgam laikui atjungtas (ILA), Laikintai atjungtas (LA)	Objekto pavadinimas	Skirstymo pradžios data (xxxx.xx.xx) (Pildoma tik (EP) atveju)	Sistemos naudotojo ūkio šaka
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Pastabos

Jei skirstymo į objektą būsenos Registre nėra Sistemos naudotojas skirstymo į objektą būsenas pildo pagal jam žinomą esamą situaciją. Skirstymo į objektą būsenos: NP – naujo vartotojo objekto dujų sistema paruošta sujungimui su Operatoriaus dujų sistema; EP – esamas vartotojo objektas prijungtas prie Operatoriaus dujų sistemos; ILA – dujos atjungtos ir skirstymo paslaugų sutartis objektui nutraukta; LA – dujos atjungtos, bet skirstymo sutartis objektui nenutraukta.

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo-vartotojo .....
(įmonės pavadinimas)
objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas
20...-...-...
(data)

Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas (gatvė, namo, buto Nr., miestas, gyvenvietė, rajonas)	Tiekimo patikimumo grupė: nutrūkstamas (NUTR) nenutrūkstamas (NE) ¹	Dujų tiekimo nutraukimo (ribojimo) grupė ¹	Nenutrūkstamam dujų tiekimui pristatymo vietoje reikalingas dujų kiekis, MWh ¹	Nenutrūkstamo laikotarpio pradžia ¹ (xxxx.xx.xx)	Nenutrūkstamo laikotarpio pabaiga ¹ (xxxx.xx.xx)	Dujų vartojimo paskirtis ²	Atsakingas už vartotojo sistemos eksploatavimą asmuo: v. pavardė	Atsakingo už vartotojo sistemos eksploatavimą asmens pareigos	Atsakingo asmens už vartotojo sistemos eksploatavimą telefonas (+370xxxxxxxx)	Atsakingo asmens už vartotojo sistemos eksploatavimą el. paštas
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Pastabos:

1. Pagal Gamtinių dujų tiekimo patikimumo užtikrinimo priemonių aprašą ir nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo sutartį.
2. Dujų vartojimo paskirtis pagal paskirčių sąrašą: šilumos gamyba (ŠG); elektros gamyba (EG); garo gamyba (GG); technologinės reikmės (TR); maisto gamyba (įmonės) (MGI); nenutrūkstamas gamybos procesas (NGP); sezoninė gamyba (SG); kita gamyba (KG); negyvenamų patalpų šildymas (NPŠ); gyvenamųjų patalpų šildymas (GPŠ); karšto vandens ruošimas (KVR); maisto ruošimas (buitiniai vartotojai) (MRB); kita paskirtis (kai netinka nė vienas iš anksčiau nurodytų atvejų) (KP).

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Prašymo dėl skirstymo paslaugos Nr. ....
1 priedo 3 dalis

Sistemos naudotojo-tiekimo įmonės .....
(įmonės pavadinimas)

buitinių vartotojų objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas

20...-...-...

(data)

Registro duomenys apie objektą									Vartotojo ir objekto charakteristikos														
Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Pristatymo vietos	Pristatymo vietos adresas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas (Gatvė, namo, buto Nr., miestas)	Didžiausias leistinas gamtinių dujų srautas Q_{max}	Gamtinių dujų slėgis pristatymo vietoje (bar),	Skirstymo į objektą būseną ¹ : NP, EP, ILA, LA	Keičiama tiekimo įmonė	Skirstymo pradžios data (xxxx.xx.xx)	Vartotojo objekto pavadinimas:	Dujų vartojimo paskirtis ²	Skirstymo kainų grupė	Vartotojo vardas, pavardė	Vartotojo gimimo data (xxxx.xx.xx) / asmens kodas	Vartotojo telefonas (+370xxxxxxx)	Vartotojo el. paštas	Vartotojo pasikeitimas ³ : iš buitinio į buitinį (B-B); iš nebuitinio į buitinį (NEB-B)	Buvusio vartotojo vardas, pavardė arba įmonės pavardė	Suderinti matavimo priemonės	rodmenys m ³ skirstymo paslaugos nabaies/pradžios	Pajungti vartotojo objektą ir koreguoti skirstymo paslaugos sutartį (PAI±S) ⁴	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	

Pastabos:

¹ Skirstymo į objektą būsenos laikinai pristatymo vietų registre neteikiamos. Sistemos naudotojas - tiekimo įmonė skirstymo į objektą būsenas pildo pagal jam žinomą esamą situaciją. Skirstymo į objektą būsenos:

NP – naujo vartotojo objekto dujų sistema paruošta sujungimui su operatoriaus dujų sistema;

EP – esamas vartotojo objektas prijungtas prie operatoriaus dujų sistemos;

ILA – atjungtos dujos ir nutraukta skirstymo paslaugų sutartis objektui;

LA – atjungtos dujos bet nenutraukta skirstymo paslaugų sutartis objektui;

² Dujų vartojimo paskirtis nurodoma pagal paskirčių sąrašą: gyvenamųjų patalpų šildymas (GPS); karšto vandens ruošimas (KVR); maisto ruošimas (MRB).

³ Pildoma tik vartotojo pasikeitimo atveju, kai pasikeitimas vykdomas iš buitinio į buitinį (B-B) ar iš nebuitinio į buitinį (NEB-B).

⁴ Pildoma tik tuo atveju, kai: (a) objekto būseną yra ILA; (b) objekto būseną yra LA, tačiau keičiasi objekto savininkas ir (ar) objekto statusas.

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Prašymo dėl skirstymo paslaugos Nr. ....
1 priedo 4 dalis

Sistemos naudotojo-tiekimo įmonės .....
(įmonės pavadinimas)
nebutinių vartotojų objektų, į kuriuos prašoma skirstyti dujas, sąrašas
20...-...-...
(data)

1	Eil. Nr.
2	Skirstymo sistema
3	Pristatymo vietos identifikacinis numeris
4	Pristatymo vietos adresas
5	Objekto identifikacinis numeris
6	Objekto adresas (gatvė, namo, buto Nr., miestas, gyvenvietė, rajonas)
7	Didžiausias leistinas gamtinių dujų srautas Q_{max} (m ³ /val.)
8	Mažiausias leistinas gamtinių dujų srautas Q_{min} (m ³ /val.)
9	Gamtinių dujų slėgis pristatymo vietoje (bar), ($\pm 10\%$)
10	Skirstymo į objektą būseną ¹ : NP, EP, ILA, LA
11	Keičiamas tiekėjas (KT)
12	Skirstymo pradžios data (xxxx.xx.xx), (Pildoma tik (EP) atveju)
13	Vartotojo objekto pavadinimas
14	Dujų vartojimo paskirtis ²
15	Vartotojo ūkio šaka (veiklos sritis)
16	Pažeidžiamas ar Nepažeidžiamas vartotojas (PA/NEP) ³
17	Tiekimo patikimumo grupė ³ :nutrūkstamas (NUTR); nenutrūkstamas (NE)
18	Dujų tiekimo nutraukimo (ribojimo) grupė ³
19	Vartotojo įmonės pavadinimas arba vartotojo vardas, pavardė
20	Vartotojo įmonės kodas arba vartotojo gimimo data/asmens kodas
21	Vartotojo buveinės adresas
22	Vartotojo adresas korespondencijai, jei skiriasi nuo buveinės adreso
23	Vartotojo įmonės vadovo vardas, pavardė
24	Vartotojo įmonės vadovo telefonas
25	Vartotojo įmonės vadovo el. paštas
26	Vartotojo įmonės vadovo faksas (x xxx) xxxxxx
27	Vartotojo atsakingo už dujų sistemos eksploatavimą vardas, pavardė
28	Vartotojo atsakingo už dujų sistemos eksploatavimą telefono Nr.
29	Vartotojo atsakingo už dujų sistemos eksploatavimą el. paštas
30	Vartotojo pasikeitimas ⁴ : (NEB-NEB) ar (B-NEB);
31	Buvusio vartotojo vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas ⁴
32	Suderinti matavimo priemonės rodmenys m ³ skirstymo paslaugos pabaigos/pradžios datai ⁴
33	Pajungti vartotojo objektą ir koreguoti skirstymo paslaugų sutartį (PAJ+S) ⁵
34	Skirstymo kainų grupė ⁶

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
nenutrūkstamam dujų tiekimui reikalingi skirstyti dujų kiekiai
20...-...-...

(data)

Nenutrūkstamo laikotarpio pradžia*: _____, nenutrūkstamo laikotarpio pabaiga*: _____.

Eil. Nr.	Skirstymo sistemos pavadinimas	Pristatymo vietos identifikacinis numeris	Pristatymo vietos adresas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas	Kiekis, MWh
1	2	3	4	5	6	7
Nepažeidžiami vartotojai						
Pažeidžiami vartotojai						
Iš viso						

* pagal nenutrūkstamo gamtinių dujų tiekimo ir gamtinių dujų perdavimo paslaugų sutartis.

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
prašomi skirstyti dujų kiekiai nebutiniams Nepažeidžiamiesiems vartotojams
20...-...-...
(data)

Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Pristatymo vietos identifikacinis	Pristatymo vietos adresas	Vartotojo įmonės pavadinimas arba vartotojo vardas,	Vartotojo įmonės kodas arba vartotojo gimimo data/asmens kodas ¹	Objekto identifikacinis	Objekto adresas	20..... m. prašomi skirstyti dujų kiekiai (MWh)													Viso per metus
								I ketvirtis			II ketvirtis			III ketvirtis			IV ketvirtis				
								Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
Iš viso																					
Iš viso																					
Iš viso																					

¹ Pildoma tik sistemos naudotojo-tiekimo įmonės atveju

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
prašomi skirstyti dujų kiekiai Pažeidžiamiesiems vartotojams
20...-...-...
(data)

Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Skirstymo kainų grupė	Buitinių vartotojų skaičius skirstymo sistemoje	20..... m. prašomi skirstyti dujų kiekiai (MWh)												Viso per metus
				I ketvirtis			II ketvirtis			III ketvirtis			IV ketvirtis			
				Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	15	17
	Iš viso .....skirstymo sistemoje															
	Iš viso .....skirstymo sistemoje															
	Iš viso															

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
objektų sąrašas, kuriems prašoma nutraukti (atjungti) / pajungti dujas

_____ (data)

Eil. Nr.	Skirstymo sistema	Buitinis (B) Nebutinis (NEB)	Pristatymo vietos identifikacinis numeris	Pristatymo vietos adresas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas (gatvė, namo, buto Nr., miestas, gyvenvietė, rajonas)	Vartotojo vardas, pavardė arba įmonės pavadinimas ¹	Vartotojo gimimo data/asmens kodas arba vartotojo įmonės kodas ¹	Vartotojo (ar kontaktinio asmens) telefonas (+370xxxxxxxx)	Vartotojo ar kontaktinio asmens el. paštas	Atjungti vartotojo objektą ir nutraukti skirstymo paslaugų sutartį (ATJ+S)/	Atjungti vartotojo objektą, nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties (ATJ)	Pajungti vartotojo objektą ir koreguoti skirstymo paslaugų sutartį (PAJ+S)/	Pajungti vartotojo objektą, nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties (PAJ)	Atjungimo ² /pajungimo ³ priežastis	Pastabos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		

Pastabos:

¹ Pildoma tik sistemos naudotojo-tiekimo įmonės atveju;

² Vartotojo dujų sistemos atjungimo priežastis nurodoma pagal klasifikatorių: vartotojo prašymu dėl el. viryklės (VEV), vartotojo prašymu dėl remonto - rekonstrukcijos (VR), vartotojo prašymu dėl dujotiekio demontavimo (VD), vartotojo prašymu dėl kitų priežasčių (VKT), dėl skolos (S); dėl kitų priežasčių (KT);

³ Skirstymo paslaugos atnaujinimas vartotojo dujų sistemai nurodomas pagal klasifikatorių: vartotojui sumokėjus skolą (SS), vartotojo prašymu po atlikto remonto-rekonstrukcijos (VR), vartotojo prašymu dėl kitų priežasčių (VKT), dėl kitų priežasčių (KTP).

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
objektų, kuriems prašoma anuluoti pateiktą užsakymą, sąrašas
20...-...-...
(data)

Eil. Nr.	Prašymo dėl skirstymo paslaugos pateikimo data (pateikto paslaugos užsakymo data)	Buitinis (B)/ Nebuitinis (NEB) vartotojas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas (gatvė, namo-buto Nr., miestas, gyvenvietė, rajonas)	Vartotojo vardas, pavardė arba vartotojo įmonės pavadinimas ¹	Buvo prašoma			Pastaba (užsakymo anuliavimo priežastis)
						Atjungti vartotojo objektą ir nutraukti skirstymo paslaugų sutartį (ATJ+S)/ atjungti vartotojo objektą, nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties (ATJ)	Pajungti vartotojo objektą ir koreguoti skirstymo paslaugų sutartį (PAJ+S)/ pajungti vartotojo objektą, nekeičiant skirstymo paslaugų sutarties (PAJ)	Kiti atvejai	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Pastabos:

¹ Pildoma tik sistemos naudotojo-tiekimo įmonės atveju.

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Sistemos naudotojo .....
(įmonės pavadinimas)
vartotojo ir (ar) jo objekto duomenų pasikeitimas

20...-...-...
(data)

Vadovaujantis vartotojo pateiktu pranešimu ir/ar pastebėjus neatitikimą dėl vartotojo ar jo objekto pasikeitimo, prašome patikslinti gamtinių dujų skirstymo paslaugų sutartį/atnaujinti Registrą, įrašant teisingus duomenis.

Eil. Nr.	Šiuo metu Registre/skirstymo sutartyje esantys duomenys					Pasikeitę duomenys
	Vartotojo pavadinimas	Pristatymo vietos identifikacinis numeris	Pristatymo vietos adresas	Objekto identifikacinis numeris	Objekto adresas	Pasikeitęs pristatymo vietos/objekto adresas, vartotojo ar objekto pavadinimas ar kt.
1	2	3	4	5	6	7

Prašymą pateikęs asmuo

Pareigos, vardas, pavardė	
El. paštas, telefonas, faksas	
Parašas	

Taisyklių 2 priedas.
Paskirstytų gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodika

PASKIRSTYTŲ GAMTINIŲ DUJŲ KIEKIŲ APSKAIČIAVIMO AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ SKIRSTYMO SISTEMOSE METODIKA

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Paskirstytų gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodika (toliau – Metodika) taikoma paskirstytų gamtinių dujų (toliau – dujos) kiekiam AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Operatorius) skirstymo sistemose apskaičiuoti. Paskirstytas dujų kiekis skaičiuojamas:

1.1. Sistemos balansavimo tikslais nebuitiniams vartotojams nekasdienėse apskaitos vietose;

1.2. Atsiskaitymų tikslais Sistemos naudotojo buitiniams vartotojams per ataskaitinį laikotarpį.

2. Paskirstytas dujų kiekis skaičiuojamas atskirai kiekvienoje konkrečioje skirstymo sistemoje ir paskirstomas kiekvienam skirstymo Sistemos naudotojui pagal jo vartotojus.

3. Per metus paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas sumuojant per kiekvieną ataskaitinį mėnesį paskirstytą dujų kiekį.

4. Sistemos balansavimo tikslams Sistemos naudotojams yra taikomos Metodikos priedo III-VI skyriai.

5. Atsiskaitymų tikslams per ataskaitinį laikotarpį Sistemos naudotojams yra taikomos Metodikos priedo VII-VIII skyriai.

**II SKYRIUS
METODIKOJE VARTOJAMOS SĄVOKOS**

6. **Buitinis gamtinių dujų vartotojas** (toliau – **buitinis vartotojas**) – fizinis asmuo, perkantis gamtines dujas asmeninėms, šeimos ar namų ūkio reikmėms, nesusijusioms su ūkine komercine ar profesine veikla.

7. **Buitinių vartotojų dujų kiekių korekcija** – apskaičiuoto dujų kiekio patikslinimas ataskaitiniu laikotarpiu pagal užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis.

8. **Dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų** – dujų suvartojimas technologinėms reikmėms neišleidžiant dujų į atmosferą. Jis apskaičiuojamas vadovaujantis „Gamtinių dujų suvartojimas technologinėms reikmėms AB „Energijos skirstymo operatorius“ dujų sistemose“ skaičiavimo metodika.

9. **Dujų kiekis technologinėms reikmėms, nesusijęs su dujų kiekio matavimo paklaidomis** – dujų suvartojimas technologinėms reikmėms, susijusioms su dujų išleidimu į atmosferą. Jis apskaičiuojamas vadovaujantis Operatoriaus patvirtinta Gamtinių dujų suvartojimo technologinėms reikmėms AB „Energijos skirstymo operatorius“ dujų skirstymo sistemose skaičiavimo metodika.

10. **Nebuitinis gamtinių dujų vartotojas** (toliau – **nebuitinis vartotojas**) – vartotojas, perkantis gamtines dujas naudoti ne savo namų ūkio reikmėms.

11. **Nebuitinio vartotojo dujų kiekio korekcija** – apskaičiuoto dujų kiekio tikslinimas, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui pagal Sistemos naudotojo deklaruotus nebutinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis, nedeklaravimo atveju pagal Operatoriaus apskaičiuotą dujų kiekį arba pagal Operatoriaus užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis.

12. **Santykinio suvartojimo dalis** – atitinkamoje vartotojų grupėje, suvartoto dujų kiekio santykinė dalis nuo bendro tos grupės suvartoto dujų kiekio.

III SKYRIUS PASKIRSTYTO DUJŲ KIEKIO NUSTATYMAS

13. Paskirstytų dujų kiekis Skirstymo sistemoje perdavimo sistemos balansavimo tikslais per parą nustatomas sumuojant paskirstytus dujų kiekius, naudojant šiuos duomenis:

13.1. per NVS gautus dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų;

13.2. deklaruotus raštu (ESPS, elektroniniu paštu, faksu) dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų, kai NVS neveikia arba pagal Operatoriaus apskaičiuotą 3 paskutinių parų suvartojimo vidurkį nedeklaravimo atveju;

13.3. pagal Operatoriaus apskaičiuotą per parą paskirstytą dujų kiekį nekasdienės apskaitos vietose. Nekasdienės apskaitos vietos priskiriamos nebuitiniams ir buitiniams vartotojams.

13.4. pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, esant situacijai, kai NVS neveikia, Operatoriaus per parą apskaičiuoti dujų kiekiai koreguojami nekasdienės apskaitos vietoms ir kasdienės apskaitos vietoms.

14. Balansavimo tikslais skirstomas paros dujų kiekis nekasdienės apskaitos vietoms nustatomas iš į skirstymo sistemą perduoto dujų kiekio atėmus dujų kiekius gautus iš kasdienės apskaitos vietų ir dujų kiekius technologinėms reikmėms. Paskirstytas dujų kiekis nekasdienės apskaitos vietoms per parą apskaičiuojamas atskirai nebuitiniams vartotojams ir buitiniams vartotojams.

15. Paskirstytų dujų kiekis skirstymo sistemoje per ataskaitinį laikotarpį atsiskaitymui už skirstymo paslaugas Sistemos naudotojui nustatomas sumuojant paskirstytus dujų kiekius, naudojant šiuos duomenis:

15.1. per NVS gautus dujų kiekių matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų;

15.2. Sistemos naudotojų raštu deklaruotus (ESPS, elektroniniu paštu, faksu) dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis iš kasdienės apskaitos vietų, kai NVS neveikia;

15.3. pagal Sistemos naudotojų ESPS deklaruotus priimtus (suvartotus) dujų kiekius iš nebuitinių vartotojų nekasdienės apskaitos vietų arba nedeklaravimo atveju pagal Operatoriaus apskaičiuotą dujų suvartojimą, kai faktinio suvartojimo duomenų Operatorius neturi;

15.4. pagal Operatoriaus apskaičiuotą dujų kiekį, priskiriamą buitiniams vartotojams, išskyrus buitinius vartotojus, kurie yra Sistemos naudotojai.

16. Pasibaigus parai, Operatorius iš kiekvienos kasdienės apskaitos vietos, kurioje fiksuojami paros rodmenys, surenka duomenis apie dujų suvartojimą per praėjusią parą. Kai NVS sistema neveikia, Sistemos naudotojai apskaitytą dujų kiekį ir dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis privalo pranešti (deklaruoti) iki 11 val. darbo dienos, einančios po praėjusios paros už kurią turi būti deklaruoti duomenys. Nedeklaravimo atveju, Operatorius apskaičiuoja dujų suvartojimą pagal 3 paskutinių parų suvartojimo vidurkį.

17. Kiekvieną parą iš perduoto į dujų skirstymo sistemą dujų kiekio atėmus kasdienių apskaitos vietų dujų kiekius ir apskaičiuotus technologinių reikmių dujų kiekius skirstymo sistemoje, nesusijusius su matavimo paklaidomis gaunamas nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekio likutis, kuris apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(nek.)} = V_{(SS)} - V_{(kasd.)} - V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}, m^3; (1)$$

kur:

$V_{(nek.)}$ – nekasdienės apskaitos vietoms paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

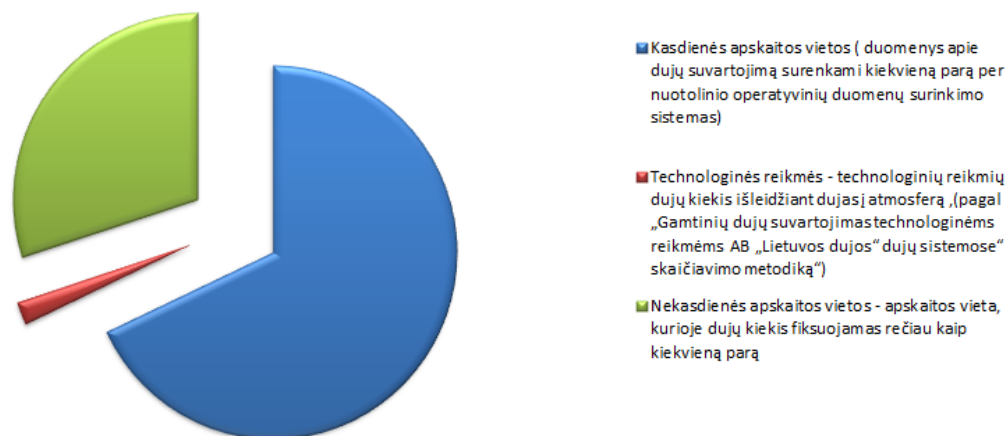
$V_{(SS)}$ – per dujų skirstymo sistemos įleidimo taškus arba jų grupę praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(kasd.)}$ – paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}$ – technologinių reikmių dujų kiekis (be technologinių reikmių dėl matavimo priemonių paklaidų), m^3 (pagal Operatoriaus patvirtintą Gamtinių dujų suvartojimo technologinėms reikmėms AB „Energijos skirstymo operatorius“ dujų skirstymo sistemose skaičiavimo metodiką).

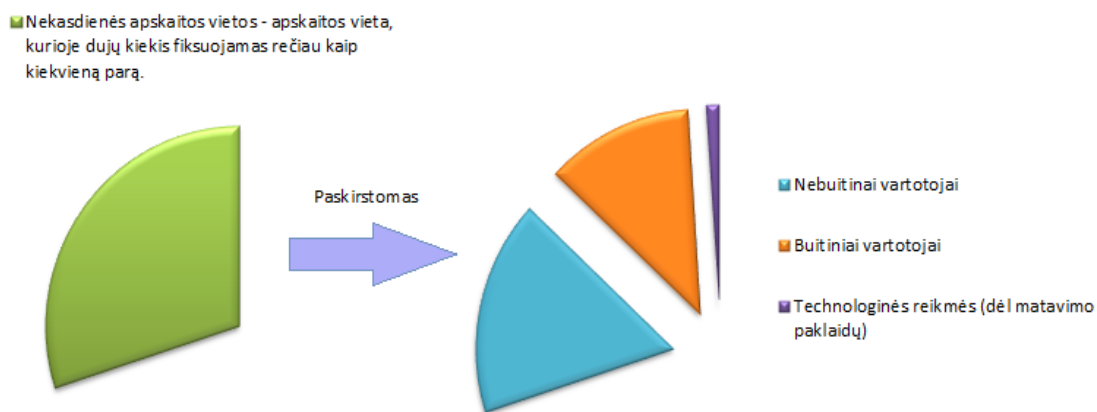
18. Per skirstymo sistemos įleidimo tašką gauto dujų kiekio paskirstymas pateikiamas 1 pav. ir 2 pav.

Per skirstymo sistemos įėjimo taškus gauto dujų kiekio paskirstymas

1 pav. Per skirstymo sistemos įleidimo tašką gauto dujų kiekio paskirstymas

Dujų kiekio paskirstymas nekasdienėms apskaitos vietoms

2 pav. Dujų kiekio paskirstymas nekasdienėms apskaitos vietoms

IV SKYRIUS

SANTYKINIO SUVARTOJIMO DALIES APSKAIČIAVIMAS NEKASDIENĖMS NEBUTINIŲ VARTOTOJŲ APSKAITOS VIETOMS

19. Santykinio suvartojimo dalis nekasdienėms nebutinių vartotojų apskaitos vietoms apskaičiuojama pagal vartotojo suvartotą dujų kiekį per atitinkamą laikotarpį dalinant iš to paties laikotarpio atitinkamoje skirstymo sistemoje paskirstyto dujų kiekio visoms nekasdienėms nebutinių vartotojų apskaitos vietoms.

$$K_{(\text{nebut.})3} = \frac{V_{(\text{nebut.})3}}{V_{(\text{nebut.})1} + V_{(\text{nebut.})2} + V_{(\text{nebut.})3}} = \frac{90}{220 + 110 + 90} = 0,214.$$

Pastaba: $K_{(\text{nebut.})1} + K_{(\text{nebut.})2} + K_{(\text{nebut.})3} = (0,524 + 0,262 + 0,214) = 1$.

22. Kai prie skirstymo sistemos prijungiamas naujas nebutinis vartotojas su nekasdiene apskaitos vieta, pirmąjį ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) jam dujų kiekis balansavimo tikslais priskiriamas pagal atitinkamos skirstymo kainų grupės vidutinį dujų suvartojimą.

23. Visų nebutinių vartotojų nekasdienės apskaitos vietų santykinio suvartojimo dalių suma yra lygi vienetui:

$$K_{(\text{nebut.})1} + K_{(\text{nebut.})2} + \dots + K_{(\text{nebut.})n} = 1$$

V SKYRIUS

METINIŲ DUJŲ SUVARTOJIMO VIDURKIŲ IR SANTYKINIO SUVARTOJIMO DALIES APSKAIČIAVIMAS BUITINIAMS VARTOTOJAMS NEKASDIENĖMS APSKAITOS VIETOMS

24. Operatorius, buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui vidutinį paros dujų suvartojimą kiekvieną mėnesį apskaičiuoja kiekvienoje skirstymo sistemoje atskirai pagal paskutinių metų dujų kiekio paros vidurkį. Vartotojams, kurie dujas vartoja nepilnus metus, vidutinis paros dujų suvartojimas apskaičiuojamas pagal konkrečios skirstymo sistemos vartotojų grupės, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, vidutinį paros dujų suvartojimo vidurkį. Vartotojams, kurių dujų sistema atjungta, vidutinis paros dujų suvartojimas neskaičiuojamas.

25. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, paskirstytas dujų kiekis parai kiekvieną mėnesį apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Q_{(\text{buit.})i} = \frac{V_{(\text{buit.})i}}{D}, \text{ m}^3; (3)$$

kur:

$Q_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, vidutinis paros dujų suvartojimas;

$V_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo paskutinių metų suvartotų dujų kiekių vidurkis. Jei vartotojas dujas vartoja nepilnus metus, dujų kiekis nustatomas pagal atitinkamos grupės vidurkį, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui;

D – dienų skaičius metuose.

Žemiau pateikiamas buitinių vartotojų, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, prognozuojamo dujų kiekio nustatymo parai pavyzdys.

Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, prognozuojamas dujų kiekis parai nustatomas pagal paskutinių metų dujų kiekių suvartojimą (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Buitinių vartotojų suvartotas dujų kiekis praėjusiais metais

Vartotojas	Suvartotas dujų kiekis praeitais metais, m ³
Buitinis 1	219
Buitinis 2	146
Buitinis 3	73

Prognozuojamas kitos paros dujų kiekis apskaičiuojamas pagal 3 formulę:

$$Q_{(\text{buit.})1} = \frac{V_{(\text{buit.})1}}{D} = \frac{219}{365} = 0,6\text{m}^3;$$

$$Q_{(\text{buit.})2} = \frac{V_{(\text{buit.})2}}{D} = \frac{146}{365} = 0,4\text{m}^3;$$

$$Q_{(\text{buit.})3} = \frac{V_{(\text{buit.})3}}{D} = \frac{73}{365} = 0,2\text{m}^3.$$

26. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui santykinio suvartojimo dalis kiekvieną kalendorinį mėnesį apskaičiuojama kiekvienoje skirstymo sistemoje atskirai, pagal paskutinių 3 metų, metinius dujų kiekių vidurkius ir naudojama iki pirmos korekcijos, kuri atliekama Operatoriui patikrinus dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis. Jeigu 3 metų faktinio suvartojimo duomenų Operatorius neturi, santykinio suvartojimo dalis priskiriama pagal trumpesnio laikotarpio, bet ne trumpesnio nei vieneri metai, suvartoto dujų kiekio vidurkį. Vartotojams, kurie dujas vartoja nepilnus metus, santykinio suvartojimo dalis priskiriama pagal grupės, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui apskaičiuotą vidutinę santykinio suvartojimo dalį. Vartotojams, kurių dujų sistema atjungta, santykinio suvartojimo dalis nepriskiriama.

27. Santykinio suvartojimo dalis buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui kiekvieną mėnesį apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{(\text{buit.})i} = \frac{V_{(\text{buit.})i}}{(\sum_i^n V_{(\text{nebuit.})i} + V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})}); (4)}$$

kur:

$K_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis;

$V_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui Operatoriaus apskaičiuotas dujų kiekių vidurkis, m^3 ;

$V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})}$ – dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų pagal paskutinių 3 metų apskaičiuotą dujų kiekio vidurkį, m^3 .

$i \in [1; n]$;

n – nebuitinių vartotojų skaičius su nekasdienine apskaitos vieta.

Žemiau pateikiamas santykinio suvartojimo dalies nekasdienėms buitinių vartotojų apskaitos vietoms, kurie dujas naudoja šildymui ir (ar) vandens pašildymui skaičiavimo pavyzdys.

Kiekvieno buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui dujų kiekio vidurkio nustatymas pagal paskutinių trijų metų faktinį dujų suvartojimą pateikiamas 3 lentelėje.

3 lentelė. Buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui dujų kiekio suvartojimo vidurkio nustatymas

Vartotojas	2015 m. dujų kiekis, m^3	2016 m. dujų kiekis, m^3	2017 m. dujų kiekis, m^3	Vidurkis, m^3
Buitinis 1	250	210	200	220
Buitinis 2	100	110	120	110
Buitinis 3	60	90	120	90
Tech. reikm.	30	20	10	20

Pastaba: Tech. reikm. – dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų.

Santykinio suvartojimo dalies apskaičiavimas buitiniams vartotojams nekasdienėse apskaitos vietose, kurie dujas naudoja šildymui ir (ar) papildomai vandens pašildymui ir (ar) maisto ruošimui, atliekamas pagal 4 formulę:

$$K_{(\text{buit.})1} = \frac{V_{(\text{buit.})1}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{(\text{Tech.reikm.})}} = \frac{220}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,500;$$

$$K_{(\text{buit.})2} = \frac{V_{(\text{buit.})2}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{(\text{Tech.reikm.})}} = \frac{110}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,250;$$

$$K_{(\text{buit.})3} = \frac{V_3}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{(\text{Tech.reikm.})}} = \frac{90}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,205;$$

$$K_{(\text{Tech.reikm.})} = \frac{V_{\text{Tech.reikm.}}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{(\text{Tech.reikm.})}} = \frac{20}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,045.$$

Pastaba: $K_{(\text{buit.})1} + K_{(\text{buit.})2} + K_{(\text{buit.})3} + K_{(\text{Tech.reikm.})} = (0,500 + 0,250 + 0,205 + 0,045) = 1$.

VI SKYRIUS PASKIRSTYTO DUJŲ KIEKIO APSKAIČIAVIMAS

28. Paskirstyti dujų kiekiai apskaičiuojami kiekvieną parą. Operatorius, kiekvieną parą apskaičiuoja, kokią paskirstyto dujų kiekio dalį nekasdienėse apskaitos vietose sudaro nebutiniai vartotojai, pagal šią formulę:

$$K_{(\text{nebut.bendr.})} = \frac{V_{(\text{nebut.vart.})x \text{ mėn.}}}{V_{(\text{SS-kasd.})x \text{ mėn.}}}; \quad (5)$$

kur:

$K_{(\text{nebut. bendr.})}$ – nekasdienėse apskaitos vietose paskirstyto dujų kiekio, nebutinių vartotojų dalis;

$V_{(\text{nebut.vart.})x \text{ mėn.}}$ – visų nebutinių vartotojų paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkis, m^3 ;

$V_{(\text{SS - kasd.})x \text{ mėn.}}$ – skirtumas tarp per skirstymo sistemos įleidimo tašką perduoto dujų kiekio ir paskirstyto dujų kiekio kasdienėms apskaitos vietoms, kuris apskaičiuotas pagal paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) gautus ir paskirstytus dujų kiekius, m^3 .

29. Kiekvienam nebutiniam vartotojui kiekvieną parą paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(\text{nebut.}i)} = (V_{(\text{SS})} - V_{(\text{kasd.})}) \cdot K_{(\text{nebut. bendr.})} \cdot K_{(\text{nebut.})i}, \text{ m}^3; \quad (6)$$

kur:

$V_{(\text{nebut.}i)}$ – atitinkamam nebutiniam vartotojui skaičiuojamą parą paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{SS})}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{kasd.})}$ – atitinkamą parą kasdienėms apskaitos vietoms paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$K_{(\text{nebut.bendr.})}$ – nekasdienėse apskaitos vietose paskirstyto dujų kiekio, nebutinių vartotojų dalis;

$K_{(\text{nebut.}i)}$ – atitinkamo nebutinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis.

30. Kiekvienam atskiram buitiniam vartotojui, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal 3 formulę.

31. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui kiekvieną parą paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(\text{buit.})i} = (V_{(\text{SS})} - V_{(\text{kasd.})} - V_{(\text{nebuit.bendr.pr.})} - V_{(\text{tech.reikm.be matavimo paklaidų})} - Q_{(\text{buit.sum.})}) \cdot K_{(\text{buit.})i},$$

$$m^3; (7)$$

kur:

$V_{(\text{buit.})i}$ – skaičiuojamą parą priskirtas dujų kiekis atitinkamam buitiniam vartotojui, m^3 ;

$V_{(\text{SS})}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{kasd.})}$ – atitinkamą parą kasdienėms apskaitos vietoms paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nebuit.bendr.pr.})}$ – apskaičiuotas bendras paskirstytas dujų kiekis nebutiniams vartotojams su nekasdiene apskaitos vieta, m^3 ;

$V_{(\text{tech.reikm.be matavimo paklaidų})}$ – dujų kiekis technologinėms reikmėms (be dujų kiekio technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų), m^3 ;

$Q_{(\text{buit.sum.})}$ – skaičiuojamą parą paskirstytas dujų kiekis buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui m^3 ;

$K_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis.

32. Jei buitinis vartotojas turi apskaitos vietą, kurioje įrengtos dujų kiekio matavimo priemonės su nuotoliniu duomenų surinkimu ir dujų kiekio fiksavimu ne rečiau kaip kiekvieną parą, tai Operatorius atliekant atitinkamą parą paskirstyto dujų kiekio skaičiavimus, naudoja NVS dujų kiekius. Kai NVS neveikia ir Operatorius negauna duomenų apie paros dujų suvartojimą, tos paros dujų kiekis apskaičiuojamas pagal 3 paskutinių parų dujų suvartojimo vidurkį. Jei per 5 dienas nuo gedimo pradžios NVS nesutvarkoma, toliau paskirstytas dujų kiekis tam vartotojui skaičiuojamas pagal 30 ir 31 punktus.

33. Jei buitinis vartotojas dujas naudoja tik šildymui, tai vasaros sezono metu nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 dienos jam dujų kiekis nepriskiriamas. Jei buitinis vartotojas dujas naudoja ir šildymui, ir maisto ruošimui, tai vasaros sezono metu nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 dienos jam dujų kiekis paskirstomas ne pagal santykinio suvartojimo dalį, o pagal atitinkamą dujų vartojimo grupės vidurkį, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui.

34. Dujų kiekis technologinėms reikmėms atsiradęs dėl dujų kiekio matavimo paklaidų apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})} = V_{(\text{SS})} - V_{(\text{kasd.})} - V_{(\text{nebuit.bendr.pr.})} - V_{(\text{buit.bendr.pr.})} - V_{(\text{tech.reikm.be matavimo paklaidų}),}$$

$$m^3; (8)$$

kur:

$V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})}$ – skaičiuojamą parą priskirtas dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl matavimo priemonių netobulumo, m^3 ;

$V_{(\text{SS})}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{kasd.})}$ – atitinkamą parą kasdienėms apskaitos vietoms paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nebuit.bendr.pr.})}$ – apskaičiuotas bendras paskirstytas dujų kiekis nebutiniams vartotojams m^3 ;

$V_{(\text{tech. reikm.be matavimo paklaidų})}$ – technologinių reikmių dujų kiekis be technologinių reikmių dėl dujų kiekio matavimo paklaidų, m^3 ;

$V_{(\text{buit.bendr.pr.})}$ – apskaičiuotas bendras dujų kiekis paskirstytas buitiniams vartotojams m^3 .

VII SKYRIUS
PASKIRSTYTO DUJŲ KIEKIO KOREGAVIMAS PASIBAIGUS
ATASKAITINIAM LAIKOTARPIUI

35. Paskirstyto dujų kiekio korekcija nebutiniams vartotojams atliekama pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui). Sistemos naudotojai, apskaitos vietoje apskaitytą dujų kiekį ir dujų kiekio matavimo priemonių rodmenis privalo pranešti (deklaruoti) iš nebutinių vartotojų nekasdienių apskaitos vietų – ne vėliau kaip antrąją darbo dieną iki 15 val., pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui). Jei Operatorius iki nustatyto termino iš Sistemos naudotojų negauna duomenų, tai pats apskaičiuoja atitinkamo vartotojo dujų suvartojimą per mėnesį pagal 29 punktą.

36. Jei deklaruotas rodmuo yra didesnis už patikrinimo metu užfiksuotą, Operatorius, pagal Sistemos naudotojo nebutinių vartotojų deklaruotą parodymą perskaičiuoja ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio paskirstymą padieniui (išskyrus paskutinę ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) parą) pagal formulę:

$$V_{(\text{nebut.par.})i} = \frac{(V_{(\text{SS.par.})i} - V_{(\text{kasd.par.})i})}{(V_{(\text{SS.mėn.})} - V_{(\text{kasd.mėn.})})} \cdot V_{(\text{nebut.fakt.})i}, m^3; \quad (9)$$

kur:

$V_{(\text{nebut.par.})i}$ – skaičiuojamą parą priskirtas dujų kiekis atitinkamam nebutiniam vartotojui, m^3 ;

$V_{(\text{SS.par.})i}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{kasd.par.})i}$ – atitinkamą parą paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(\text{SS.mėn.})}$ – per ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) praėjęs dujų kiekis per skirstymo sistemos įleidimo tašką, m^3 ;

$V_{(\text{kasd.mėn.})}$ – per ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(\text{nebut.fakt.})i}$ – Sistemos naudotojo deklaruotas arba Operatoriaus apskaičiuotas nebutinių vartotojų dujų kiekis už ataskaitinį laikotarpį (mėnesį), m^3 .

37. Paskutinę ataskaitinio laikotarpio parą paskirstytas dujų kiekis atitinkamam nebutiniam vartotojui apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(\text{pask.d.nebut})i} = V_{(\text{nebut.fakt.})i} - V_{(\text{sum.nebut.par.})i}, m^3; \quad (10)$$

$$V_{(\text{sum.nebut.par.})i} = (V_{(\text{nebut.par.})1} + V_{(\text{nebut.par.})2} + V_{(\text{nebut.par.})} + \dots + V_{(\text{nebut.par.})n-1}), m^3; \quad (11)$$

kur:

$V_{(\text{pask.d.nebut})i}$ – atitinkamam nebutiniam vartotojui ataskaitinio laikotarpio paskutinei parai Operatoriaus paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nebut.fakt.})i}$ – atitinkamo nebutinio vartotojo deklaruotas arba Operatoriaus apskaičiuotas dujų kiekis už ataskaitinį laikotarpį (mėnesį), m^3 ;

$V_{(\text{sum.nebut.par.})i}$ – atitinkamam butiniam vartotojui ataskaitiniu laikotarpiu (mėnesio) paskirstytas dujų kiekis iki paskutinės paros, m^3 .

$V_{(\text{nebut.par.})1}$, $V_{(\text{nebut.par.})2}$, $V_{(\text{nebut.par.})3}$, $V_{(\text{nebut.par.})n-1}$ – ataskaitiniu laikotarpiu (mėnesio) paskirstytas dujų kiekis kiekvieną parą, išskyrus paskutinę, m^3 .

38. Kai už ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) deklaruotas rodmuo yra mažesnis už Operatoriaus patikrinimo metu užfiksuotą rodmenį, Operatorius einamąjį laikotarpį (mėnesį) apskaičiuoja paskirstytą dujų kiekį, įvertindamas patikrinimo metu užfiksuotą rodmenį pagal formulę:

$$V_{(\text{nebut.par.})i} = \frac{(V_{(\text{SS.par.})i} - V_{(\text{kasd.par.})i})}{(V_{(\text{SS.x.})} - V_{(\text{kasd.x.})})} \cdot (X_{(\text{nebut.fakt.})i} - J_{(\text{nebut.})i}), m^3; \quad (12)$$

kur:

$V_{(nebut. par.)i}$ – skaičiuojamą parą priskirtas dujų kiekis atitinkamam nebutiniam vartotojui, m^3 ;

$V_{(SS.par.)i}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(kasd.par.)i}$ – atitinkamą parą paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(SS.x.)}$ – nuo mėnesio pradžios iki patikrinimo dienos praėjęs dujų kiekis per skirstymo sistemos įleidimo tašką, m^3 ;

$V_{(kasd.x.)}$ – nuo mėnesio pradžios iki patikrinimo dienos paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$X_{(nebut.fakt.)i}$ – Operatoriaus patikrinimo metu atitinkamam nebutiniam vartotojui užfiksuotas dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

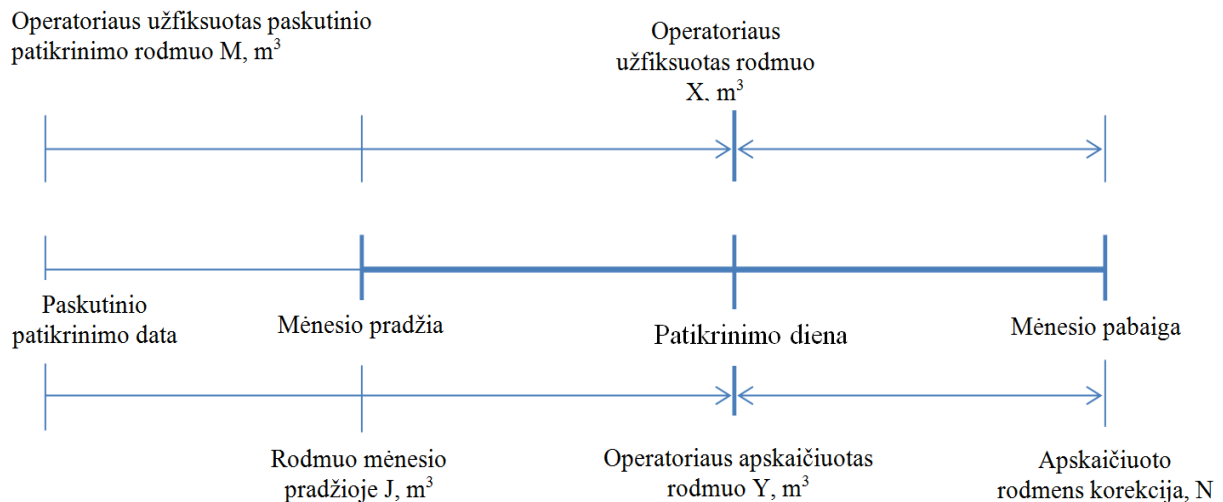
$J_{(nebut.)i}$ – Sistemos naudotojo atitinkamo nebutinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) pradžioje, m^3 .

Po nebutinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės patikrinimo paskirstytas dujų kiekis iki ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) pabaigos apskaičiuojamas pagal 29 punktą.

39. Pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui) ir atlikus nebutinių vartotojų dujų kiekių korekciją pagal Sistemos naudotojo deklaruotus nebutinių vartotojų nekasdienių apskaitos vietų rodmenis, buitiniams vartotojams perskaičiuojami paskirstyti dujų kiekiai per ataskaitinį laikotarpį.

40. Operatorius turi teisę naudoti Operatoriaus užfiksuotus dujų kiekio matavimo priemonių duomenis, kai šie duomenys yra gaunami teisės aktais reglamentuotos Skirstymo sistemos techninės priežiūros metu ir jeigu iš jų yra galimybė nustatyti per ataskaitinį laikotarpį Sistemos naudotojo vartotojams paskirstytą dujų kiekį.

41. Operatorius, skaičiuojamą mėnesį užfiksavęs (nuskaitęs) vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui) perskaičiuoja santykinio suvartojimo dalį ir vidutinį paros dujų suvartojimą, kurie yra naudojami einamuoju ir tolesniu ataskaitiniu laikotarpiu (3 pav.).

3 pav. Buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalies ir vidutinio paros dujų suvartojimo perskaičiavimo schema po Operatoriaus dujų kiekio matavimo priemonės patikrinimo

42. Buitiniam vartotojui, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui), paskirstytas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal 25 punkte nustatytą paros suvartojimo vidurkį. Apskaičiuotas kiekvieno vartotojo paros suvartojimo vidurkis paskirstomas kiekvieną parą per visą ataskaitinį laikotarpį (mėnesį).

Žemiau 4 lentelėje pateikiamas paskirstyto dujų kiekio ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus skaičiavimo pavyzdys.

4 lentelė. Paskirstytas dujų kiekis ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus

Vartotojas	2017 m. sausis					Iš viso, m ³
	1 d.	2 d.	3 d.	...	31 d.	
Buitinis 1	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	18,6
Buitinis 2	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	12,4
Buitinis 3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	6,2

43. Buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui vidutinio paros dujų kiekio perskaičiavimas, kai Operatorius užfiksuoja dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis, apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Q_{(\text{buit.})i} = \frac{(X_i - M_{(R)i})}{t}; \text{ m}^3; \quad (13)$$

kur:

$Q_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, patikslintas vidutinis dujų suvartojimas po dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų patikrinimo;

X – ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuotas atitinkamo buitinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m³;

$M_{(R)i}$ – paskutinio patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuotas atitinkamo buitinio vartotojo matavimo priemonės rodmuo, jei paskutinis patikrinimas buvo atliktas vėliau nei prieš metus (365 dienas), skaičiavimuose naudojamas rodmuo, kurį Operatorius (365 dienų laikotarpiu) turi vėlyviausią, m³;

t – dienų skaičius.

Žemiau 4 lentelėje pateikiamas paskirstyto dujų kiekio ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus skaičiavimo pavyzdys.

5 lentelė. Paskirstytas dujų kiekis ataskaitiniam laikotarpiui pasibaigus

	Užfiksuotas
Patikrinimo data 2017-10-01	574
Paskutinio patikrinimo data	300

Konkreto buitinio vartotojo vidutinis dujų paros suvartojimas iki patikrinimo.

$$Q_1 = 0,6 \text{ m}^3$$

Patikslintas vidutinis dujų suvartojimas po dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų patikrinimo, kuris bus taikomas einamuoju ir tolesniu laikotarpiu:

$$Q_1 = (574 - 300) / (\text{dienų skaičius tarp patikrinimų}) = (574 - 300) / 274 = 1 \text{ m}^3.$$

44. Buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja šildymui ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui, santykinio suvartojimo dalies perskaičiavimas po dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų patikrinimo atliekamas pagal formulę:

$$K_{(\text{buit.korekc.})i} = \frac{(X_i - M_i)}{(Y_i - M_i)} \cdot K_{(\text{buit.})i}, \text{ m}^3; \quad (14)$$

kur:

$K_{(\text{buit.korekc.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo koreguotas santykinio suvartojimo dalies koeficientas.

X_i – ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuotas atitinkamo buitinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

M_i – paskutinio patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuotas dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

Y_i – ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) patikrinimo datai Operatoriaus apskaičiuotas dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

$K_{(buit.)i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis iki patikrinimo.

45. Ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) pabaigoje buitinio vartotojo rodmens korekcija atliekama pagal formulę:

$$N_i = L_i + (X_i - Y_i); \quad (14)$$

kur:

N_i – pakoreguotas atitinkamam buitiniam vartotojui dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo.

X_i – ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuotas atitinkamo buitinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

Y_i – ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) patikrinimo datai Operatoriaus apskaičiuotas atitinkamam buitiniam vartotojui dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo, m^3 ;

L_i – Operatoriaus apskaičiuotas atitinkamam buitiniam vartotojui rodmuo mėnesio pabaigoje, m^3 .

46. Paskirstytas ataskaitiniu laikotarpiu (mėnuo) dujų kiekis buitiniam vartotojui (kuriam Operatorius užfiksavo dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis) apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(buit.su.korekc.)i} = (N_i - J_i)/t, \quad m^3; \quad (15)$$

kur:

$V_{(buit.su.korekc.)i}$ – po Operatoriaus užfiksuoto dujų kiekio matavimo priemonės rodmens patikrinimo metu patikslintas paskirstytas dujų kiekis atitinkamam buitiniam vartotojui, m^3 . Paskirstytas dujų kiekis per ataskaitinį laikotarpį gali būti neigiamas;

N_i – pakoreguotas atitinkamam buitiniam vartotojui dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) pabaigoje, m^3 ;

J_i – atitinkamo buitinio vartotojo dujų kiekio matavimo priemonės rodmuo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) pradžioje, m^3 ;

t – dienų skaičius.

47. Po visų korekcijų patikslinami paskirstyti dujų kiekiai buitiniams vartotojams padieniui per ataskaitinį laikotarpį (mėnesį).

$$V_{(buit.)i} = (V_{SS} - V_{kasd.} - V_{(nebuit.fakt.sum.)} - V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)} - Q_{(buit.sum.)}) \cdot K_{(buit.)i} + V_{(buit.su.korekc.)i}, \quad m^3; \quad (16)$$

kur:

$V_{(buit.)i}$ – skaičiuojamą parą paskirstytas dujų kiekis atitinkamam buitiniam vartotojui, m^3 ;

V_{SS} – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{kasd.}$ – atitinkamą parą paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(nebuit.fakt.sum.)}$ – atitinkamą parą Operatoriaus paskirstytas dujų kiekis nebutiniams vartotojams, m^3 ;

$V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}$ – technologinių reikmių dujų kiekis (be technologinių reikmių dėl dujų kiekio matavimo paklaidų), m^3 ;

$Q_{(buit.sum.)}$ – skaičiuojamą parą paskirstytas dujų kiekis buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui m^3 ;

$K_{(buit.)i}$ – buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis (išskyrus buitinius vartotojus, kurie buvo Operatoriaus patikrinti);

$V_{(buit.su.korekc.)i}$ – paskirstytas dujų kiekis atitinkamam buitiniam vartotojui, po užfiksuoto dujų kiekio matavimo priemonės rodmenų patikrinimo metu, m^3 . Paskirstytas dujų kiekis gali būti neigiamas.

48. Apskaičiuojamos technologinės reikmės, atsiradusios dėl dujų kiekio matavimo paklaidų:

$$V_{(tech.reikm.mat.priem.)} = V_{(SS)} - V_{(kasd.)} - V_{(nebuit.fakt.sum.)} - V_{(buit.sum.)} - V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}, m^3; (17)$$

kur:

$V_{(tech.reikm.mat.priem.)}$ – dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl matavimo priemonių netobulumo, m^3 ;

$V_{(SS)}$ – atitinkamą parą per skirstymo sistemos įleidimo tašką praėjęs dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(kasd.)}$ – atitinkamą parą paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(nebuit.fakt.sum.)}$ – atitinkamą parą Operatoriaus paskirstytas dujų kiekis nebutiniams vartotojams, m^3 ;

$V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}$ – technologinių reikmių dujų kiekis (be technologinių reikmių dėl dujų kiekio matavimo paklaidų), m^3 ;

$V_{(buit.sum.)}$ – apskaičiuotas bendras dujų kiekis paskirstytas buitiniams vartotojams m^3 .

49. Bendros technologinėms reikmėms suvartoto dujų kiekio nustatymas:

$$V_{(bendr.tech.reikm.)} = V_{(tech.reikm.mat.priem.)} + V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}, m^3; (18)$$

kur:

$V_{(bendr.tech.reikm.)}$ – bendras technologinių reikmių dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(tech.reikm.mat.priem.)}$ – apskaičiuotas paskirstytas dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų, m^3 ;

$V_{(tech.reikm.be\ matavimo\ paklaidų)}$ – technologinių reikmių dujų kiekis (be technologinių reikmių dėl dujų kiekio matavimo paklaidų), m^3 ;

VIII SKYRIUS DUJŲ KIEKIO PASKIRSTYMAS SISTEMOS NAUDOTOJAMS

50. Paskirstyti dujų kiekiai Sistemos naudotojams apskaičiuojami pagal atskirus skirstymo sistemos įleidimo taškus ar jų grupes. Skaičiavimai atliekami sumuojant paskirstytus dujų kiekius kasdienėms ir nekasdienėms apskaitos vietoms:

$$V_{(SN)i} = (V_{(SN.kasd.)i} + V_{(SN.nebuit.fakt.sum.)i} + V_{(SN.buit.sum.)i}) \geq 0, m^3; (19)$$

kur:

$V_{(SN)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui paskirstytas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(SN.kasd.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui paskirstytas dujų kiekis kasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(SN.nebuit.fakt.sum.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui paskirstytas faktinis arba apskaičiuotas (nedeklaravimo atveju) nebutinių vartotojų sunaudotas dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(SN.buit.sum.)i}$ – atitinkamam Sistemos naudotojui apskaičiuotas bendras dujų kiekis paskirstytas buitiniams vartotojams, m^3 .

51. Dujų kiekio korekcija atliekama einamąjį ataskaitinį laikotarpį (mėnesį), kai dujų kiekio matavimo priemonės patikrinimo metu buvo užfiksuoti rodmenys. Jei Sistemos naudotojui

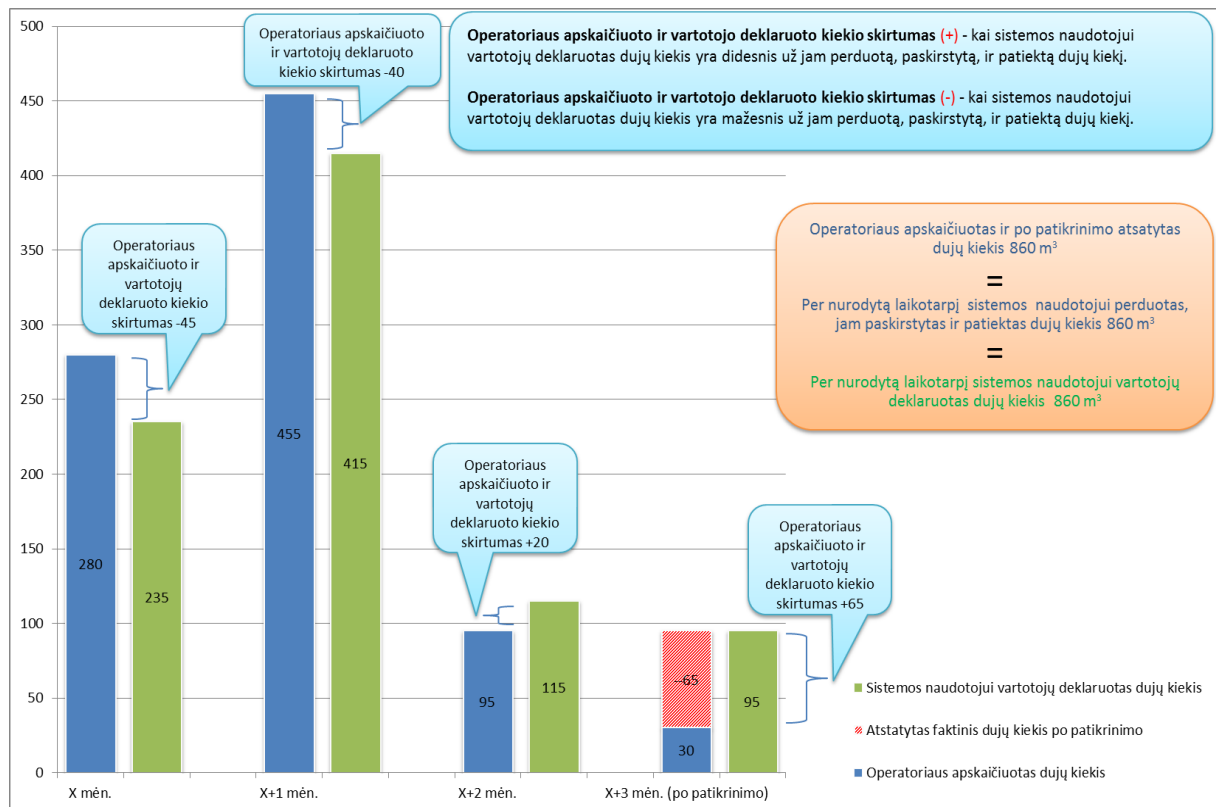
konkrečioje skirstymo sistemoje paskirstytas paros dujų kiekis yra mažesnis negu nulis, tai tų parų kiekiai prilyginami nuliui, o neatstatytas dujų kiekis atstatomas tolesniu ataskaitiniu laikotarpiu.

52. Operatorius, Sistemos naudotojo–tiekimo įmonės vartotojui, kurio dujų kiekio matavimo priemonė buvo patikrinta, atlieka dujų kiekio korekciją. Vartotojui paskirstyto dujų kiekio korekcija patikrinimo mėnesį atliekama prie Operatoriaus apskaičiuoto dujų kiekio pridėdant patikrinimo metu Operatoriaus užfiksuoto ir tai pačiai datai Operatoriaus apskaičiuoto kiekio skirtumą. Tokiu atveju, fiksuojamas dujų matavimo priemonės rodmuo ir pakoreguotas kiekis bei atitinkamai patikslinamas šio vartotojo santykinio suvartojimo dalis, kuri bus naudojama apskaičiuojant ateinančių ataskaitinių laikotarpių dujų kiekį iki kito vartotojo dujų matavimo priemonės rodmenų patikrinimo. Tokiu būdu, Sistemos naudotojui atstatomas į sistemą perduotas ir paskirstytas dujų kiekis.

53. Operatoriaus apskaičiuotas paskirstytas dujų kiekis per metus nuolat tikslinamas, darant vartotojų dujų kiekio matavimo priemonių patikrinimus.

54. Faktinis konkretaus vartotojo suvartotas dujų kiekis atstatomas pagal Operatoriaus periodiškai atliekamų planinių ar neplaninių patikrinimų metu nustatytus dujų matavimo priemonės rodmenis.

55. Operatoriaus apskaičiuoto ir Sistemos naudotojo deklaruoto dujų kiekio išlyginimo po Operatoriaus dujų matavimo priemonių patikrinimo metu užfiksuotų rodmenų principinė schema pateikiama žemiau.

4 pav. Operatoriaus apskaičiuoto ir Sistemos naudotojo vartotojų deklaruoto dujų kiekio išlyginimas po Operatoriaus dujų matavimo priemonių patikrinimo metu užfiksuotų rodmenų

IX SKYRIUS LITERATŪRA

56. Nico Keyaerts, Gas Balancing and Line – Pack Flexibility, Concepts and Methodologies for Organizing and Regulating Gas Balancing in Liberalized and Integrated EU Gas Markets, Belgium, 2012
  57. Rules for Gas Transport Version 13.0, Network Code for the Danish Natural Gas System, Denmark, 2013
  58. Dean Johnson, Requirement for Read Estimation & Proposed Methodology, Great Britain, 2013
  59. FAR PROCEDURES – Forecasting, Allocation, Reconciliation, CER APPROVED, Version 3.0, Great Britain, 2013
  60. Presentation. GB Allocation Overview, Great Britain, 2011
  61. Eva Hennig. Presentation. Synthetic Load Profiles in Germany, Germany, 2011
  62. Uniform Network Code – Transportation Principal Document Section H – Demand Estimation and Demand Forecasting. Prieiga per internetą: <http://www.gasgovernance.co.uk/TPD>
  63. Transportation Principal Document, Version 4.08, 2013. Prieiga per internetą: <http://www.gasgovernance.co.uk/TPD>
-

Taisyklių 3 priedas.

**Ne kas parą matuojamo gamtinių dujų kiekio prognozavimo
AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodika**

**NE KAS PARĄ MATUOJAMO GAMTINIŲ DUJŲ KIEKIO PROGNOZAVIMO
AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ SKIRSTYMO SISTEMOSE
METODIKA**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

1. Vadovaudamasi Europos Komisijos 2014 m. kovo 26 d. reglamento (ES) Nr. 312/2014, kuriuo nustatomas dujų perdavimo tinklų balansavimo kodeksas (toliau – Reglamentas) nuostatomis, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisija 2015 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. O3-445 „Dėl prognozuojančios šalies paskyrimo“, paskyrė AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Operatorius), prognozuojančia šalimi gamtinių dujų balansavimo tikslais.

2. Ne kas parą matuojamo gamtinių dujų kiekio prognozavimo AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo sistemose metodika (toliau – Metodika) taikoma Operatoriaus skirstymo sistemose gamtinių dujų (toliau – dujos) kiekių apskaičiavimui kitai dujų parai. Kitai dujų parai prognozuojamas dujų kiekis skaičiuojamas perdavimo sistemos balansavimo tikslais sistemos naudotojo vartotojo nekasdienėse apskaitos vietose.

3. Operatorius, kaip prognozuojančioji šalis, teikia savo skirstymo sistemoje esančių sistemos naudotojų nekasdienės apskaitos vietų (ne kas parą matuojamo dujų kiekio) kitos dujų paros prognozę, vadovaujantis Reglamento 3 straipsnio 21 dalimi.

4. Operatorius prognozuoja kitos paros dujų kiekius atskirai kiekvienoje konkrečioje skirstymo sistemoje ir juos priskiria kiekvienam skirstymo sistemos naudotojui pagal jo vartotojus.

**II SKYRIUS
PROGNOZUOJAMO DUJŲ KIEKIO NUSTATYMAS**

5. Prognozuojamas kitos paros nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis skirstymo sistemoje perdavimo sistemos balansavimo tikslais nustatomas pagal Operatoriaus apskaičiuotą dujų kiekį nekasdienėse apskaitos vietose. Nekasdienėms apskaitos vietoms priskiriami nebuitiniai ir buitiniai vartotojai, kurių suvartotas dujų kiekis fiksuojamas rečiau kaip kiekvieną parą.

6. Perdavimo sistemos balansavimo tikslais laikotarpiu nuo spalio 1 iki balandžio 30 dienos prognozuojamas kitos paros nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis nustatomas naudojant kitai parai prognozuojamą į skirstymo sistemą perduoti dujų kiekį, kuris nustatomas įvertinant praeitos paros į skirstymo sistemą perduotą dujų kiekį ir prognozinę kitos paros aplinkos temperatūrą.

7. Perdavimo sistemos balansavimo tikslais laikotarpiu nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 dienos kitos paros nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekiai nustatomi vertinant praeitos paros paskirstytus dujų kiekius nekasdienėse apskaitos vietose.

8. Ne kas parą matuojamų gamtinių dujų kiekių prognozavimas kitai parai pateikiamas 1 paveikslėlyje.

Ne kas parą matuojamų gamtinių dujų kiekių prognozavimas kitai parai

1 pav. Ne kas parą matuojamų gamtinių dujų kiekių prognozavimas kitai parai

III SKYRIUS

SANTYKINIO SUVARTOJIMO DALIES APSKAIČIAVIMAS NEKASDIENĖMS NEBUTINIŲ VARTOTOJŲ APSKAITOS VIETOMS

9. Santykinio suvartojimo dalis nekasdienėms nebutinių vartotojų apskaitos vietoms apskaičiuojama pagal vartotojo suvartotą dujų kiekį per atitinkamą laikotarpį dalinant iš to paties laikotarpio atitinkamoje skirstymo sistemoje paskirstyto dujų kiekio visoms nekasdienėms nebutinių vartotojų apskaitos vietoms.

10. Kiekvienam konkrečiam nebutiniam vartotojui santykinio suvartojimo dalis kiekvieną ataskaitinį laikotarpį (mėnesiui) apskaičiuojama pagal paskutinių 3 metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekių vidurkį. Jeigu 3 metų atitinkamo laikotarpio faktinio suvartojimo duomenų Operatorius neturi, santykinio suvartojimo dalis apskaičiuojama pagal turimus paskutinių 2 metų ar metų suvartotus faktinius dujų kiekius. Naujiems nebutiniams vartotojams santykinio suvartojimo dalis pirmą ataskaitinį mėnesį apskaičiuojama pagal vartotojo pateiktą planą, tolesniu periodu – apskaičiuojama pagal praėjusio ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) suvartotą dujų kiekį. Nebutiniams vartotojams, kurių dujų sistema prijungta prie skirstymo sistemos po atjungimo, santykinio suvartojimo dalis apskaičiuojama pagal paskutinių 3 metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkį arba pagal praėjusio ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) suvartotą dujų kiekį, jeigu dujų vartojimo laikotarpis trumpesnis nei vieneri metai. Vartotojams, kurių dujų sistema atjungta, santykinio suvartojimo dalis nepriskiriama.

11. Santykinio suvartojimo dalis nebutiniam vartotojui apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{(\text{nebut.})i} = \frac{V_{(\text{nebut.})i}}{\sum_i^n V_{(\text{nebut.})i}}; (1)$$

kur:

$K_{(\text{nebut.})i}$ - atitinkamo nebutinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis ataskaitiniam laikotarpiui (mėnesiui);

$V_{(\text{nebut.})i}$ – atitinkamo nebutinio vartotojo paskutinių 3 metų arba trumpesnio laikotarpio, bet netrumpesnio nei vieneri metai atitinkamo skaičiuojamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) suvartotas faktinis dujų kiekio vidurkis (pvz., 2015 m., 2016 m. ir 2017 m. lapkričio mėnesių rezultatai). Jeigu dujų vartojimo laikotarpis trumpesnis nei vieneri metai, vertinamas paskutinio ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) suvartotas dujų kiekis. Jei dujų sistema prijungta prie skirstymo

sistemos po vartotojo dujų sistemos atjungimo, vertinamas paskutinių 3 metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkis arba paskutinio ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) suvartotas dujų kiekis, m³.

$i \in [1; n]$;

n – nebutinių vartotojų skaičius su nekasdienine apskaitos vieta.

Žemiau pateikiamas santykinio suvartojimo dalies nekasdienėms nebutinių vartotojų apskaitos vietoms skaičiavimo pavyzdys.

Kiekvieno nebutinio vartotojo dujų kiekio vidurkio nustatymas pagal paskutinių trejų metų skaičiuojamojo mėnesio faktinį dujų suvartojimą pateikiamas 1 lentelėje.

1 lentelė. Nebutinio vartotojo dujų kiekio suvartojimo vidurkio nustatymas

Vartotojas	2015 m. lapkričio mėnesio faktinis dujų kiekis, m ³	2016 m. lapkričio mėnesio faktinis dujų kiekis, m ³	2017 m. lapkričio mėnesio faktinis dujų kiekis, m ³	Vidurkis, m ³
Nebuitinis 1	250	210	200	220
Nebuitinis 2	100	110	120	110
Nebuitinis 3	60	90	120	90

Santykinio suvartojimo dalies apskaičiavimas nebutiniam vartotojui nekasdienėse apskaitos vietose atliekamas pagal 1 formulę:

$$K_{(\text{nebut.})1} = \frac{V_{(\text{nebut.})1}}{V_{(\text{nebut.})1} + V_{(\text{nebut.})2} + V_{(\text{nebut.})3}} = \frac{220}{220 + 110 + 90} = 0,524;$$

$$K_{(\text{nebut.})2} = \frac{V_{(\text{nebut.})2}}{V_{(\text{nebut.})1} + V_{(\text{nebut.})2} + V_{(\text{nebut.})3}} = \frac{110}{220 + 110 + 90} = 0,262;$$

$$K_{(\text{nebut.})3} = \frac{V_{(\text{nebut.})3}}{V_{(\text{nebut.})1} + V_{(\text{nebut.})2} + V_{(\text{nebut.})3}} = \frac{90}{220 + 110 + 90} = 0,214.$$

Pastaba: $K_{(\text{nebut.})1} + K_{(\text{nebut.})2} + K_{(\text{nebut.})3} = (0,524 + 0,262 + 0,214) = 1$.

12. Kai prie skirstymo sistemos prijungiamas naujas nebutinis vartotojas su nekasdiene apskaitos vieta, pirmąjį ataskaitinį laikotarpį (mėnesį) jam dujų kiekis balansavimo tikslais priskiriamas pagal sistemos naudotojo naujam nebutiniam vartotojui pateiktą planą.

13. Visų nebutinių vartotojų nekasdienės apskaitos vietų rinkos dalių suma yra lygi vienetui:

$$K_{(\text{nebut.})1} + K_{(\text{nebut.})2} + \dots + K_{(\text{nebut.})n} = 1$$

IV SKYRIUS

METINIŲ DUJŲ SUVARTOJIMO VIDURKIŲ IR SANTYKINIO SUVARTOJIMO DALIES APSKAIČIAVIMAS BUITINIŲ VARTOTOJŲ NEKASDIENĖMS APSKAITOS VIETOMS

14. Operatorius, buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui vidutinį paros dujų suvartojimą apskaičiuoja kiekvienoje skirstymo sistemoje atskirai pagal paskutinių metų dujų kiekio paros vidurkį. Vartotojams, kurie dujas vartoja nepilnus metus, vidutinis paros dujų suvartojimas apskaičiuojamas pagal konkrečios skirstymo sistemos vartotojų grupės, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, vidutinį paros

dujų suvartojimo vidurkį. Vartotojams, kurių dujų sistema atjungta, vidutinis paros dujų suvartojimas neskaiciuojamas.

15. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, prognozuojamas dujų kiekis kitai parai apskaičiuojamas pagal formulę:

$$Q_{(\text{buit.})i} = \frac{V_{(\text{buit.})i}}{D}, \text{ m}^3; (2)$$

kur:

$Q_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, vidutinis paros dujų suvartojimas;

$V_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo paskutinių metų suvartotų dujų kiekių vidurkis. Jei vartotojas dujas vartoja nepilnus metus, dujų kiekis nustatomas pagal atitinkamos grupės vidurkį, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui;

D – dienų skaičius metuose.

Žemiau pateikiamas buitinių vartotojų, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, prognozuojamo dujų kiekio nustatymo parai pavyzdys.

Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, prognozuojamas dujų kiekis parai nustatomas pagal paskutinių metų dujų kiekių suvartojimą (žr. 2 lentelę).

2 lentelė. Buitinių vartotojų suvartotas dujų kiekis praėjusiais metais

Vartotojas	Suvartotas dujų kiekis praėjusiais metais, m ³
Buitinis 1	219
Buitinis 2	146
Buitinis 3	73

Prognozuojamas kitos paros dujų kiekis apskaičiuojamas pagal 2 formulę:

$$Q_{(\text{buit.})1} = \frac{V_{(\text{buit.})1}}{D} = \frac{219}{365} = 0,6 \text{ m}^3;$$

$$Q_{(\text{buit.})2} = \frac{V_{(\text{buit.})2}}{D} = \frac{146}{365} = 0,4 \text{ m}^3;$$

$$Q_{(\text{buit.})3} = \frac{V_{(\text{buit.})3}}{D} = \frac{73}{365} = 0,2 \text{ m}^3.$$

16. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui santykinio suvartojimo dalis apskaičiuojama kiekvienoje skirstymo sistemoje atskirai, pagal paskutinių 3 metų dujų kiekių vidurkius ir naudojama iki pirmos korekcijos, kuri atliekama Operatoriui patikrinus dujų kiekio matavimo priemonės rodmenis. Jeigu 3 metų faktinio suvartojimo duomenų Operatorius neturi, santykinio suvartojimo dalis priskiriama pagal trumpesnį laikotarpį, bet ne trumpesnį nei vieneri metai, suvartoto dujų kiekio vidurkį. Vartotojams, kurie dujas vartoja nepilnus metus, santykinio suvartojimo dalis priskiriama pagal grupės, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui apskaičiuotą vidutinę santykinio suvartojimo dalį. Vartotojams, kurių dujų sistema atjungta, santykinio suvartojimo dalis nepriskiriama.

17. Santykinio suvartojimo dalis buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui apskaičiuojama pagal formulę:

$$K_{(\text{buit.})i} = \frac{V_{(\text{buit.})i}}{(\sum_i^n V_{(\text{nebuit.})i} + V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})}); (4)$$

kur:

$K_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis;

$V_{(\text{buit.})i}$ – atitinkamo buitinio vartotojo, kuris dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui Operatoriaus apskaičiuotas dujų kiekių vidurkis, m^3 ;

$V_{(\text{tech.reikm.mat.priem.})}$ – dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl dujų kiekio matavimo paklaidų pagal paskutinių 3 metų apskaičiuotą dujų kiekio vidurkį, m^3 .

$i \in [1; n]$;

n – nebutinių vartotojų skaičius su nekasdienine apskaitos vieta.

Žemiau pateikiamas santykinio suvartojimo dalies nekasdienėms buitinių vartotojų apskaitos vietoms, kurie dujas naudoja šildymui ir (ar) vandens pašildymui skaičiavimo pavyzdys.

Kiekvieno buitinio vartotojo dujų kiekio vidurkio nustatymas pagal paskutinių trijų metų faktinį dujų suvartojimą pateikiamas 3 lentelėje.

3 lentelė. Buitinio vartotojo dujų kiekio suvartojimo vidurkio nustatymas

Vartotojas	2015 m. dujų kiekis, m^3	2016 m. dujų kiekis, m^3	2017 m. dujų kiekis, m^3	Vidurkis, m^3
Buitinis 1	250	210	200	220
Buitinis 2	100	110	120	110
Buitinis 3	60	90	120	90
Tech. reikm.	30	20	10	20

Pastaba: Tech. reikm. – technologinės reikmės dėl dujų kiekio matavimo paklaidų.

Santykinio suvartojimo dalies apskaičiavimas buitiniams vartotojams nekasdienėse apskaitos vietose, kurie dujas naudoja šildymui ir (ar) vandens pašildymui atliekamas pagal 3 formulę:

$$K_{(\text{buit.})1} = \frac{V_{(\text{buit.})1}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{\text{Tech.reikm.}}} = \frac{220}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,500;$$

$$K_{(\text{buit.})2} = \frac{V_{(\text{buit.})2}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{\text{Tech.reikm.}}} = \frac{110}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,250;$$

$$K_{(\text{buit.})3} = \frac{V_3}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{\text{Tech.reikm.}}} = \frac{90}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,205;$$

$$K_{\text{Tech.reikm.}} = \frac{V_{\text{Tech.reikm.}}}{V_{(\text{buit.})1} + V_{(\text{buit.})2} + V_{(\text{buit.})3} + V_{\text{Tech.reikm.}}} = \frac{20}{220 + 110 + 90 + 20} = 0,045.$$

Pastaba: $K_{(\text{buit.})1} + K_{(\text{buit.})2} + K_{(\text{buit.})3} + K_{\text{Tech.reikm.}} = (0,500 + 0,250 + 0,205 + 0,045) = 1$.

V SKYRIUS

KITAI PARAI PROGNOZUOJAMO DUJŲ KIEKIO APSKAIČIAVIMAS

18. Laikotarpiu nuo spalio 1 iki balandžio 30 dienos prognozuojamas kitos paros nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis nustatomas naudojant kitai parai prognozuojamą į skirstymo sistemą perduotą dujų kiekį, kuris nustatomas įvertinant praeitos paros į skirstymo sistemą perduotą dujų kiekį ir prognozuojamą kitos paros aplinkos temperatūrą:

$$V_{SS \text{ (progn.)}} = \frac{273,15}{273,15 + (t_{\text{progn.}} - t_{\text{fakt.}})} \cdot V_{SS \text{ (fakt.)}}, \text{ m}^3; \quad (4)$$

kur:

$V_{SS \text{ (progn.)}}$ – kitai parai prognozuojamas į skirstymo sistemą nekasdienėse apskaitos vietose perduotas dujų kiekis, m^3 ;

$t_{\text{progn.}}$ – prognozuojama kitos paros aplinkos temperatūra;

$t_{\text{fakt.}}$ – faktinė, praeitos paros aplinkos temperatūra, $^{\circ}\text{C}$;

$V_{SS \text{ (fakt.)}}$ – praeitą parą į skirstymo sistemą nekasdienės apskaitos vietose perduotas dujų kiekis, m^3 .

Prognozė kitos paros aplinkos temperatūra atskiroms skirstymo sistemoms priskiriama ir apskaičiavimams taikoma pagal didžiųjų miestų temperatūrą, kaip nurodyta 4 lentelėje.

4 lentelė. Aplinkos temperatūrų priskyrimas skirstymo sistemoms

Miestas	Skirstymo sistema
Vilnius	Vilniaus SS, Šalčininkų SS, Jašiūnų SS, Maišiagalos SS, Pabradės SS, Grigiškių SS, Širvintų SS, Elektrėnų SS, Vievio SS, Nemenčinės SS, Švenčionėlių SS
Kaunas	Alytaus SS, Butrimonių SS, Kauno SS, Batniavos SS, Vandžiogalos SS, Zapyškio SS, Jonavos SS, Kaišiadorių SS, Žiežmarių SS, Pravienos SS, Marijampolės SS, Vilkaviškio SS, Prienų SS, Birštono SS, Šakių SS, Lekėčių SS, Jurbarko SS, Druskininkų SS
Klaipėda	Klaipėdos SS, Gargždų SS, Kretingos SS, Palangos SS, Tauragės SS
Šiauliai	Šiaulių SS, Kužių SS, Radviliškio SS, Alksnupių SS, Akmenės SS, Papilės SS, Telšių SS, Plungės SS, Pakruojo SS, Bauskės SS, Rietavo SS
Panevėžys	Panevėžio SS, Gegužinės SS, Raguvos SS, Pasvalio SS, Pajiešmenų SS, Biržų SS, Anykščių SS, Utenos SS, Kėdainių SS, Ukmergės SS, Taurėnų SS, Visagino SS, Piniavos SS

19. Ne kas parą matuojami dujų kiekiai kitai parai prognozuojami kiekvieną parą. Operatorius, kiekvieną parą apskaičiuoja, kokią į skirstymo sistemą prognozuojamo priimti dujų kiekio dalį sudaro nekasdienės apskaitos vietos.

$$K_{(\text{nebut.bendr.})} = \frac{V_{(\text{nebut.vart.})\text{xmėn.}}}{V_{(\text{ss-kasd.})\text{xmėn.}}}; \quad (5)$$

kur:

$K_{(\text{nebut.bendr.})}$ – nekasdienėse apskaitos vietose paskirstyto dujų kiekio, nebutinių vartotojų dalis;

$V_{(\text{nebut.vart.}) \times \text{mėn.}}$ – visų nebutinių vartotojų paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkis, m^3 ;

$V_{(\text{SS - kasd.}) \times \text{mėn.}}$ – skirtumas tarp per skirstymo sistemos įleidimo tašką perduoto dujų kiekio ir paskirstyto dujų kiekio kasdienėms apskaitos vietoms, kuris apskaičiuotas pagal paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) gautus ir paskirstytus dujų kiekius, m^3 .

20. Laikotarpiu nuo spalio 1 iki balandžio 30 dienos prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis nustatomas pagal formulę:

$$V_{(\text{nekasd.bendr.})} = V_{(\text{SS.progn.})} \cdot K_{(\text{nekasd.bendr.})}, \text{m}^3; (6)$$

kur:

$V_{(\text{nekasd.bendr.})}$ – prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$K_{(\text{nekasd.bendr.})}$ – skirstymo sistemų įleidimo taškuose prognozuojamo gauti dujų kiekio, nekasdienių apskaitos vietų dalis, m^3 ;

$V_{(\text{SS.progn.})}$ – kitai parai prognozuojamas į skirstymo sistemą perduoti dujų kiekis, m^3 .

21. Laikotarpiu nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 dienos prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis yra lygus praeitos paros paskirstytiems dujų kiekiams nekasdienėms apskaitos vietoms.

$$V_{(\text{nekasd.bendr.})} = V_{(\text{nekasd.bendr (n-1)})}, \text{m}^3; (7)$$

kur:

$V_{(\text{nekasd.bendr.})}$ – prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nekasd.bendr (n-1)})}$ – praeitos paros paskirstytas dujų kiekis nekasdienėms apskaitos vietoms, m^3 .

22. Savaitgalio dienomis prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis apskaičiuojamas pagal praeitos paros paskirstytą dujų kiekį nekasdienėms apskaitos vietoms, įvertinus paskirstytų dujų kiekių pasikeitimus pagal praeitą savaitgalį:

$$V_{(\text{nekasd.bendr.sav.})} = V_{(\text{nekasd.bendr.(n-1)})} \cdot \frac{V_{(\text{nekasd.bendr.(n-7)})}}{V_{(\text{nekasd.bendr.(n-8)})}}, \text{m}^3; (8)$$

kur:

$V_{(\text{nekasd.bendr.sav.})}$ – prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nekasd.bendr (n-1)})}$ – praeitos paros paskirstytas dujų kiekis nekasdienėms apskaitos vietoms, m^3 ;

$V_{(\text{nekasd.bendr (n-7)})}$ – prieš 7 dienas paskirstytas bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nekasd.bendr (n-8)})}$ – prieš 8 dienas paskirstytas bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

23. Operatorius, kiekvieną parą apskaičiuoja, kokią prognozuojamo paskirstyti dujų kiekio dalį nekasdienėse apskaitos vietose sudaro nebutiniai vartotojai:

$$K_{(\text{nebut.bendr.})} = \frac{V_{(\text{nebut.vart.}) \times \text{mėn.}}}{V_{(\text{nekasd.bendr.}) \times \text{mėn.}}}; (9)$$

kur:

$K_{(nebut.bendr.)}$ – nekasdienėse apskaitos vietose prognozuojamo dujų kiekio, nebutinių vartotojų dalis;

$V_{(nebut.vart.)x\ mėn.}$ – visų nebutinių vartotojų paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkis, m^3 ;

$V_{(nekasd.bendr.)x\ mėn.}$ – visų nekasdienių apskaitos vietų, paskutinių metų atitinkamo ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dujų kiekio vidurkis, m^3 ;

24. Kiekvienam nebutiniam vartotojui kitai parai prognozuojamas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(nebut.)i} = V_{(nebut.bendr.)} \cdot K_{(nebut.)i}, m^3; (10)$$

kur:

$V_{(nebut.)i}$ – kitai parai suprognozuotas dujų kiekis atitinkamam nebutiniam vartotojui, m^3 ;

$V_{(nekasd.bendr.)}$ – prognozuojamas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$K_{(nebut.)i}$ – atitinkamo nebutinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis, apskaičiuojama pagal 1 formulę.

25. Kiekvienam atskiram butiniam vartotojui, kuris dujas naudoja maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui, dujų kiekis kitai parai apskaičiuojamas pagal 2 formulę:

Pastaba: $Q_{n(buit.)}$ naudojamas praeitos paros dujų kiekis nustatytas pagal Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklių 2 priedą.

26. Buitiniams vartotojams, kurie dujas naudoja šildymui, ir (ar) papildomai vandens pašildymui, ir (ar) maisto ruošimui kitai parai prognozuojamas dujų kiekis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$V_{(buit.)i} = (V_{(nekasd.bendr.)} - V_{(nebut.bendr.)} - Q_{(buit.sum.)}) \cdot K_{(buit.)i}, m^3; (11)$$

kur:

$V_{(buit.)i}$ – kitai parai suprognozuotas dujų kiekis atitinkamam butiniam vartotojui, m^3 ;

$V_{(nekasd.bendr.)}$ – suprognozuotas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(nebut.bendr.)}$ – kitai parai suprognozuotas bendras dujų kiekis nebutiniams vartotojams su nekasdiene apskaitos vieta, m^3 ;

$Q_{(buit.sum.)}$ – kitai parai suprognozuotas dujų kiekis butiniams vartotojams, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui m^3 ;

$K_{(buit.)i}$ – atitinkamo butinio vartotojo santykinio suvartojimo dalis.

Pastaba: $K_{(buit.)i}$ naudojamas praeitos paros, nustatytas pagal Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklių 2 priedą.

27. Jei butinis vartotojas dujas naudoja tik šildymui, tai laikotarpiu nuo spalio 1 iki balandžio 30 dienos jam dujų kiekis neprognozuojamas. Jei butinis vartotojas dujas naudoja ir šildymui, ir maisto ruošimui, tai laikotarpiu nuo spalio 1 iki balandžio 30 dienos jam dujų kiekis prognozuojamas ne pagal santykinio suvartojimo dalį, o pagal atitinkamą dujų vartojimo grupės vidurkį, kurie dujas naudoja tik maisto ruošimui ir (ar) vandens pašildymui.

28. Technologinės reikmės, atsiradusios dėl dujų kiekio matavimo paklaidų, apskaičiuojamos pagal šią formulę:

$$V_{(tech.reikm.mat.priem.)} = V_{(nekasd.bendr.)} - V_{(nebut.bendr.)} - V_{(buit.bendr.)}, m^3; (12)$$

kur:

$V_{(tech.reikm.mat.priem.)}$ – kitai parai suprognozuotas dujų kiekis technologinėms reikmėms dėl matavimo priemonių netobulumo, m^3 ;

$V_{(\text{nekasd. bendr.})}$ – suprognuozuotas kitos paros bendras nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis, m^3 ;

$V_{(\text{nebuit. bendr.})}$ – kitai parai suprognuozuotas bendras dujų kiekis nebuitiniams vartotojams su nekasdiene apskaitos vieta, m^3 ;

$V_{(\text{buit. bendr.})}$ – kitai parai suprognuozuotas bendras dujų kiekis buitiniams vartotojams, m^3 ;

VI SKYRIUS KITOS PAROS DUJŲ KIEKIO PROGNOZĖS PRISKYRIMAS SISTEMOS NAUDOTOJAMS

29. Suprognuozuoti dujų kiekiai sistemos naudotojams priskiriami pagal atskirus skirstymo sistemos įleidimo taškus ar jų grupes. Skaičiavimai atliekami sumuojant suprognuozuotus dujų kiekius nekasdienėms apskaitos vietoms:

$$V_{(SN)i} = (V_{(SN.\text{nebuit. bendr.})i} + V_{(SN.\text{buit. bendr.})i}) \geq 0, \text{m}^3; \quad (13)$$

kur:

$V_{(SN)i}$ – suprognuozuotas nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis atitinkamam sistemos naudotojui, m^3 ;

$V_{(SN.\text{nebuit. bendr.})i}$ – kitai parai atitinkamam sistemos naudotojui suprognuozuotas bendras dujų kiekis nebuitiniams vartotojams su nekasdiene apskaitos vieta, m^3 ;

$V_{(SN.\text{buit. bendr.})i}$ – kitai parai atitinkamam sistemos naudotojui suprognuozuotas bendras dujų kiekis buitiniams vartotojams, m^3 ;

30. Operatoriaus suprognuozuotas kitos paros dujų kiekis parai pasibaigus tikslinamas pagal Naudojimosi AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo sistema taisyklių 2 priedą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

31. Perdavimo sistemos balansavimo tikslais sistemos naudotojams suprognuozuotus kitos paros dujų kiekius nekasdienėse apskaitos vietose Operatorius perduoda perdavimo sistemos operatoriui.

32. Įvykus prognozavimo sistemos gedimui ar prognozavimui reikalingų duomenų nepateikimo atveju, prognozuojamas kitos paros nekasdienių apskaitos vietų dujų kiekis nustatomas naudojant praeitos paros paskirstytą dujų kiekį nekasdienėms apskaitos vietoms.

**Taisyklių 4 priedas.
Paslaugų grafikas**

PASLAUGŲ GRAFIKAS

Kam:	[įmonės pavadinimas], (toliau - Operatorius)
Nuo:	[įmonės pavadinimas], (toliau – Sistemos naudotojas)

_____ m. _____ mėnesio grafikas

(Lentelė pildoma kiekvienam mėnesiui (M, M+1 ir M+2) atskirai)

Diena	Išdujinti dujų kiekiai, m ³	Išdujinti dujų kiekiai, kWh	Krovinių dydis, SGD m ³	Krovinių dydis, SGD kWh	Diena	Išdujinti dujų kiekiai, m ³	Išdujinti dujų kiekiai, kWh	Krovinių dydis, SGD m ³	Krovinių dydis, SGD kWh
1					16				
2					17				
3					18				
4					19				
5					20				
6					21				
7					22				
8					23				
9					24				
10					25				
11					26				
12					27				
13					28				
14					29				
15					30				
					31				
					Viso:				

** Planavimo tikslais remiamasi šiais duomenimis:

- SGD plėtimosi koeficientas – 1:580 (m³ SGD/Nm³ dujų);

- Degimo/matavimo temperatūra – 25/20 °C, slėgis – 101,325 kPa.

Sistemos naudotojas:

(pareigos, vardas ir pavardė,
parašas)

A.V.